

A photograph of a park in autumn. The trees have vibrant yellow and orange leaves. The ground is covered in fallen yellow leaves. In the background, there is a paved path, a green bridge, and a street lamp.

Söderhamns Kommun
Årsredovisning

2011

**SÖDER
HAMN!**

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

3	Kommunstyrelsens ordförande har ordet
4	Organisationschema 2011
5	Ekonomi i sammanfattning
7	Drift- och investeringsredovisning
9	Förvaltningsberättelse
13	Inriktningsmål, handlingsprogram och verksamhetsplaner
30	Utvecklingssatsningar 2008-2011
33	Uppföljning av 4-års budget 2008-2011
37	Finansiell analys
41	Personalredovisning
43	Sammanfattande finansiell analys
46	Resultaträkning
47	Balansräkning
48	Noter
53	Kassaflödesanalys
54	Redovisningsprinciper
56	Sammanställd redovisning
57	Söderhamn Nära
59	Faxeholmen

NÄMNDER

60	Kommunfullmäktige
61	Revisionen
62	Kommunstyrelsen
64	Överförmyndarnämnden
65	Valnämnden
66	Kultur- och samhällsutvecklingsnämnden
69	Bygg- och miljönämnden
70	Barn- och utbildningsnämnden
72	Nämnden för lärande och arbete
74	Socialnämnden
76	Omvårdnadsnämnden
78	Revisionsberättelse

KOMMUNSTYRELSENS ORDFÖRANDE HAR ORDET

Nu ska vi leva vårt varumärke och våra mål!

Med det goda arbete som genomförts i kommunstyrelse, bolag och nämnder under de gångna fyra åren i ryggen ser vi nu fram emot de kommande fyra åren med utveckling i Söderhamns kommun.

Under förra året tog vi beslut om vårt varumärke med Skärgård, flexibelt lärande och entreprenörskap. Vi tog också budget och mål för de kommande fyra åren. Nu är det dags att jobba mot våra mål och att leva vårt varumärke. Vår fantastiska skärgård med de drygt 500 öarna är en fantastisk tillgång för oss som idag bor i vår kommun, de som vill ska komma till oss som inflyttare och de som vi vill ska besöka oss. Vi vill också att när vår stadskärna nu utvecklas, med mer handel, liv och rörelse, så ska den också få mer av skärgårdskänsla. Det ska kännas att Söderhamn är en skärgårdskommun också i stadens centrum.

För att stödja utvecklingen av vårt arbetsliv har också det flexibla lärandet som lyssnar av och tillsammans med näringslivet formar våra utbildningar en stor betydelse för vår utveckling.

Den tredje delen i vårt varumärke, entreprenörskapet, handlar också mycket om attityder. Vi vill ha ett entreprenöriellt förhållningssätt i vår kommun. Detta ska synas i våra utbildningar, men det ska också synas i kommunens egen organisation. Kommunen ska bli enklare att komma i kontakt med och vår service ska bli ännu bättre. Ett av våra mål är också att företagsklimatet ska bli bättre och att de företag vi har ska växa samtidigt som vi vill se nya företag som startar.

Det är också viktigt att vi arbetar hårt tillsammans med andra kommuner och regionen för att utveckla vår infrastruktur, med ett dubbelspår efter ostkustbanan och mer och snabbare bredband i vår kommun. Till det ska också nämnas det viktiga omställningsarbetet, där satsningar på bland annat energieffektiviseringar, biogas och vindkraft är väsentliga för att bryta vårt beroende av fossila bränslen.

Så med de tillgångar vi har i form av vår skärgård, vår stad och vår landsbygd och vårt utmärkta geografiska läge så ska vi nu jobba för att leva vårt varumärkesplattform och jobba mot våra mål! Vi önskar varandra lycka till i det jobbet!

Sven-Erik Lindestam (S)
Kommunstyrelsens ordförande

ORGANISATIONSSCHEMA 2011

Valberedningen

Kommunfullmäktige

49 ledamöter

Revision

Kommunstyrelsen

Ordförande: Sven-Erik Lindestam (s)

15 ledamöter

Kommunstyrelseförvaltningen

Kommunchef: Margareta Högberg

Verksamhet: Koncernövergripande frågor, information/marknad, övergripande strategier och tillväxtfrågor, ekonomi och personalfrågor.

Kultur- & samhällsutvecklingsnämnden

Ordförande: Lillemor Svensson (s)

11 ledamöter

Kultur och samhällsutvecklingsförvaltningen

Förvaltningschef: Gunnar Mellqvist

Verksamhet: Kultur och fritid, tekniska verksamheter, kost, planering och utförande, central service.

Omvårdnadsnämnden

Ordförande: Bengt-Olov Hedman (s)

11 ledamöter

Omvårdnadsförvaltningen

Förvaltningschef: Else-Marie Nilsson

Verksamhet: Vård och omsorg, hemtjänst, trygghetslarm, personlig assistans, ledsagarservice.

Socialnämnd

Ordförande: Mattias Benke (s)

11 ledamöter

Socialförvaltningen

Förvaltningschef: Karin Wiklander

Verksamhet: Individ- och familjeomsorg, familjerådgivning, ekonomisk rådgivning.

Nämnden för lärande och arbete

Ordförande: Ove Söderberg (s)

9 ledamöter

Förvaltningen för lärande och arbete

Förvaltningschef: Thomas Norgren

Verksamhet: Vuxen- och högskoleutbildning, utbildning för företag och organisationer, arbetsmarknadsåtgärder, daglig verksamhet, integration- och migrationsfrågor.

Bygg- och miljönämnden

Ordförande: Lennart Gard (s)

7 ledamöter

Bygg & Miljöförvaltningen

Förvaltningschef: Sture Zetterberg

Verksamhet: Miljö- och hälsoskydd, bygglov, livsmedelskontroll, bostadsanpassning, konsumentvägledning, energirådgivning.

Barn- och utbildningsnämnd

Ordförande: Bo Wikström (s)

11 ledamöter

Barn- och utbildningsförvaltningen

Tf Förvaltningschef: Åsa Äng Eriksson

Verksamhet: Barnomsorg, kulturskola, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och gymnasium.

Överförmyndarnämnd

Ordförande: Barbro Ytterström (s)

3 ledamöter

Verksamhet: Tillsynen av förmyndarskap, godmanskap och förvaltare i kommunen.

Valnämnd

Ordförande: Kjell Pettersson (s)

7 ledamöter

Kommunala bolag (Helägda)

Söderhamn NÄRA AB • Faxeholmen AB

Kommunalförbund

Södra Hälsingland (Räddningstjänsten & Alkoholhandläggning) • Inköp Gävleborg

EKONOMI I SAMMANFATTNING

Kommunen redovisar ett positivt resultat med 11,5 mkr för 2011. Det är en förbättring med 9,3 mkr jämfört med 2010. Flera nämnder har haft det ansträngt under året och en ökad andel resultatbalanserade medel från föregående år har nyttjats. Totalt har nämnderna tagit 23,5 mkr i anspråk av resultatbalanserade medel och fått extra anslag med 26,2 mkr under året. Nämnderna redovisar en negativ budgetavvikelse med 10,4 mkr.

År 2011 förutspåddes bli ett tufft år ekonomiskt. De statliga konjunkturstöden som betalades ut 2010 fanns inte att tillgå under 2011 och flera nämnder hade svårigheter att få balans i budgeten för året. Det som hjälpte situationen var de förbättrade skatteintäkterna. Vid delårsbokslutet prognostiserades ett negativt resultat med 3,9 mkr. I den prognosen ligger effekterna av en förändrad ränta vid beräkning av pensionsskulden med 7 mkr. Sedan delårsbokslutet har kommunen lyckats vända det prognostiserade negativa resultatet till ett positivt resultat. Den milda vintern har gjort att kostnaden för vinterväghållning samt värme har blivit lägre i förhållandet till prognos. Andra större poster som har påverkat resultatet i positiv riktning är sänkta avgifter för avtalsförsäkringar med ca 3 mkr samt återdebitering av fastighetsskatt med ca 3 mkr.

Skatteintäkterna har under året ökat i takt med att konjunkturen har förbättrats och avvikelsen från juni 2010 då ursprungsbudgeten beslutades uppgår till 38 mkr. Årets resultat sänktes med 7 mkr i och med att kalkylräntan vid beräkning av pensionsskulden (RIPS-räntan) ändrades.

2011 är det sista året inom budgetperioden 2008-2011 och innebär även målgång för flera av inriktningsmålen. Av totalt elva inriktningsmål har fem stycken uppnåtts i sin helhet och tre har nåtts under budgetperioden men inte vid slutlig uppföljning 2011. En mer utförlig uppföljning

av inriktningsmålen återfinns i avsnittet avseende inriktningsmål, handlingsprogram och verksamhetsplaner.

Verksamheternas nettokostnadsökning var 2,4 procent (ca 30 mkr) under 2011 vilket är en ökning med 0,4 procentenheter sedan 2010 då ökningen var 2 procent. Omfattande besparingar de senaste åren har gjort att nettokostnadsökningen har dämpats i jämförelse med innan konjunkturedgången.

Nettoinvesteringarna uppgår till 56 mkr vilket är en ökning med ca 7 mkr jämfört med 2010. I budgeten för 2008-2011 fanns ett stort investeringsbehov de två första budgetåren vilket skulle vägas upp av låga investeringar de två sista åren. Den ursprungliga investeringsnivån uppgick till 200 mkr för hela perioden.

Soliditeten, exklusive internbankens upplåning gentemot koncernens bolag, uppgick till 53 procent vilket är en minskning med 0,6 procentenheter sedan 2010.

Internbankens låneskuld uppgick till 888 mkr, varav kommunens andel motsvarar 130 mkr. Kommunen ökade sin låneskuld under året med 45 mkr. Skulden ökade för att kommunen gjorde stora amorteringar under 2010 som fick en effekt 2011 då likvida medel behövdes i större omfattning.

Under året beslutade kommunfullmäktige en budget med ett resultat som under hela den kommande budgetperioden motsvarar ca 2% av skatteintäkterna. Därutöver finns 12 mkr ytterligare för att möta kommande konjunkturedgång. Sedan kommunfullmäktige fastställde budgeten har skatteintäkterna skrivits ner i några omgångar.

Bedömningen är att ekonomin under kommande period kommer att kunna hanteras utan några speciella åtgärder. I genomsnitt uppgår resultatet till +16,5 mkr per år (feb 2012). Till grund för den positiva bedömningen ligger

Företagsbesök

huvudsakligen att konjunkturedgången beräknas böttna under 2012 för att därefter vända vilket i sin tur förväntas innebära att skatteintäkterna kommer att skrivas upp jämfört med nuvarande nivåer. När det gäller arbetslösheten är bedömningen en fortsatt ökning under 2012 och 2013 för att 2014 åter börja minska.

Det är svårt att bedöma befolkningsutvecklingen. I budgeten för 2012-2015 har antagits en befolkningsminskning med 200 personer per år. För 2011 minskade befolkningen med 124 personer mer än beräknat 200. Den stora minskningen senaste året medförde att skatteintäkterna försämrades 2012 med drygt 5 mkr jämfört med vad som budgeterats. Nivåsänkningen ligger sedan kvar efterföljande år. Fortsätter befolkningsminskningen att vara i nivå med 2011 kan nya anpassningar komma att bli nödvändiga under budgetperioden.

En mer utförlig framåtblick återfinns i den sammanfattande finansiella analysen.

Helägda kommunala bolag

De helägda bolagen, Stadshuskoncernen samt Faxeholmen, redovisar tillsammans ett positivt resultat med 28,6 mkr före bokslutsdispositioner och skatt vilket innebär en försämring med 23,8 mkr jämfört med 2010 års resultat med 52,4 mkr. Både kommunen, Stadshuskoncernen samt Faxeholmen redovisar ett positivt resultat. Resultatet efter bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 13,8 mkr, motsvarande resultat för 2010 uppgick till 19,5 mkr. Resultatet har under året påverkats av intäkter av engångskaraktär för renhållningsverksamheten i Stadshus i och med hantering av saneringsmassor från Stugsundsudden och i Faxeholmen på grund av en momsjustering.

Kommunkoncernen redovisar ett positivt resultat med 34 mkr. Det är en marginell förbättring med 0,6 mkr jämfört med 2010. Soliditeten för koncernen uppgick i bokslutet till 32 procent vilken innebär en förbättring med 1,5 procentenheter i förhållande med 2010.

En mer utförlig beskrivning över de helägda kommunala bolagen återfinns i den sammanställda redovisningen.

Bussomstigningsplats Södra Hamngatan

DRIFT- OCH INVESTERINGSREDOVISNING

Driftredovisning

Nämnd/förvaltning netto, kkr	Ursprungs- budget 2011	Budget- justeringar 2011	Total budget 2011	Redovisn 2011	Avvikelse 2011-12-31	Redovisn 2010
Kommunfullmäktige	-2,3	-0,1	-2,4	-2,8	-0,4	-2,4
Revisionen	-1,4	0,0	-1,4	-1,3	0,1	-1,3
Kommunstyrelsen	-109,4	-2,7	-112,1	-107,8	4,3	-111,9
Överförmyndarnämnden	-1,8	0,0	-1,8	-1,8	0,0	-2,0
Valnämnden	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1
Kultur- o samhällsutvecklings- nämnden exkl. resultatenheter	-106,3	-14,8	-121,0	-120,8	0,2	-141,0
-Kostenheter	0,0	-0,1	-0,1	0,3	0,4	-0,7
-Städenheter	0,0	0,0	0,0	0,4	0,4	0,4
Bygg- och miljönämnden	-9,6	-0,1	-9,6	-9,2	0,4	-9,4
Barn- och utbildningsnämnden	-428,5	-18,9	-447,4	-449,8	-2,4	-446,9
Nämnden för lärande och arbete exkl. resultatenheter	-57,9	-5,9	-63,8	-62,8	1,0	-62,7
-Bilpool	0,0	-0,7	-0,7	-0,8	-0,2	-0,2
-Bemannning	0,0	-0,1	-0,1	-2,6	-2,5	1,9
Socialnämnden	-71,2	3,8	-67,4	-82,3	-14,9	-77,3
Omvårdnadsnämnden	-411,8	-10,3	-422,1	-419,1	3,0	-402,7
S:a nämndsverksamhet	-1 200,1	-49,7	-1 249,8	-1 260,2	-10,4	-1 256,3
Vht övergripande driftskostnader	0,0	0,0	37,3	42,7	5,4	71,9
Rivningar Faxeholmen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
S:a verksamhetens nettokostn	-1 200,1	-49,7	-1 212,5	-1 217,5	-5,0	-1 184,4
Nämndernas finansiella kostnader	0,0	0,0	0,0	0,3	0,3	0,2
S:a exkl.nämndernas finans	-1 200,1	-49,7	-1 212,5	-1 217,2	-4,7	-1 184,2

Driftsredovisningen visar utfallet av nämndens kostnader och intäkter i förhållande till budget.

Budgeten specificeras i ursprungsbudget och budgetjusteringar. Ursprungsbudget är den budget som kommunfullmäktige årligen tar beslut om och som återfinns i det tryckta budgetdokumentet. Budgetjusteringar består av tilläggsbudget och resultatba-

lanseringar (dvs att nämnderna får ta med sig över- och underskott mellan åren).

Tilläggsbudget tas från andra budgeterade poster, t ex budgeten för inriktningsmål, och påverkar därmed inte det budgeterade resultatet, medan resultatbalanseringar inte är finansierade i budgeten och påverkar därmed det budgeterade resultatet.

Investeringsredovisning

Investering	Budget 2011	Redovisat 2011-12-31	Avvikelse 2011-12-31	Projektets tot.budget	Redovisat ack.	Prognos	Avvikelse
Kommunstyrelsen	-4,6	-2,4	2,2	-7,7	-3,1	-7,5	0,2
KS internuthyrning IT utrustning	0,0	-0,2	-0,2	0,0	-9,6	-9,6	-9,6
Kultur och samhällsutv nämnd	-69,0	-50,8	18,1	-227,7	-204,2	-227,1	0,6
Barn- och Utbildningsnämnd	-3,4	-2,4	1,0	-10,9	-9,9	-10,2	0,7
Omvårdnadsnämnden	0,0	-0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	-77,0	-55,8	21,2	-246,3	-226,8	-254,4	-8,1

Större investeringar under året

Investering	Budget 2011	Redovisat 2011-12-31	Avvikelse 2011-12-31	Projektets tot.budget	Redovisat ack.	Prognos	Avvikelse
Försk Sandarne	-21,5	-21,2	0,3	-25,6	-26,1	-26,6	-1,0
Forsbackabron	-12,6	-13,7	-1,1	-24,5	-25,8	-25,8	-1,3
Tullhuset 7-10 omb	-1,9	-2,5	-0,6	-1,9	-2,5	-1,9	0,0
Björkbacka omb	-0,4	-2,5	-2,0	-12,5	-14,5	-14,5	-2,0
Bussomstign S.Hamng	-1,8	-2,2	-0,4	-1,8	-2,2	-2,2	-0,4
Ridhus Tälje	-1,3	-1,5	-0,2	-1,6	-1,7	1,6	0,0
Uppr.Faxeområde	-1,0	-0,9	0,1	-1,0	-0,9	-1,1	-0,1
GC-väg Alavägen	-0,8	-0,7	0,1	-0,8	-0,7	-0,7	0,1
Ventilation Aquarena	-0,6	-0,6	0,0	-0,6	-0,6	-0,6	0,0
Faxeområdet västra	-0,7	-0,5	0,2	-4,5	-4,3	-4,6	-0,1
Summa	-42,5	-46,3	3,8	-74,7	-79,3	-79,6	-4,9

I investeringen tillbyggnad av Sandarne förskola har förutsättningarna angående värmeförsörjningen förändrats och ett samarbete med Nära har påbörjats. Detta gör att den ekonomiska uppföljningen blir något oviss.

Forsbackabrons investering slutar med en negativ avvikelse med 1,3 mkr beroende på ett fel vid anbudsförfrågan som gjorde att bron måste projekteras om och att vägen på södra sidan av bron hade så dålig bärighet att pålning och förstärkning blev mer omfattande än planerat.

Ombyggnaden av Björkbacka visar på en negativ avvikelse mot budget och detta beror dels på att omvårdnadsförvaltningen samtidigt beställt vissa åtgärder som har kunnat

göras samtidigt som ombyggnaden pågått. Omvårdnadsförvaltningen har reglerat sina beställningar, men med ett så stort och långt projekt som pågått sedan år 2009 händer saker under byggtiden, och samtidigt är det en gammal byggnad där det finns osäkerhet i vad som kommer att uppdragas och i stort sett blir tvingande åtgärder.

Investeringen Bussomstigning S.Hamngatan slutade med en negativ avvikelse mot budget med 0,4 mkr. Ökade kostnader i samband med installationen av bron samt ökade krav på tillgängligheten samt fördröade väderskydd gjorde att projektet blev dyrare än projekterat.

Resultatbalansering

(mkr)	KF	Rev	KS	ÖFN	KUS ¹⁾	BoM ²⁾	BUN	LA	SN	ON	Projekt & utv. medel	Totalt
Resultatbalansering till 2011	0,0	0,1	3,5	-0,1	6,6	1,6	9,2	6,4	-0,6	17,3	8,9	52,8
Omföring mellan nämnder 2010	0,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,2	-1,2	0,0	0,0	0,0	0,0
Ombudget projektmed. 2010	0,0	0,0	0,0	0,0	-6,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-6,5
I anspråktagande under 2010	0,0	0,0	-1,3	0,0	-0,1	0,0	-6,0	-1,4	0,0	-8,1	-0,1	-17,1
Föreslagen justering	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,6	0,0	-8,3	-7,7
Ombudgetering av 2011 års resultat	0,0	0,1	3,2	0,0	4,3	0,4	-2,4	1,0	0,1	3,0	0,0	9,9
Resultatbalansering till 2012	0,0	0,1	6,4	-0,1	4,3	2,0	0,9	4,9	0,1	12,2	0,4	31,4

¹⁾ I ombudgetering av 2011 års resultat om 4,3 mkr för KUS ingår projektmedel om 3,2 mkr.

²⁾ Bygg och miljöns resultatbalansering från 2011 har kompletterats med ackumulerad resultatbalansering från tidigare år för bostadsanpassningen. I resultatbalansering ingår bostadsanpassningsbidrag om 1,7 mkr.

Totalt uppgår resultatbalanseringarna till 31,4 mkr vid utgången av 2011 vilket är en minskning med 21,4 mkr sedan 2010. Dessa medel överförs som ingående balans till budget 2012. De nämnder som har ianspråktagit resultatbalanserade medel under 2011 är följande:

Nämnd	Summa mkr	Åtgärd
Kommunstyrelsen	0,8 0,5 1,3	Fördelning resultatmedel till olika enheter Ökade personalkostnader
Kultur- o samhällsutvecklingsnämnden	6,5 0,1 6,7	Fördeln resultatmedel projekt Larm Oxen
Barn- och utbildningsnämnden	4,7 1,4 6,0	Fler förskolepl, fler elever till Hamnaskolan Drivkraft, språkresa, lärarlyft
Nämnden för lärande och arbete	0,6 0,8 1,4	Medel till Daglig verksamhet Medel till SFI
Omvårdnadsnämnden	4,0 4,1 8,1	Gruppbostad Fördelning resultatmedel till olika enheter
Summa	23,5	

Omvärldsanalys

Samhällsekonomisk utveckling

Den ekonomiska utvecklingen har varit svag under slutet av 2011 i stora delar av Europa. Den svaga utvecklingen i euroområdet har dämpat efterfrågan på svensk export, som bromsade in kraftigt mot slutet av 2011. De svagare konjunkturutsikterna har gjort att hushållen börjat spara mer och väntar med att konsumera, medan företagen skjuter på sina investeringar. BNP-tillväxten i Sverige förväntas därför bli låg under den närmaste tiden. När ekonomin växer långsammare blir efterfrågan på arbetskraft lägre och arbetslösheten stiger något under det kommande året. När väl oron för statsskuldproblemen i euroområdet avtar återvänder förtroendet gradvis hos svenska hushåll och företag.

De försämrade konjunkturutsikterna förväntas ge ett mer negativt avtryck på arbetsmarknaden framöver. Riksbankens samlade bedömning är att resursutnyttjandet under 2012 och 2013 kommer att vara lägre än normalt.

En expansiv penningpolitik bidrar dock till att BNP och arbetade timmar från slutet av 2012 stiger snabbare och att resursutnyttjandet normaliseras i slutet av prognosperioden.

Enligt bedömning från SKL, Sveriges Kommuner och Landsting, kommer utvecklingen – både i Sverige och i övriga Europa – att vara som svagast under vinterhalvåret 2011/2012. I takt med att turbulensen på de finansiella marknaderna lägger sig påbörjas en återhämtning av den internationella konjunkturen. Marknadstillväxten för svensk export ökar också. För många länder riskerar dock återhämtningen ta tid och tillväxttalen till en början bli måttliga. Men ökad draghjälp från exportindustrin i kombination med gynnsamma förutsättningar för inhemsk efterfrågan gör att svensk ekonomi kan växa i relativt snabb takt från och med 2014. Även sysselsättningen beräknas på sikt ta fart vilket bidrar till att arbetslösheten kan sjunka från 8 ner till 6 procent. Den positiva utvecklingen på arbetsmarknaden för med sig att också skatteunderlaget fortsätter växa i god takt.

Kommun- och landstingssektorns finansiella utveckling

Kommunernas och landstingens sammanlagda resultat uppgår till 6,3 miljarder enligt de preliminära boksluten för 2011. Förbättrade skatteintäkter är främsta orsaken till överskottet. Kommunernas resultat för 2011 uppgår till 8,8 miljarder kronor men 42 av landets 290 kommuner redovisar underskott. Landstingens resultat uppgår till minus 2,5 miljarder kronor. Endast tre landsting redovisar överskott.

Resultatet har påverkats av en omräknad pensionsskuld. Detta är en engångseffekt och det försämrar landstingens resultat med nästan 6 miljarder kronor och för kommunerna sänker det resultatet med 2 miljarder kronor. Förutom ökade skatteintäkter har sänkta avgifter för avtalsförsäkringar förbättrat resultaten för kommunerna.

- Skatteintäkterna blev större än vad vi förväntat oss vilket förbättrat resultatet både i kommuner och landsting.

En del av skatteintäkterna har också använts till att höja kvaliteten i verksamheterna. Men kommuner och landsting måste fortfarande vara återhållsamma med kostnaderna, säger Anders Knape, ordförande för Sveriges Kommuner och Landsting.

SKLs bedömning är att tillväxten i svensk ekonomi tillfälligt stannat av, men att svensk ekonomi snart växer igen. Tillväxten blir dock i år och nästa år väsentligt svagare än under 2010 och 2011. Arbetslösheten kommer därför att stiga något, men inte särskilt mycket. Lägre sysselsättning och dämpad inflation håller tillbaka skatteunderlaget, men andra faktorer som ökade pensioner verkar i motsatt riktning.

Söderhamns kommuns finansiella utveckling

Söderhamns Kommun redovisar ett resultat på 11,5 mkr för 2011. Resultatet är belastat med en engångskostnad på 7 mkr som sänkningen av diskonteringsräntan för pensionsskulsberäkningen har inneburit. Nämnderna har under året nyttjat 23 mkr av resultatbalanserade medel. Nettokostnadsökningen var 2,4 procent under året. Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning redovisar en positiv budgetavvikelse med 38 mkr. Denna kraftiga förbättring i skatteintäkterna beror på en snabbare återhämtning i ekonomin och att arbetslösheten minskade mer än vad som förutspåddes vid upprättande av budgeten.

När kommunfullmäktige under hösten 2011 beslutade om budget för perioden 2012-2015 budgeterades ett resultat som överensstämmer med god ekonomisk hushållning dvs ett resultat som uppgår till 2 procent av kommunen skatteintäkter (inkl extra avsättning till pensioner). Därutöver finns en "konjunkturreserv" om 12 mkr fördelade på åren 2014-2015. Därmed fanns marginal för en fortsatt konjunkturedgång och oförutsedda händelser. Budgeten baseras på en årlig befolkningsminskning om 200 personer.

Sedan budgetbeslutet vet vi att befolkningsminskningen 2011 blev betydligt större än vad som ligger i budget. Detta innebär en direkt påverkan på kommunens skatteintäkter.

Näringsliv och arbetsmarknad

Svenskt Näringslivs ranking av företagsklimatet visade att Söderhamn tappat 54 placeringar jämfört med föregående år och hamnade på plats 178 bland rikets 290 kommuner. Målet om att företagsklimatet ska överträffa riksgenomsnittet är därmed inte uppnått 2011. Söderhamn får dock den bästa placeringen i Hälsingland och den näst bästa placeringen i länet. Det är framförallt inom områdena infrastruktur och skolans attityder till företagande där kommunen uppvisar goda resultat. Däremot rankas kommunen lågt när det gäller medias attityder till företagande men också attityden hos kommunala tjänstemän och politiker.

Under 2011 har ett internt arbete pågått för att finna former för kommunens strategiska arbete inom områdena samhällsbyggnad, infrastruktur samt tillväxt och näringslivsutveckling. Under 2011 skedde en nyetablering av cirka 30 nya arbetstillfällen vid Teleperformance och ett antal nystartade företag som en effekt av de starta eget utbildningar som genomfördes under året.

För att motverka konsekvenserna av befolkningsminskningen fortsätter arbetet inom projekt 500-smedjan för att underlätta tillskapande av nya arbetstillfällen.

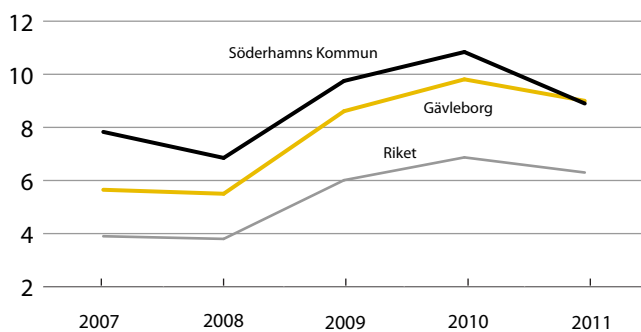
För att förbättra den kommunala servicen och tillgängligheten pågår ett kontinuerligt utvecklingsarbete som kallas Företagsamma Söderhamn. Företagsamma Söderhamn är ett led i arbetet med kommunens vision, som talar om Öppna Söderhamn - något att längta till. En av strategierna i arbetet är att stimulera företagande och entreprenörskap. Genom arbetet med Företagsamma Söderhamn hoppas vi kunna anpassa arbetssätt efter de behov och önskemål så att företagare alltid ska känna sig välkommen och snabbt kan hitta rätt i organisationen.

Arbetsmarknadsåret 2011 började starkt, men bromsade in mot slutet av året. I genomsnitt under året var 8,3 procent av den registerbaserade arbetskraften arbetslösa, jämfört med 9,0 procent år 2010.

I backspegeln kan man se att förra året var ett mycket starkt år på arbetsmarknaden. Sysselsättningen ökade och arbetslösheten minskade för alla grupper på arbetsmarknaden. Men förbättringen på arbetsmarknaden tappade fart under slutet av 2011. Mycket talar nu för en fallande sysselsättning med stigande arbetslöshet som följd, säger Clas Olsson, analyschef, Arbetsförmedlingen.

Arbetslösheten följer inte konjunktursvängningarna i realtid utan har en relativt kraftig fördröjning. Det innebär att krisen 2008-2009 gjorde att arbetslösheten nådde sin kulmen våren 2010 för att därefter börja minska. Minskningen har fortsatt under 2011. Till utgången av år 2012 bedömer arbetsförmedlingen att arbetslösheten ökar något.

Arbetslösheten i procent 2007-2011

Andelen arbetslösa och personer i program med aktivitetsstöd i % av befolkningen.

Under 2011 minskade arbetslösheten med två procentenheter till 8,9 procent i Söderhamns kommun. I Gävleborg minskade arbetslösheten med 0,8 procentenheter till 9 procent. Riket har under året haft en minskning med 1,6 procentenheter till 6,3 procent.

Gävleborg har landets högsta arbetslöshet. Generationsväxlingen börjar märkas allt mer i länet och kan ge en hel del arbetstillfällen när arbetsgivarna behöver ersättningsrekrytera. I och med den finansiella oro som råder väntar en del arbetsgivare med att rekrytera trots behov. Det är allt fler både inom privat och offentlig verksamhet som upplevt brist på arbetskraft och problemet växer.

Arbetskraften i länet påverkas bland annat av befolkningsutvecklingen. Befolkningen i åldern 16 – 64 år, det vill säga den möjliga arbetskraften, har minskat de senaste tre åren och förväntas fortsätta minska under många år. Annat som påverkar arbetskraftens storlek är in- och utflöden i studier, minskad eller ökad ohälsa.

En utmaning är det faktum att trots att arbetsmarknaden alltid förbättras efter en nedgång så finns det grupper som ändå har stora svårigheter att etablera sig i arbetslivet. Det visar sig genom långa arbetslöshetstider. Vissa grupper har extra stora svårigheter. Till dessa hör de med förgymnasial utbildning, personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga, äldre 55 – 64 år och personer som är utomeuropeiskt födda. De behöver få extra stöd och riktade insatser.

Befolkningsstruktur och utveckling

Befolkningen i Söderhamns kommun uppgår per årsskiftet till 25 323 personer. Under året har befolkningen minskat med 324 personer. Vid framtagande av budget 2012-2015 har en minskning på 200 personer används som beräkningsgrund.

Det är främst inflyttningen som har försämrat siffrorna under 2011. Det är ca 100 personer färre som flyttat hit under 2011, jämfört med de senaste årens utveckling. Även utflyttningen är något större. Födelsenettet ser (bortsett från jämförelsen med 2010 som var ett exceptionellt bra år) bättre ut än på många år.

	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Födelsenetto	-117	-95	-140	-125	-156	-138
Flyttnetto	-207	0	-67	-3	6	-82
Inflyttning tot	867	984	957	956	969	855
Utflyttning tot	-1074	984	-1024	-959	-963	-937
Födda	223	238	200	210	185	208
Avlidna	-340	-333	-340	-335	-341	-346
Bef förändr	-324	-95	-207	-128	-150	-220

Den ålderskategori som minskar mest fram till år 2030 är 19-24 år som minskar med 32 procent (2 316 personer). Den kategori som ökar mest procentuellt är 95-år, dvs de allra äldsta, som ökar med 90 procent (35 personer).

I åldersspannet 6-15 år sker obetydliga förändringar fram till år 2030. 6-åringarna ökar med 7 personer och 7-15-åringarna minskar med 6 personer.

Den ålderskategori som procentuellt ökar mest fram till år 2030 är 85-89-åringar (52 procent). Den enda ålderskategori som minskar är 65-69-åringar som minskar med 12 procent. Totalt ökar antalet ålderspensionärer med 1 197 personer fram till år 2030 och andelen utgör då 32,8 procent.

Samverkan med grannkommuner

Samarbete med övriga hälsingekommunerna har fortsatt under året inom ett flertal områden, framför allt utifrån uppdrag från Hälsingerådet som är kommunernas gemensamma samverkansforum.

De områden som kan lyftas fram är samverkan mellan kommunerna om gymnasieutbildning där ett nytt samverkansavtal gäller från 1 juli 2011. Avtalet innebär bland annat:

- en ekonomisk samordning gentemot externa anordnare.
- att hälsingekommunernas gymnasieskolor betraktar alla ungdomar i Hälsingland som sina egna elever och att de därigenom betraktas som s.k. förstahandssökande.
- att kommunernas gymnasieskolor har en gemensam timplan för åk 1 vilket möjliggör att eleverna kan välja inriktning inför åk 2 oavsett vilken gymnasieskola man påbörjat sin gymnasieutbildning i.
- Hälsingutbildning ekonomisk förening hanterar numera också gymnasiefrågor. Detta innebär att teknikcollege, lärlingsutbildning och vårdcollege ligger samlade i ekonomiska föreningen förutom olika typer av vuxenutbildningssamverkan.

Sedan 2010 har gymnasieskolorna i Hälsingland en gemensam antagningsorganisation.

Under 2011 initierades en extern utredning av en framtida gemensam HR-organisation för Hälsingland. Utredningen beräknas vara klar under våren 2012 och kommer att ligga till grund för framtida beslut i respektive kommun.

Förutom ovanstående bedrivs samverkan inom följande områden:

- Energi- och klimatrådgivning via avtal mellan Söderhamn, Bollnäs och Ovanåker
- Samverkansavtal gällande tjänster inom bygg & miljö mellan Söderhamn, Bollnäs och Ovanåker
- E-tjänstprojekt mellan Söderhamn och Bollnäs
- Avtal mellan Söderhamn, Bollnäs och Ovanåker gällande kulturskolorna, Södra Hälsinglands kulturskola
- Ljusnan vattenvårdsförbund, Söderhamn, Bollnäs och Ljusdal
- Movexum – företagsincubator, Söderhamn, Hudiksvall, Ovanåker, Gävle, Sandviken
- Hälsingland Turism och Region Gävleborgs besöksnärringsprojekt "Nu kör vi".

Därutöver deltar Söderhamn i ett flertal projekt med olika kommuner såsom:

- Hälsofrämjande ledarskap
- Traineeprojekt
- Framtida kommunala ledare
- Regionalt vindkraftprojekt
- Samverkan kring ostkustbanan

Slutligen kan nämnas att samverkan sker via olika typer av nätverk och på olika organisatoriska nivåer mellan hälsingekommunerna, kommunerna i länet och kommunerna tillsammans med landstinget Gävleborg.

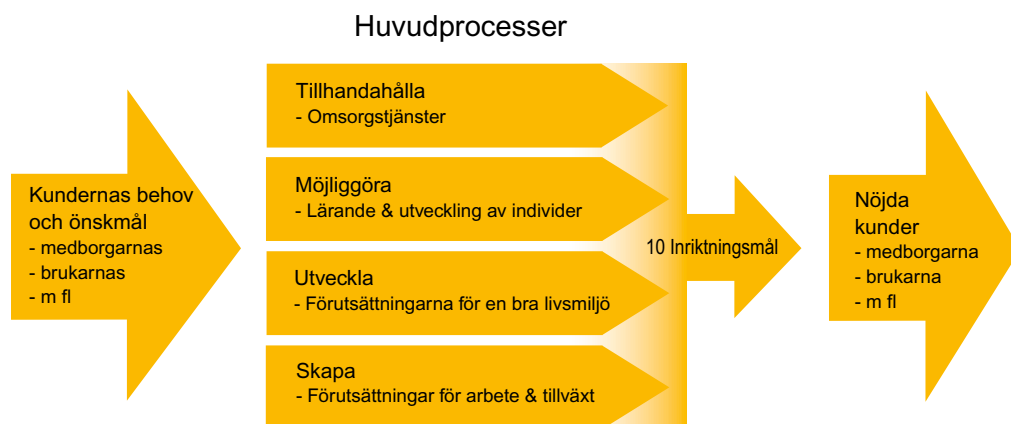

Foto: Per Erik Snögren

Foto: Pontus Orre

INRIKTNINGSMÅL, HANDLINGSPROGRAM OCH VERKSAMHETSPLANER

Huvudprocesser

För att tillgodose kommuninnevänares och kunders behov arbetar kommunen med fyra huvudarbetsuppgifter.

Inriktningmål, handlingsprogram och verksamhetsplaner

- För varje huvudarbetsuppgift har ett antal inriktningmål arbetats fram. Kommunfullmäktige beslutar vilka dessa inriktningmål ska vara. Målen beskriver inriktning och ambitionsnivå för budgetperioden 2008-2011.
- För varje inriktningmål finns ett handlingsprogram. Handlingsprogram är en kommunövergripande arbetsform, där kommunens nämnder och bolag samverkar och lägger upp taktiken för att nå inriktningmålen.
- I verksamhetsplanen beskriver varje nämnd/bolag den verksamhet som de planerar genomföra det kommande året (mål och aktiviteter). Här ingår även åtagande från de kommunövergripande handlingsprogrammen.

Inriktningmålen 2011

I och med bokslut 2011 har bolag och förvaltningar genomfört en uppföljning av de aktiviteter som är ålagda bolaget/förvaltningen utifrån respektive inriktningmål. Arbetsgruppen för respektive inriktningmål har sedan gjort en sammanfattande bedömning över om målet kommer att nås med befintlig taktik. Samtliga mål som har följts upp har avsett budgetperioden 2008-2011 i och med detta är 2011 års uppföljning den sista i innevarande budgetperiod. Av totalt elva inriktningmål har fem stycken uppnåtts i sin helhet, tre har nåtts under budgetperioden men inte vid slutlig uppföljning 2011 samt tre ej uppnådda mål.

De mål som är uppnådda är följande:

- Nöjda brukare av våra tjänster inom barn- äldre och handikappomsorgen.
- Minskad klimatpåverkan genom reducering av koldioxidutsläpp.
- Ökad andel elever som startar ett UF företag under sin gymnasieutbildning.
- Att skapa ett center of excellence inom vindkraftsområdet.
- Ökad trygghet.

Mål som ligger nära målvärdet samt någon gång under budget perioden nått sitt målvärde är följande:

- Ökad andel elever med godkända betyg.
- Fler ungdomar i sysselsättning.
- Ett bättre företagsklimat.

Ej uppnådda mål är följande:

- Medborgarnas nöjdhet med Söderhamn som en plats att leva och bo på.
- Att bli utsedd till årets ungdomskommun .
- Bostadsmål att tillskapa fler möjliga alternativ till boenden.

Arbetsgruppernas bedömning sammanfattas enligt följande:

Fem av inriktningssmålen har sammantaget uppnåtts under budgetperioden. Målet avseende nöjdheten bland brukarna av barn-, äldre- och handikappomsorgen där senaste brukar undersökning visade ett resultat högt över målvärdet på flertalet mätindikatorer. Målet att öka upplevelsen av trygghet nåddes även detta vid slutlig mätning 2011 genom att SCB:s trygghetsindex ökade kraftigt och översteg målvärdet 45. Målet att minska koldioxidutsläppen uppnåddes bland annat genom att Söderhamns kommunkoncern endast inhandlar så kallad grön el. Målet att öka andelen elever som driver eget företag under sin gymnasietid så kallat UF-företag nåddes också med marginal, i december 2011 drev 42 procent av Staffansgymnasiets elever ett UF-företag. Målet att Söderhamn ska ha ett så kallat center of excellence inom vindkraftsområdet är också nått bland annat genom att Söderhamn fått ett regionalt utvecklingsuppdrag, har ett regionalt utvecklingscentrum, bedriver utbildning på gymnasie- och högskolenivå inom vindkraftsområdet.

Målet att större andel elever ska ha godkända betyg är delvis uppnått. Att andelen gymnasieelever som når högskolebehörighet ska ha ökat till 90 procent är nått, den andra halvan av målet, att andelen elever i grundskolan med godkända betyg i samtliga ämnen ska ha ökat till 85 procent har dock inte uppnåtts. Målet att ha ett företagsklimat över riksgenomsnittet enligt Svenskt Näringslivs ranking av kommunens företagsklimat uppnåddes två år i rad 2009 och 2010, tyvärr nåddes inte målvärdet fullt ut vid mätningen 2011. Även målet att överträffa rikssnittet i arbetsförmedlingens ranking lista avseende ungdomar i sysselsättning vilket mäts varje månad har vid flertalet tillfällen uppnåtts men inte legat stabilt över tid, och uppnåddes ej vid den slutliga mätningen.

Målet avseende nöjda medborgare har prognostiserats som svåruppnått under hela målperioden. SCB:s medborgarundersökning är den mätmetod som valts för att bedöma inriktningssmålets uppfyllelse. Kommunens resultat har legat i stort sett oförändrat under de mätningar som skett under budgetperioden.

Målet som avser att tillskapa attraktiva boenden har inte uppnåtts. Trots rivningar av bostäder upplever många att det finns brist på attraktiva bostäder i centrumnära, eller vattennära lägen. Under 2011 har en detaljplan för Sandviksudden antagits av kommunfullmäktige. Det nya planförslaget innebär att det skapats ett nytt område för bostadsbebyggelse i strandnära läge.

Utvecklingssatsningar

Målet att handelsindex skulle öka med tre procent uppfylls redan 2009 då det stigit från 86 till 90. Även om det totala index sjönk med en enhet till 89 år 2010 klarades treprocentsmålet.

Utöver indexmålet har fler positiva bieffekter uppstått såsom att fastighetsägare, kommunrepresentanter och handlare har fått ett naturligt och återkommande forum för utbyte av information och synpunkter. Detta i sin tur har varit bidragande till att H&M väljer att etablera sig i Combigallerian i centrala Söderhamn. Detta är ett resultat

av gemensamma ansträngningar fastighetsägare och kommunala tjänstemän emellan.

Utvecklingssatsningen inom skärgård har byggts upp i två EU-projekt. År 2011 fanns 90 sängplatser fördelade i 13 hus på fyra öar. Arbetet med skärgårdsutveckling sker inom ramen för skärgårdsverksamheten där även anläggningarna och båttrafik förvaltas.

Området mellan nuvarande Ljusne centrum och älven är en barriär med förfallna byggnader och industriområden som saknar användning. Genom att ta fasta på den ursprungliga bruksmiljön, riva vissa byggnader samt renovera andra och återskapa äldre miljöer och kontakten med Ljusnan kan Ljusne ges ett nytt ansikte och därmed en mer positiv identitet.

Satsningen på området Hällåsen/Hällmyra har haft som huvudstrategi att genom en övergripande planering behålla det breda perspektivet från folkhälsa till elitidrott, men dessutom stärka områdets kommersiella värden och attraktionskraft för evenemang, idrottsturism och företagande. Utvecklingen av området Hällåsen/Hällmyra har bland annat inneburit ett andra ridhus på Tälje, utbyggnaden av belysta skid- och motionsspår, anskaffande av pistmaskin för skidspåren, grusplaner för tennis samt fotbollshall med konstgräs.

Vad händer nu?

De principiella justeringar som gjort i gällande målmodell för perioden 2012-2015 är att den av fullmäktige antagna visionen ligger kvar och benämns som "Vision Söderhamn".

Visionen och strategierna beskriver söderhamnarnas önskebild av kommunen som plats att leva på och är ett resultat av många söderhamnarnas arbete. Gemensamt har man bidragit med sin kunskap om nuet, sina drömmar om framtiden och, inte minst, sin idériedom om hur man vill och kan skapa en framtid för Söderhamn.

Den av fullmäktige antagna varumärkesplattformen lyfts in i målmodellen. Varumärkets tre utvecklingsteman, skärgård, flexibelt lärande samt entreprenörskap är bärande teman som lyfts in i målmodellen. I utvecklingen av Söderhamn är det i första hand kring dessa teman som kraftsamling ska ske. På sikt blir just kombinationen av skärgård, entreprenörskap och utbildning tongivande för hur Söderhamn upplevs.

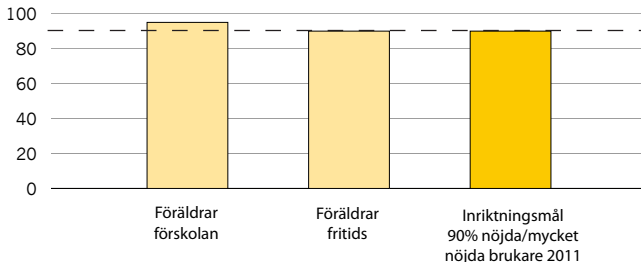
Genom att koncentrera resurser ges bättre förutsättningar att skapa ett för Söderhamn starkt varumärke. Med utgångspunkt att resurserna är begränsade och i första hand ska koncentreras gentemot varumärkets utvecklingsteman samt de av fullmäktige fastställda målen för kommande budgetperiod har nuvarande mål- och utvecklingssatsningar utvärderats. Utvärdering har skett med utgångspunkt från följande alternativ, fortsatt hanteras som eget mål- eller utvecklingssatsning, ingå i ordinarie verksamhet alternativt fasas in inom ramen för ordinarie verksamheter.

Senast 2011 ska minst 90 procent av de som brukar barn-, äldre- och handikappomsorgen känna sig nöjda med den tjänst de får.

Nuläge

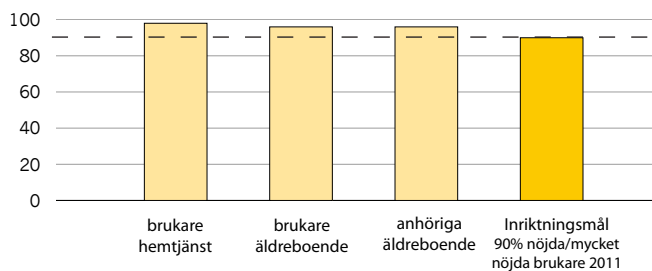
Andelen brukare som är nöjda/mycket nöjda med barnomsorgen.

(procent)

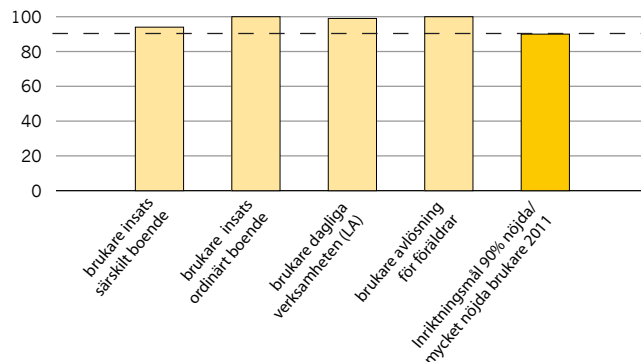
Andelen brukare som är nöjda/mycket nöjda med äldreomsorgen.

(procent)

Andelen brukare som är nöjda/mycket nöjda med handikappomsorgen.

(procent)

Tabellerna visar resultatet av mätningarna inom barn- äldre och handikappomsorg hösten 2011.

Resultat visar att andelen nöjda brukare inom samtliga områden är nöjda med de tjänster som de berörs av över det fastställda målvärdet 90 procent.

Resultatet låg över målvärdet även vid mätningarna 2009.

Slutgiltig måluppfyllelse

Målet är uppnått

Sammanfattande kommentar:

Målet är uppnått så till vida att mätningen visar att över 90 procent av brukarna som helhet är nöjda eller mycket nöjda med barnomsorgen, äldreomsorgen och handikappomsorgen.

De senaste mätningarna inom barn-, äldre- och handikappomsorg visar att inriktningsmålet har uppfyllts inom alla tre omsorgsområden.

Bedömningen grundar sig på att i intervjuer och enkäter har 90 procent eller fler av de svarande ansett att det stämmer väl eller mycket väl att de som helhet är nöjda med omsorgen.

Mätningarna innehåller frågor inom många olika delar av omsorgen (inflytande, delaktighet, kost, matmiljö, personalens bemötande m m). Inom flera delområden har antalet nöjda tidigare varit lägre än 90 procent, men i de allra flesta fall kan man se förbättringar av olika grad (nedan beskrivet under respektive omsorgsområde).

Vad har bidragit till måluppfyllelsen?

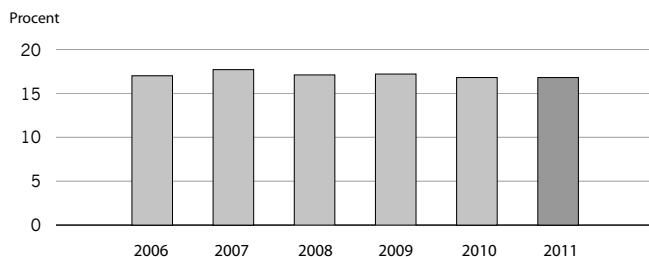
- Målet har satt fokus på att förbättra omsorgstjänster.
- Mätningar har genomförts inom alla omsorgsområden, analyserats och åtgärder skett med utgångspunkt i resultatet.
- Arbetsmodellen med förvaltningsövergripande samverkan har inneburit gemensam syn på mätningar, analys och åtgärdsbehov samt att förvaltningarna inspirerat varandra till förbättringsåtgärder.
- Kommunstyrelsen/kommunfullmäktige avdelade en miljon kronor till inriktningsmålet om nöjda brukare från vilka de aktuella förvaltningarna kunnat söka bidrag till utvecklingsåtgärder.
- Under målperioden har det funnits statliga medel att söka för utveckling av kvaliteten i vården och omsorgen om äldre personer.
- Omvårdnadsnämnden har årligen sökt medel för att med utgångspunkt i mätresultatet utveckla kvaliteten i verksamheten.

Vad händer nu:

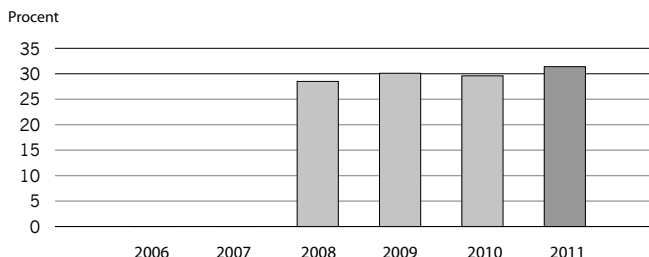
Målet avslutas och ersätts med ett nytt mål med syfte att årligen öka nöjdheten bland de som berörs av kommunens tjänster inom barn- äldre och handikappomsorgen.

Kompletterande nyckeltal

Andelen invånare >80 år med plats på äldreboendet

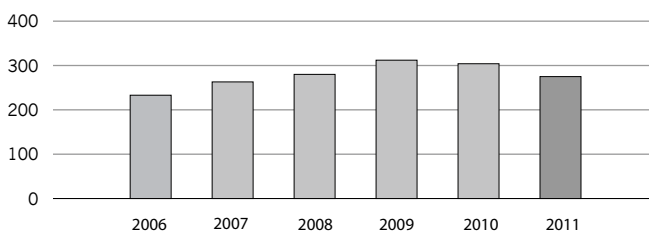

Andelen invånare >80 år med hemtjänstinsats

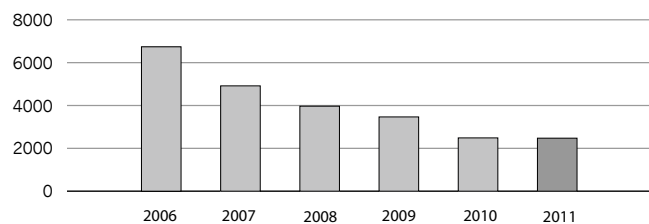

Ovanstående två mättnal visar på åtgärder som kan ses som kommunicerande kärn, antingen är äldreomsorgens insatser som hemtjänst eller som äldreboende. Undersökningar visar att de allra flesta av de äldre vill bo kvar i sitt hem så länge som möjligt. Även ekonomiskt är detta fördelaktigt då snittkostnaden för ett äldreboende är ca 3 ggr högre än hemtjänstinsatsen.

Antal barn och unga 0 - 20 år som erhållit individuellt behovsprövade öppna insatser

Antal vårddygn barn och unga 0 - 20 år (institutionsplacering)

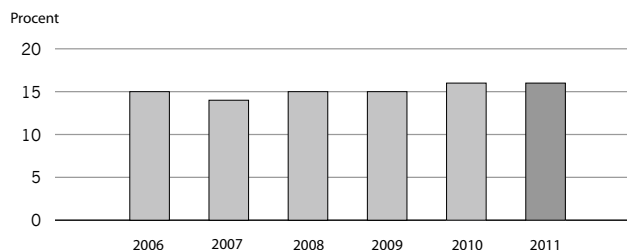
Ovanstående två mättnal visar på åtgärder som bör vara kommunicerande kärn. Målet är att styra över insatserna till öppna insatser istället för institutionsplacering. Utgångspunkten är att vård i öppna insatser anses generellt sett ge bättre resultat över tid och även är mer kostnadseffektiva. Utvecklingen visar att arbetet går i önskad riktning.

Kompletterande nyckeltal

Syftet med nyckeltalen är att vara ett kompletterande verktyg för kommunfullmäktige att se hur den kommunala verksamheten utvecklas. Talen sorteras under respektive huvudprocess (kommunens huvuduppgifter).

Utgångspunkten för de valda mål-/nyckeltalen är att de ska vara av väsentlig betydelse för kommunen under en längre tid. Därför är det ofrånkomligt att flera av nedanstående nyckeltal antingen utgör ett inriktningssmål eller ingår i inriktningssmålen handlingsprogram. Inriktningssmålen nyckeltal kommer därmed att fortsätta redovisas trots eventuella förändringar av inriktningssmål under nästkommande budgetperiod.

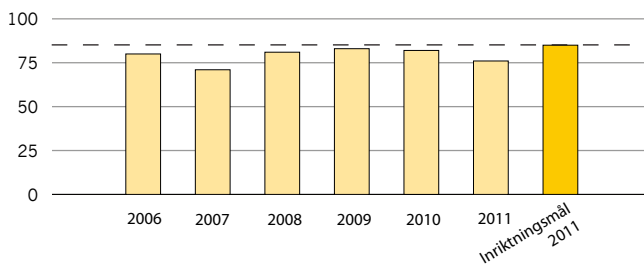
Andelen (%) hushåll som erhållit ekonomiskt bistånd under minst tio månader av året

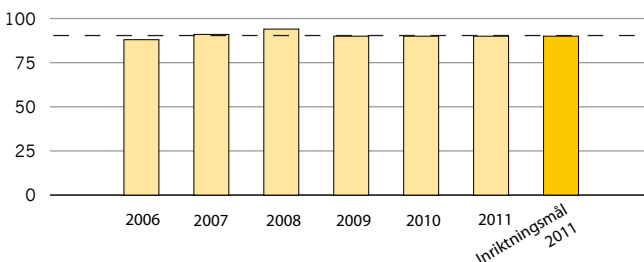
Senast 2011 ska andelen elever i grundskolan med godkända betyg i samtliga ämnen ha ökat till 85 procent och andelen gymnasieelever som når grundläggande behörighet till högskolan ha ökat till 90 procent.

Nuläge

Procentandelen elever med godkända betyg i samtliga ämnen i grundskolan, slutbetyg för skolår 9

Procentandelen elever som i gymnasieskolan når grundläggande behörighet till högskolan, slutbetyg för gymnasieskolans åk 3

Sammanfattande kommentar:

Målet är delvis uppnått, den del som avser andelen elever i gymnasieskolan som når grundläggande behörighet till högskolan är uppnådd. Den del av målet som avser andelen godkända betyg i samtliga ämnen i årskurs nio i grundskolan är ej uppnådd.

Slutgiltig måluppfyllelse

Målet ej uppnått

Grundskolan

När det gäller andel elever som fått betyg i samtliga ämnen var 2004 ett toppår. Därefter har tendensen varit nedåtgående med en kraftig djupdykning 2007, då resultatet hamnade så lågt som 71 %.

Vi har dock nästan varje år- utom 2005 legat över länsresultaten och riksgenomsnittet. Resultatet för 2010 var 82 %. Resultat som står sig mycket väl i förhållande till länet och riket.

Den bedömningen som gjordes 2010 visade att det skulle krävas täta, kvalitativa uppföljningar, som skulle följas av adekvata insatser då betygsresultaten våren 2010 i skolår 8- för kommande nio var betydligt lägre än året innan. Målet 85 % uppnåddes ej då 2011 års resultat blev 76 %.

Satsningar under perioden för att nå resultaten:

- Drivkraft-projektet. Entreprenöriellt lärande och förhållningssätt från förskola- vuxenutbildning.
- Matte- språk- och teknikutvecklare, vilket resulterat i bl.a. Upptäcktsresan och mattecirklar.
- Ökat fokus på resultatuppföljningar.

Vad händer nu

Målet avslutas och ersätts med nytt mål som syftar till att Söderhamns kommun ska förbättra sin placering i Sveriges- kommuner o landsting ranking av skolverksamheten samt att utveckla och använda sociala medier i undervisningen.

Gymnasieskolan

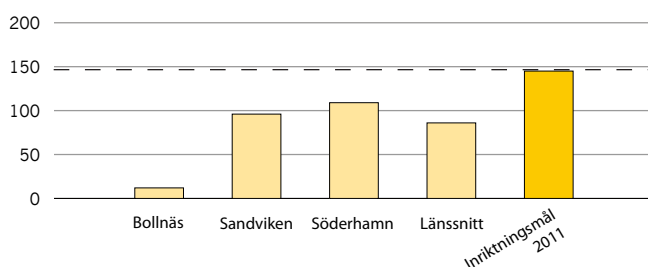
När det gäller gymnasieskolan, och målet att andelen elever som uppnår grundläggande behörighet till högskolan ska ha ökat till 90 %, finns en tydlig trend. Från och med 2004- utom 2005- har Staffangymnasiet legat på en relativt hög nivå, runt 90 % för att 2008 nå upp till att 94 % och 2009 var det 89,2%. Det betyder att målnivån - i princip- nåtts under hela perioden.

För att nå inriktingsmålet har fokuseringen ökat på resultat och måluppfyllelse. Det innebär ett utvecklat uppföljningsarbetet med ökad tydlighet vad gäller åtgärdsprogram samt utökade möjligheter till stöd för elever. På gymnasieskolan råder en stark medvetenhet om vikten av att ha möjlighet till fortsatta studier. Detta märks såväl hos elever som hos personalen. En anledning till denna starka medvetenhet är insikten om att framtida möjligheter på arbetsmarknaden i hög utsträckning korrelerar med studier.

Senast 2011 ska Söderhamns placering för målgruppen arbetslösa ungdomar vara bättre än riksgenomsnittet i Arbetsförmedlingens rankinglista.

Nuläge

Kommunernas placering i Arbetsförmedlingens rankinglista för arbetslösa ungdomar november 2011

Siffran avser förhållandet till landets samtliga kommuner där 1 = högst andel arbetslösa och 280 = lägst andel arbetslösa.

Slutgiltig måluppfyllelse

Målet ej uppnått

Taktiken kommer att fortsätta att fokusera på rörlighet, d.v.s. att få fler ungdomar att flytta till arbete eller utbildning på annan ort.

I samarbetet över myndighets- och förvaltningsnivåerna finns det lokalt, stor vilja och engagemang både hos ledning och personal.

Förändringar har återigen skett i styrgruppen och glädjande är att Försäkringskassan återigen är representerad.

Arbetet har väckt stor uppmärksamhet i riket och ett antal studiebesök från kommuner och samordningsförbund har gjorts. Trenden att samarbeta och skapa "en dörr in" konceptet aktualiseras och har påbörjats i flera kommuner/regioner i landet. Söderhamn har och är för många det goda exemplet.

Det påbörjade arbetssättet i samverkan kommer att fortsätta och erfarenheterna har kommit till nytta i att utforma samarbete för fler målgrupper än ungdomar som står utanför den ordinarie arbetsmarknaden.

Vad händer nu:

Då projektet har nått stora framgångar kommer det att permanentas inom ramen för ordinarie verksamhet inom nämnden för lärande- och arbete.

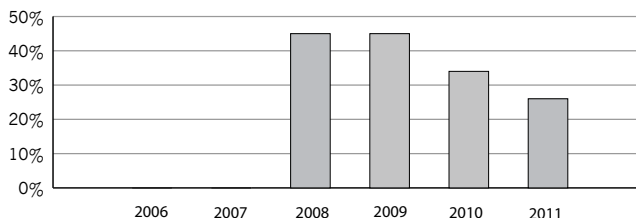
Sammanfattande kommentar:

Rankingplaceringen för Söderhamn varierar men har för perioden förbättrats jämfört med motsvarande period tidigare år. Den uppåtgående trenden fortsätter och placeringen för Söderhamn har kraftigt förbättrats i förhållande till andra kommuner och är nu förhållandevis stabilt placerad strax under målet. Målet nås av och till, men att nå en stabil placering över målet under längre tid är en utmaning i sig och kanske inte realistiskt.

Arbetsförmedlingen har förstärkt med fler personal samt beviljat ett projekt för att stärka och utveckla arbetet med de s.k gråzons-ungdomarna (FRAM) inom den samverkan som pågår. Förutom att aktivt arbeta med den målgruppen har projektet även som målsättning att arbeta fram en struktur med berörda parter. Samarbetet fortsätter att utvecklas och kommer hela tiden att utvecklas, förändras. Målsättningen att skapa en gemensam arena som fanns med i den ursprungliga strategin har uppnåtts och där personalen i det dagliga arbetet hela tiden utvecklar verksamheten.

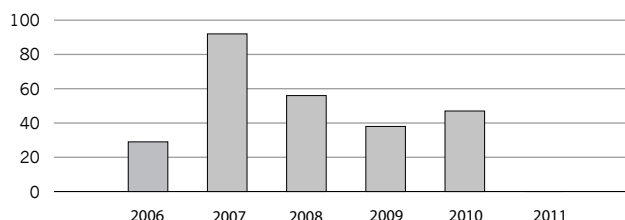
Kompletterande nyckeltal

Andel elever som i åk 2 fortfarande läser på IM-programmet (tidigare individuella programmet).

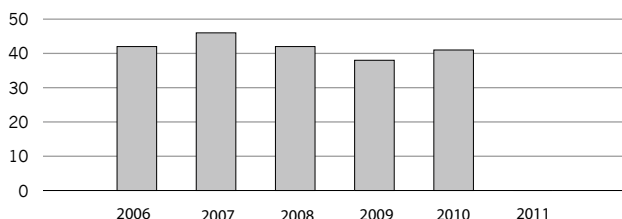
Sedan mätningen påbörjades 2008 har andelen elever som är kvar på IM-programmet (tidigare det individuella programmet) minskat kraftigt. Detta visar att fler elever än tidigare går över till de nationella programmen.

Grundskolans effektivitet i förhållande till övriga kommuner.

Nyckeltalet är en ranking över landets grundskolor i kostnadseffektivitet. Mätetalet är en platslistning av landets 290 kommuner och visar elevernas skolresultat i relation till de resurser som läggs på skolan. Resultaten visar att Söderhamn har en mycket effektiv skola. Rankingen för 2011 fastställs tidigast i juni.

Andelen personer som tre år efter avslutad gymnasieutbildning har övergått till högre studier.

Söderhamn ligger fortsatt bland de bästa kommunerna i länet och resultatet för 2010 visar ungefär samma nivå som tidigare år efter en nedgång under 2009. Yrkehögskolestuderande är inte med i dessa siffror. För 2011 finns ännu inga uppgifter.

Senast 2011 ska kommunmedborgarnas nöjdhet med Söderhamn som plats att bo och leva på överträffa rikssnittet.

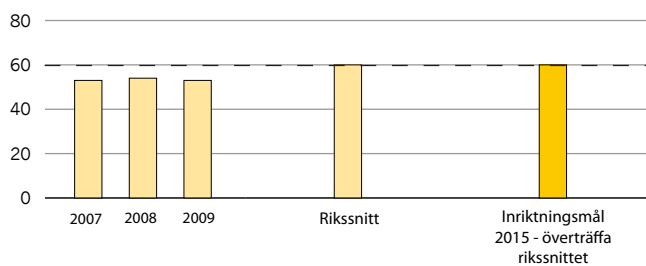
Slutgiltig måluppfyllelse

Målet ej uppnått

Nuläge

Medborgarnas bedömning av kommunen som plats att bo och leva på, SCB 2007, 2009 och 2011

Sammanfattande kommentar:

Nöjdhet uppnås när medborgaren får vad man förväntar sig. Det är viktigt att förväntningarna och servicegraden harmoniserar. Detta uppnås genom att servicenivån ökar, alternativt genom att medborgaren utvecklar rimliga förväntningar, ofta genom information.

Vilka förväntningar kan medborgaren ha på vår service? Vilka områden i SCB-undersökningen kräver ökade servicenivåer?

Arbetet med nöjdhetsmålet har under 2011 tappat fart på grund av att processledarna avslutat sina anställningar inom vår organisation. Målet har upplevts som svårarbetat då som beskrivs ovan nöjdhet är en upplevelse av något förväntat. Sett över tid har mätmetoden "Nöjd region index" i princip legat oförändrat trots de aktiviteter som genomförts inom handlingsprogrammet.

Något som kan komma att påverka upplevelsen av nöjdhet framåt är det omfattande arbete som skett med att ta fram en grund för varumärket Söderhamn. En varumärkesplattform har med hjälp av många hundra Söderhamnare, dialoger, analyser och extern expertis arbetats fram under 2010. Syftet med arbetet är förutom att hejda utflyttningen stärka vår attraktionskraft som en kommun att trivas i och flytta till.

De unika värdena för Söderhamn som identifierats är Söderhamns skärgård, entreprenörskap för alla och flexibelt lärande som motor för tillväxt. Arbetet med att stärka varumärket och utveckla våra tillgångar ska drivas inom hela kommunkoncernen med en tydlig dialog till medborgaren.

Ytterligare åtgärder som vidtagits som en följd av SCB resultatet är att ett separat inriktningsmål kring trygghet har tillskapats. Målet har syftat till att förbättra trygghet och inkludering.

Ett sätt att visa vilken servicenivå som medborgaren kan förvänta sig är att utarbeta tjänstegarantier. Flertalet tjänster omfattas idag av dessa tjänstegarantier.

Analys av SCB-enkät 2011

Det sammanfattande betygsindexet Nöjd-Region index bedömer Söderhamns kommun som en plats att bo och leva på. Resultatet i 2011 års undersökning hamnade på index 53 vilken är en marginell förändring i jämförelse med tidigare undersökningar. Resultatet för Söderhamn är statistiskt säkerställt lägre i jämförelse med övriga 128 deltagande kommuner, riksgenomsnittet var index 60. För Söderhamns del är det främst inom områdena trygghet, fritidsmöjligheter, kommersiellt utbud samt bostäder som kan höja helhetsbetyget.

Den faktor som främst bör prioriteras är fortsatt trygghetsfrågan, där ställs frågor som hur säkert det är att vistas utomhus på kvällar och nätter, hur trygg man känner sig mot hot, rån och misshandel samt hur trygg och säker man känner sig mot inbrott i hemmet.

Områden som lyfts fram att utveckla om möjligt är fritidsmöjligheter, kommersiellt utbud samt bostäder.

När det gäller området kommunikationer är Söderhamnarna nöjda vilket innebär att nöjdheten med bland annat tillgången till gång- och cykelvägar, möjligheterna att använda kollektivtrafiken för resor, tillgång förbindelser för längre resor samt möjligheter att transportera sig med bil.

Vad händer nu:

Målet avslutas de delar som ligger i linje med nytt mål avseende att skapa ett långsiktigt hållbart samhälle hanteras fortsatt inom ramen för det nya målet.

Senast 2011 ska nettoutsläppen av koldioxid från kommunens egen verksamhet ha minskat med 25 procent jämfört med 2007

Slutgiltig måluppfyllelse

Målet är uppnått

Sammanfattning

Målet har inneburit att kommunen till 2011 ska ha minskat koldioxidutsläppen med ca 2 200 ton. Genom att minska koldioxidutsläpp från transporter och uppvärmning minskar kommunen också andra luftföroreningar. Energieffektivisering och övergång till förnybara bränslen för uppvärmning ger både kostnadsminskningar och koldioxidminskningar.

Söderhamn Näras investering i kraftvärmeverket har gett tydlig effekt vad gäller koldioxidminskning. Syns under utsläpp från "gas" 2007 jfr 2008, minskning drygt 1000 ton/år.

Redan 2010 nådde kommunen målet med minskad klimatpåverkan räknat som minskat koldioxidutsläpp med 3 450 ton jämfört med 2007.

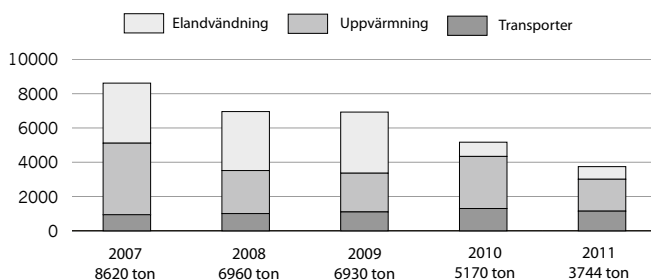
Genom beslutet att enbart köpa bra miljövals el för kommunens förvaltningar och källmärkt för Söderhamn Nära har kommunen gjort en tydligt symbolhandling i sitt miljö-engagemang. Åtgärden har även haft effekt på koldioxidutsläpp under målperioden.

Målet uppnås genom åtgärden övergång till "grön" el, samt utfasning eldningsolja för uppvärmning. Inom transporter har också trenden vänt och reduceringar av utsläpp har uppnåtts.

Vad händer nu:

Arbetet fortsätter vidare i nya inriktningsmålet "Hållbart samhälle och attraktiv livsmiljö", samt i kommunens övergripande "Energiplan/Klimatstrategi. I detta arbete involveras alla förvaltningar inom kommunen, samt bolag, företag och allmänheten.

Kommunkoncernens koldioxidutsläpp 2007-2011 (ton)

Senast 2012 ska Söderhamn vara utsedd till "Årets ungdomskommun"

Slutgiltig måluppfyllelse

Målet ej uppnått

2011 blir det ingen "Årets ungdomskommun" eftersom staten bestämt sig för att se över ärendet.

Sammanfattande kommentar

Då utmärkelsen "Årets ungdomskommun" inte kommer att delas 2011 då Ungdomsstyrelsen bestämt sig för att se över ärendet så kommer, av naturliga skäl, ingen ansökan att lämnas in.

Tre finalister utsågs 2010 i kampen om att bli Årets ungdomskommun för Söderhamns del var kommunen nominerad för tredje gången men Borås fick utmärkelsen. Utmärkelsen "Årets ungdomskommun" premierar kommuner som satsar på ungdomar, bland annat genom samverkan mellan olika aktörer. Den vinnande kommunen ska ta ungas behov och engagemang på allvar och kommunens ungdomar ska ha verkligt inflytande. Långsiktigt, strategiskt arbete med ungdomar väger tungt. Ungdomsstyrelsen har delat ut utmärkelsen i 14 år men slutade med det 2011. Ungdomslyftets delprojekt har sedan 2007 snabbt byggt upp sina verksamheter och funnit sina former samtidigt som de förändras och anpassas efter de behov som uppstår.

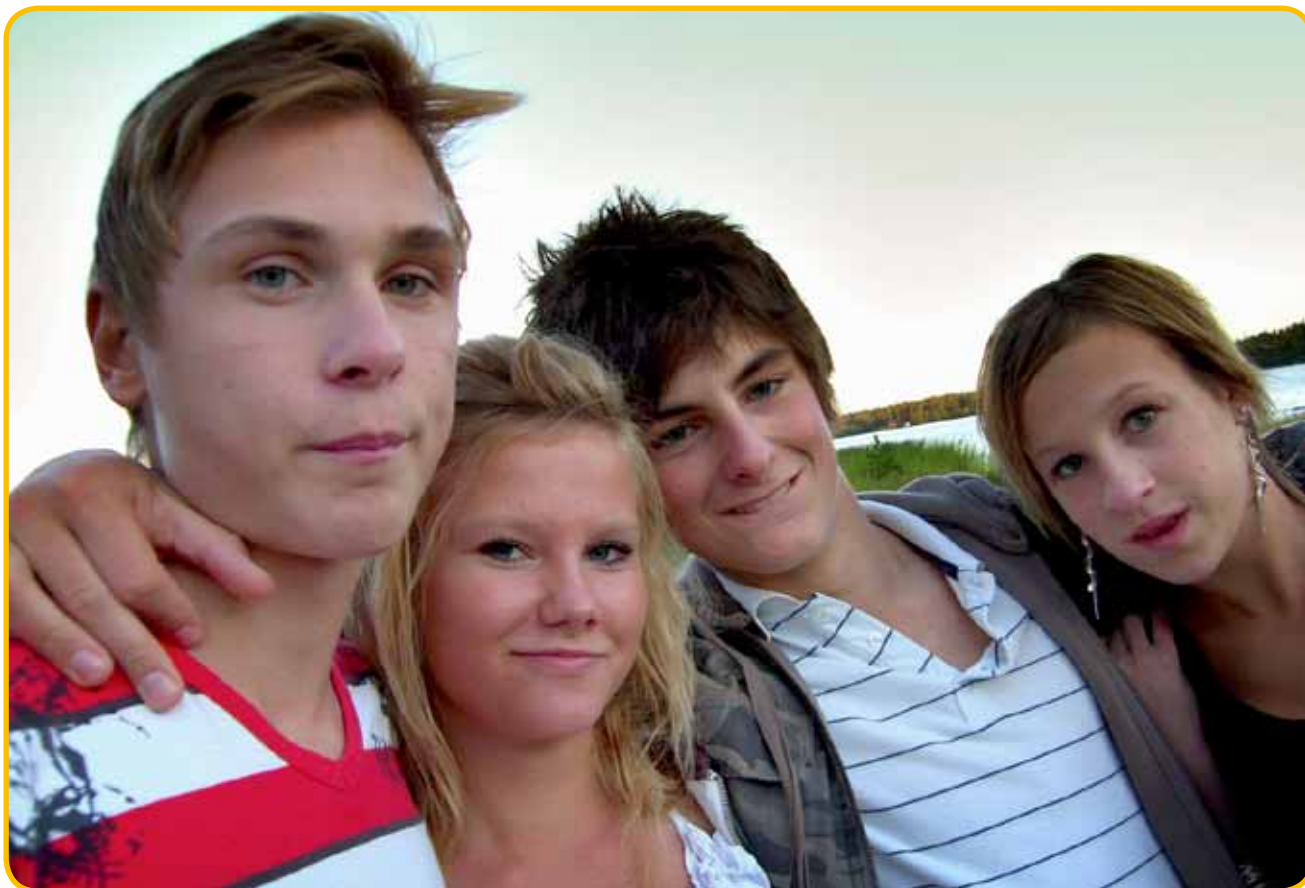
Nytt under 2011 var bland annat byggandet av en dans/kampsportslokal samt en enklare musikstudio knuten till Fältarnas verksamhet.

Under tidigare år har kommunen, tillsammans med de unga i olika dialogforum skapat en modell för att tydliggöra och synliggöra hur kommunen ska ta tillvara alla ungas behov och intressen på olika sätt. Modellen kallas för Viktiga modellen och består av fyra olika delar: Viktiga veckan, Viktiga mötet, Viktiga grupper och Viktiga konferensen.

Mer information om Viktiga modellen finns i nyhetsarkivet på www.soderhamn.se

Vad händer nu:

Målet avslutas. Ungdomslyftets organisation är under utredning och kommer att redovisas för kommunstyrelsen under våren.

Senast 2012 ska minst 30 centrumnära mindre lägenheter tillskapas och kommunen ska ge förutsättningar för byggande av minst 20 vattennära bostäder

Sammanfattande kommentar

Kommunens befolkning har minskat med cirka 200 personer per år. Detta leder till ett minskat behov av cirka 100 lägenheter varje år. Efterfrågan på bostäder och bostadskariärer på grund av åldrande leder till omflyttningar inom kommunen och områden som "drabbas" är ofta miljonprogrammets hyresbostäder. Byggandet av nya hyresbostäder i detta läge innebär en svår balansgång som kommunen/Faxeholmen AB gått i flera år.

I Söderhamn är miljonprogrammen lokaliserad till norra delen där rivningarna också varit störst. Avrivna områden har omvandlats till naturområden som ganska lätt kan återanvändas som bostadsområden om det skulle uppstå efterfrågan. Beträffande vattennära bebyggelse nås målet med råge. Den stora satsningen Sandviksudden är tyvärr överklagad i två avseende. Både strandskyddsärendet som ligger hos miljö-departementet för avgörande men även detaljplanen har överklagats till länsstyrelsen.

Detaljplanerna vid Färssjön har vunnit laga kraft och kan bebyggas. Problemet är att det ej funnits tillräckligt med intressenter.

Aktiviteter inom inriktningsmålet:

Mindre centrumlägenheter som tillskapats	5
Antalet vattennära tomter i nya detaljplaner	
Sandviksudden	53 – 63
Färssjön Västra	7
Färssjön Östra	4

Vad händer nu:

Målet avslutas

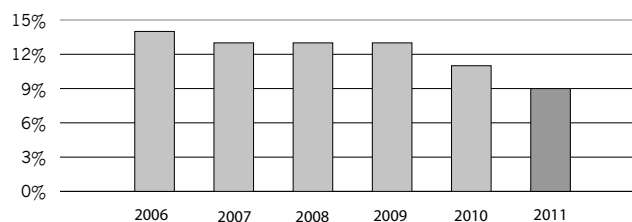
Slutlig måluppfyllelse

Målet ej uppnått

Kompletterande nyckeltal

Vakansgrad (Faxeholmen)

Faxeholmen AB har trots en kraftig minskning, en hög vakansgrad (dvs andelen outhyrda lägenheter) i Sverige. Faxeholmen har målsättningen att nå 5% vakansgrad. Vakanta lägenheter är förenat med såväl kostnader som hyresbortfall. Minskningen under 2011 beror på fortsatt rivning på Norrberget, försäljning av vissa fastigheter (Stugsund och Vallvik) samt att få hyreskontrakt har förlorats trots en stor utflyttning totalt för kommunen.

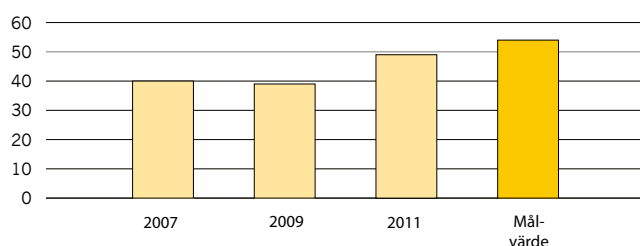

Senast 2011 ska kommunmedborgarnas upplevelse av trygghet i Söderhamn som plats att leva på, uppnå betygsindex 45 (2007 var betygsindex 40)

Sammanfattande kommentar

Vid analysen av SCB:s nöjdhetsenkät har Söderhamn nått målet SCB:s index avseende trygghet ska vara minst 45. I jämförelse med övriga riket ligger Söderhamn något lägre.

SCB:s trygghetsindex 2007-2009

Trygghet och inkludering har varit ett eget mål sedan 2009, då Söderhamnarna enligt SCB enkät 2009 upplevde otrygghet inom ett flertal områden. Studieförbunden med fokusgrupper har gjort trygghetsvandringar, kartlagt och prioriterat utsatta områden, belysning förstärkts samt röjning av busk/sly har skett.

Vid 2011 års mätning har Söderhamn tagit ett stort kliv framåt med en ökning från index 39 till 49. Detta innebär att målet är uppnått. En bidragande orsak till detta kan vara de insatser som genomförts inom ramen för detta inriktningsmål.

Mötesplatser, seniorarrangemang, seminarier och föreställningar har uppförts, bl.a. "En turk, en bög, en chilinare" som visades för samtliga i årskurs 8.

Slutgiltig måluppfyllelse

Målet är uppnått

Andra aktiviteter som genomförts inom ramen för målet är tex

Många mötesplatser i hela Söderhamns Kommun

Här pågår ett flertal aktiviteter såsom Trygg på sta'n, Senior i Söderhamn 2011 v 36-39 och under sommaren har O-ringen och Schools out genomförts samt flera andra olika projekt och arrangemang.

Kompetensutveckling

En seminarierie där seminarierna bland annat varit en informationsdag om Somalia, Expoföreläsningar om nazistrollen samt kris och traumaföreläsningar.

Infrastruktur och fysiska miljöer

Åtgärder för ökad trygghet och säkerhet samt motverkande av segregation och konflikter i bostadsområden och utomhusmiljöer pågår och en trygghetsvandring kommer att arrangeras under september.

För att synliggöra och avsluta målet anordnades i december en temadag på inkluderingstemat.

"Hos oss får alla plats" där deltog alla studieförbunden, Svenska Kyrkan, Sandarne sport, m.m. Faxeskolan visade upp alla sina verksamheter, även LSS visade sin organisation där tillsammans med en ambassadör från Hjärnkoll.

Vad händer nu:

Målet avslutas men arbetet med trygghetsfrågor kommer att fortsätta inom ramen för andra projekt och verksamheter till exempel inom projektet att utveckla "Norra Staden".

Senast 2011 ska Södra Norrlands Utvecklingscentrum för vindkraftssupport ha utvecklats till ett Center of excellence som tillgodogör sig den tillväxtpotential som vindkraften representerar

Slutlig måluppfyllelse

Målet är uppnått

Nuläge

Målet att skapa ett "Center of Excellence" är inte ett smart mål eftersom begreppet inte har en absolut mening.

Arbetsgruppens samlade bedömning är ändå att detta mål uppnåtts bland annat genom att följande aktiviteter har genomförts:

- Söderhamn har fått ett regionalt utvecklingsuppdrag inom vindkraftsområdet.
- Har ett regionalt utvecklingscentrum.
- Bedriver utbildning på gymnasie- och högskolenivå.
- Utvecklar supportverksamhet för både offshore- och onshorevindkraft.
- Är en nationell samrådspartner inom våra områden med särskilda uppdrag inom "Risk and Safety"-sektorn.

Problemet för närvarande är att det fortfarande inte etablerats fullskalevindkraft någonstans i kommunen.

Med utgångspunkt från tillståndsgivna och planerade projekt kommer sannolikt en massiv utbyggnad att ske både på land och till havs både i Söderhamns kommun och i det vindtäta Gävleborgs län inom de närmaste åren.

Genom de aktiviteter som handlingsprogrammet för vindkraft tillskapat kommer Söderhamns kommun att ha avgörande fördelar när det gäller att dra nytta på olika sätt av denna utbyggnad.

Vad händer nu:

Målet avslutas och den fortsatta vindkraftsutvecklingen kommer att ske genom vindkrafts projektet.

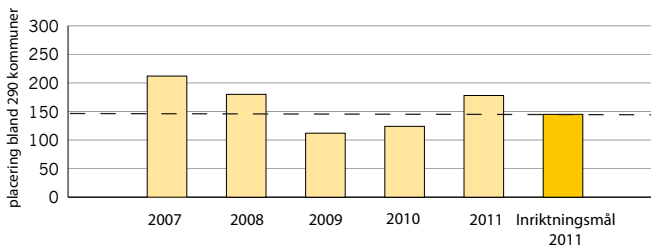

Senast 2011 ska företagsklimatet i Söderhamn överträffa riksnittet

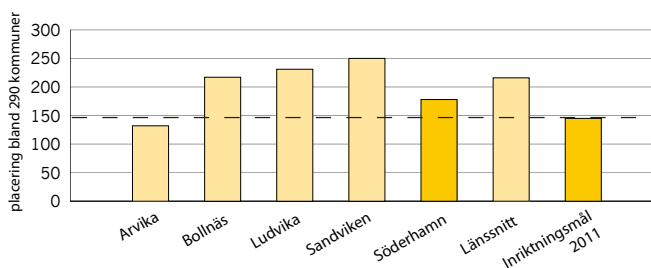
Söderhamns kommun placerade sig vid den senaste företagsklimatmätningen på plats 178 (av landets 290 kommuner). Trots att målet under nästan hela perioden för handlingsprogrammet varit uppnått så fattades det 33 placeringar till målet innevarande år.

Helt klart är att allt fler kommuner fokuserar väldigt intensivt på att förbättra företagsklimatet. Detta påverkar naturligtvis Söderhamns placering eftersom kommunen mäts i relation till andra kommuner.

Söderhamns placering i Svenskt Näringslivs företagsklimat

Kommunernas placering i Svenskt näringslivs företagsklimatmätning 2011

Slutlig måluppfyllelse

Målet ej uppnått

Sammanfattande kommentar:

Tidigt i målarbetet fastslogs att det viktigaste av allt var att utarbeta en kommunikationsstrategi. Dels att beskriva allt kommunen redan gör för företagen, men också om att synliggöra inriktningsmålet och de framsteg som görs. Eftersom klimatomätningen är en attitydomätning är det just företagarnas upplevelse av kommunens insatser på olika områden som är det centrala. En viktig del i kommunikationsstrategin var att marknadsföra Söderhamn både som en bra ort att etablera sin verksamhet i samt att livsvillkoren i övrigt är synnerligen goda (ett gott liv). Inom ramen för inriktningsmålet har följande aktiviteter genomförts.

- Den årlig återkommande "Företagardagen". Konceptet har satt sig och den växer från år till år för att innevarande år locka 230 deltagare.
- De alltid lika välbesökta företagarluncherna.
- Andra arrangemang som frukostar, föreläsningar/seminarier och After Work är uppskattade händelser.
- Utvecklat arbetssätet - "Företagarlots", d v s att vara vägen in till kommunen. Detta för att förenkla kontakten med kommunen för företagarna

En viktig del i kommunikationsstrategin är att marknadsföra Söderhamn både som en bra ort att etablera sin verksamhet i samt att livsvillkoren i övrigt är synnerligen goda (ett gott liv). En sådan marknadsföringsinsats sätter Söderhamn på kartan och gör inte bara potentiella etablerare intresserade av Söderhamn. Minst lika viktigt är att de befintliga företagen stärks i sin övertygelse om de goda förutsättningar som finns i Söderhamn.

Vad händer nu:

Målet avslutas och ersätt med nytt mål avseende bättre företagsklimat som bidrag till fler företag och ytterligare arbetstillfällen.

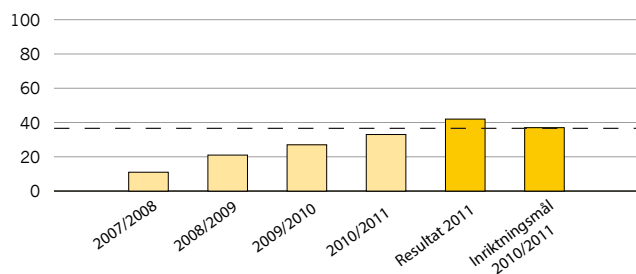
Senast läsåret 2010/2011 ska andelen elever som startar UF-företag på Staffangymnasiet vara dubbelt så hög jämfört med läsåret 2006/2007.

Nuläge

Läsåret 2011/2012 har eleverna haft möjlighet att registrera UF-företag till och med 1 december 2011. Målsättningen var att innan årets slut nå inriktningmålet vilket vi med glädje kan konstatera att vi gjort. De registrerade UF-företagen uppnådde hela 42 procent vid 2011 års utgång.

Andelen UF-elever läsåret 2007-2011

(procent)

Aktiviteter som bidragit till att nå målet är följande:

- Att kunna arbeta med en relativt långsiktig process där inslagen har varit att medvetandegöra elever och personal om fördelar med att arbeta entreprenöriellt, att konsekvent synliggöra framsteg, att skapa delaktighet och att ge återkoppling.
- Framgångarna har gett gott anseende både till skolan och till kommunen vilket har bidragit till en växande framåtanda och positiv inställning till ett entreprenöriellt förhållningssätt.

Gävleborgs län har den högsta andelen UF-företag i Sverige i december 2011. Hälsingland har den största andelen UF-företag i Gävleborgs län och Söderhamn har den största andelen UF-företag i Hälsingland. Vi hoppas kunna fortsätta att hålla hög standard på utvecklandet av ungdomars initiativförmåga, idériedom och kreativitet.

Vad händer nu:

Målet avslutas och hanteras fortsatt inom ramen för vårt varumärke.

Slutlig måluppfyllelse

Målet är uppnått

Sammanfattande kommentar

Resultatet är över förväntan. UF-företag startar på fler gymnasieprogram än tidigare och antalet handledare har också ökat. Målet uppnås med god marginal.

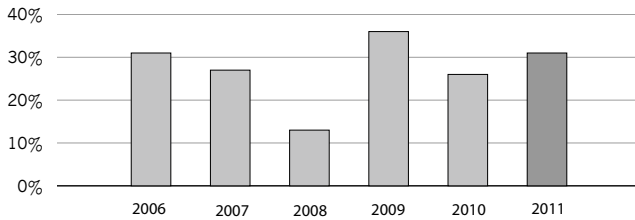
En medveten satsning på UF på skolan har medfört att flera företag under perioden för inriktningmålet har fått en mängd priser och utmärkelser. Staffangymnasiet utnämndes till Sveriges bästa UF-skola 2010. Den regionala UF-mässan 2011 hålls i Söderhamn och blev en stor succé för Staffangymnasiet och draghjälp till att öka antalet UF-företag hösten 2011. Staffangymnasiet vann sju priser och det mest prestigefyllda priset vann Jennie Jonssons Märkvärdigt UF som "Årets bästa UF-företag" i Gävleborgs län 2011.

Staffangymnasiet representerade Gävleborg i tre kategorier vid SM i Älvsjö. Märkvärdigt UF tävlade i "Årets bästa UF-företag" och Step It Up UF tävlade i "Bästa tjänst" och "Bästa affärsplan". Step It Up UF kom på en mycket hedrande 2:a plats bland Sveriges alla UF-företag 2011.

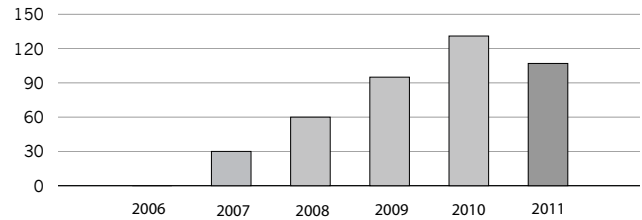
Kompletterande nyckeltal

Andelen av invandrande personer i åldersgruppen 18-64 år i Söderhamn som efter fyra år befinner sig i arbete eller utbildning.

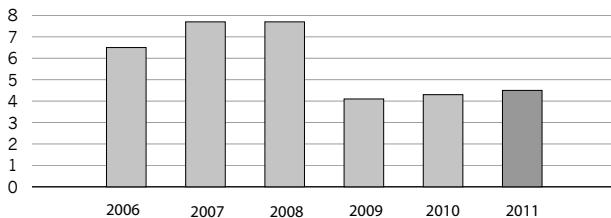
Nyckeltalet är ett mått på hur invandrande personer integreras i samhället. Sedan 2011 har Arbetsförmedlingen huvudansvaret för arbetet med ett mål att alla ska vara i arbete eller utbildning efter två år.

Antalet studerande vid eftergymnasiala yrkesutbildningar i Söderhamn

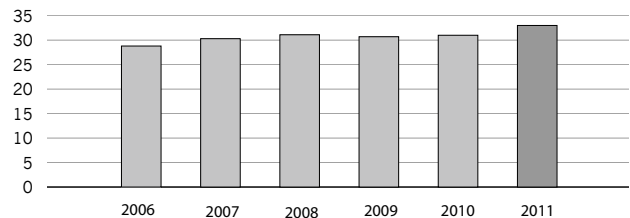
Statistiken är utvecklingen av eftergymnasiala yrkesutbildningar (exkl högskoleutbildning). Under 2011 minskade yrkesutbildningarna kraftigt främst på grund av att statsbidragen för bl a vindkraftsutbildningen inte erhöles från yrkesskolsmyndigheten. Under 2012 har bidrag godkänts för yrkeshögskola för vindkraft, vilket innebär att en nyintagning kan ske till hösten 2012.

Antal nystartade företag per tusen invånare

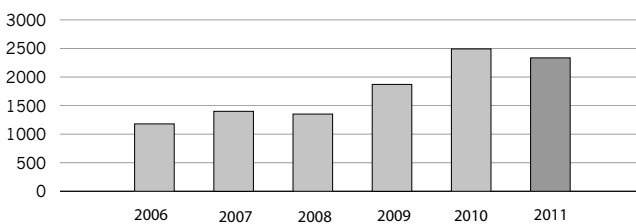
Nyföretagarecentrums statistik används vilket även innebär justering av 2010 års uppgifter. Av denna framgår att Söderhamn rankas som 192 bland Sveriges kommuner vilket är en förbättring jämfört med 2010 års ranking som var 204.

Antal företag per tusen invånare

Antalet företag (antalet privata arbetsplatser med minst en anställd per 1000 invånare) har ökat stadigt sedan 2005. Ökningen 2011 om drygt 6% är högre än kommunsnittet om ca 4%.

Antal gästnätter i skärgården per år

Statistiken är ett mått på hur skärgårdssatsningen utvecklas. Stugor finns på Sturjungfrun, Enskär och Klacksörarna. Därtill finns ett vandrarhem på Rönnskär. Antalet gästnätter minskade under 2011 trots en ökning av antalet uthyrda stugnätter. Sett över hela säsongen, mitten av maj till september, är beläggningen 25%, med den största koncentrationen till semestermånaderna.

Utvecklingssatsning: Handel

Söderhamns kommun hade 2007 ett handelsindex på 91. Handelsindex för 2010 ska enligt målsättningen öka till minst 94. Handelsindex är ett mått som visar relationen mellan vad invånarna i kommunen konsumerar och vad butikerna på orten faktiskt omsätter. Är index 100 är konsumtionen och omsättningen likställda. Är index under 100 betyder det att butikerna omsätter mindre än vad invånarna konsumerar och att handeln sker på annan plats, utanför kommungränserna. Är index över 100 så omsätter butikerna mer än vad invånarna konsumerar och kommunen har ett bra handelsinflöde. Att nå målet skulle innebära en omsättningsökning med ca 42 miljoner kr.

Sammanfattande kommentar

Målet att handelsindex skulle öka med tre procent uppfylldes redan 2009 då det stigit från 86 till 90. Även om det totala index sjönk med en enhet till 89 år 2010 klarades tre-procentsmålet.

Utöver indexmålet har fler positiva bieffekter uppstått såsom:

Dialog och samarbete

Fastighetsägare, kommunrepresentanter och handlare har fått ett naturligt och återkommande forum för utbyte av information och synpunkter. Detta i sin tur har varit bidragande till:

Hennes & Mauritz etablerar sig i Söderhamn

I december 2011 kom beskedet att H&M väljer att etablera sig i Combigallerian i centrala Söderhamn. Detta är ett resultat av gemensamma ansträngningar fastighetsägare och kommunala tjänstemän emellan.

Utvecklingssatsning Skärgården

Verksamheten har byggts upp i två EU-projekt. År 2010 fanns 90 sängplatser fördelade i 13 hus på fyra öar. Arbetet med skärgårdsutveckling sker inom ramen för skärgårdsverksamheten där även anläggningarna och båttrafik förvaltas.

Skärgårdsutvecklingen arbetar med tre utgångspunkter:

- Öka områdets attraktivitet genom att skapa och marknadsföra ett homogent område och varumärke "Hälsingekusten" samt peka ut och beskriva attraktiva skärgårdsmiljöer, samt förstärka upplevelsevärdet.
- Öka områdets tillgänglighet genom att skapa förutsättningar för alla att kunna bo och vistas i vår skärgård.
- Öka områdets tillväxt genom att skapa nya jobb i kommunens besöksnäringar.

Sammanfattande kommentar

Söderhamns kommun har under flera år men framför allt sedan 2004 målmedvetet arbetat med skärgårdsutveckling. När skärgården övergick från att vara ett projekt till en verksamhet och dessutom pekades ut som en utvecklingssatsning och fick ett handlingsprogram togs ytterligare steg.

Aktiviteter som genomförts inom ramen för utvecklingssatsningen är bland annat:

- Uthyrningsverksamhet med en kapacitet på 90 bäddar fördelat på fyra öar.
- Delar av utvecklingssatsningen har permanentats som ordinarie verksamhet inom kultur- och samhällsnämndens ansvarsområde som förvaltar och underhåller kommunens tillgångar i skärgården.
- Kommunstyrelsen beslutade att driva Stenö camping i egen regi även under 2011. Stenöudden ligger förhållandevis långt ut i Söderhamns skärgård. Platsen ligger nära kommunens övernattningsstugor på Enskär och Rönnskärs vandrarhem. Stenö camping kan därför förutom att utvecklas till en högklassig campingplats också utvecklas till en viktig nod/mötesplats/marknadsföringsplats för kommunens arbete med skärgårdsutveckling och bli ett nav i skärgårdsverksamheten.
- Stenö brygga. Idén innebär att en 50 meter lång fast brygga byggs strax öster om badplatsen. Till den fasta bryggan ansluts 8st flytbryggor till en längd av ca 65 meter.
- Utlokalisering av taxibåts trafik.
- Rönnskärs vandrarhem erbjuder 16 bäddar fördelade på 7 rum samt matsal, kök och det utvidgade utrymmet i lots-utkiken.
- Arbete kring utveckling av vinteraktiviteter i skärgården är påbörjat.

Utvecklingsatsning Ljusne vid Ljusnans mynning

Området mellan nuvarande Ljusne centrum och älven är en barriär med förfallna byggnader och industriområden som saknar användning. Genom att ta fasta på den ursprungliga bruksmiljön, riva vissa byggnader samt renovera andra och återskapa äldre miljöer och kontakten med Ljusnan kan Ljusne ges ett nytt ansikte och därmed en mer positiv identitet.

Handlingsprogrammet syftar till att:

- Öka kontakten mellan Ljusne centrum och älv- och havslandskapet.
- Utveckla ursprungliga och vackra delar av den vattennära bebyggelsemiljön på Ljusnans stränder i Ljusne genom att återanvända och ta tillvara gamla byggnader, strukturer och anläggningar innan de förfallit för långt.
- Skapa vatten- och havsnära bebyggelse i visionens anda genom återanvändning och kanske nybebyggelse.
- Skapa intressanta besöksmål för besöksnäring och rörligt friluftsliv med både kulturhistoriska och miljömässiga kvaliteter.
- Förbättra älvens värden för besöksnäringen genom utveckling av fiske och biologisk mångfald.

Sammanfattande kommentar

Aktiviteter som genomförts inom ramen för utvecklingsatsningen är bland annat:

- Fyra förstudier har genomförts som belyser tillväxtpotentialer inom sportfiske, kultur o konst, industrihistoria samt skärgårds- o båtliv.
- Förvärv o rivning fd Plywoodfabriken
- Förvärv o upprustning före detta kraftstation och Kättingfabriken.
- Förvärv Granholmen, ö i Ljusnans mynning
- Nybyggnad o skötsel GC-vägar o grönytor.
- Upprustning strövområden södra sidan av mynningen
- Nya ståndplatser för fisken.
- Sanering föroreningar mark, vatten, lokaler
- Stormöten = medborgardialoger
- Möten med lokala företagare.
- Hemsida synliggör människor o händelser.
- Hösten 2011 startade ABF ett tvåårigt Leaderprojekt, Konstkraft i Ljusne. Projektet som har sin upprinnelse i två av de förstudier som utförts i kommunens utvecklingsatsning "Ljusne vid Ljusnans mynning" ska med kultur o samtidskonst bidra till en levande och växande kustort.
- Ljusne i allmänhet och mynningen i synnerhet är i händelsernas centrum även när det gäller att ta fram planeringsverktyg för en "Uthållig kommun", planeringsverktyg för klimatförändringar samt förberedelser för en eventuell etablering av ett supportcenter för vindkraft.

Utvecklingsatsningar: Sport- och friluftsområdet Hällåsen – Hällmyra med omnejd

Söderhamns Kommun driver anläggningarna på Hällåsen/Hällmyra med omnejd för att säkerställa goda förutsättningar för motion och idrott i kommunen. Anläggningarna utnyttjas av en bred grupp utövare, allt från elitidrottare till motionärer och aktiva familjer. Genom arbetet inom den utvecklingsatsning som nu har avslutats har ett gediget arbete genomförts som skapat en mer sammanhållen känsla av området som ett centrum för idrott och folkhälsa. Det kan till och med påstås att ett område med anläggningar av den kvalitet och omfattning som i dagsläget finns på Hällåsen/Hällmyra med omnejd är smått unikt för en kommun av Söderhamns storlek.

Huvudstrategin för satsningen har varit att genom en övergripande planering behålla det breda perspektivet från folkhälsa till elitidrott, men dessutom stärka områdets kommersiella värden och attraktionskraft för evenemang, idrottsturism och företagande. Som mer specifik strategi har kultur- och samhällsutvecklingsnämnden beslutat att utvecklingsatsningen skall öka den ekonomiska omsättningen för de aktörer inom området som verkar för det breda perspektivet från folkhälsa till elitidrott.

Sammanfattande kommentar

Utvecklingsatsningen kan på ett logiskt sätt delas upp i två delar. Dels de hårda delarna som inneburit att nya anläggningar tillskapats och att befintliga utökats eller moderniserats. Dels de mjuka delarna som handlar om samordning mellan olika aktörer och intressenter som verkar inom området och att gemensamt verka för att marknadsföra verksamheterna.

De hårda delar som tillskapats genom utvecklingsatsningen är:

- Utbyggnaden av belysta skid- och motionsspår.
- Anskaffande av pistmaskin för skidspåren.
- Grusplaner för tennis.
- Fotbollshall med konstgräs.
- Ett andra ridhus på Tälje ridsportcenter.
- Utomhusboxar för hästar på Tälje ridsportcenter.
- En ny trafiklösning för Hällåsenområdet.

De mjuka delar som tillskapats genom utvecklingsatsningen är:

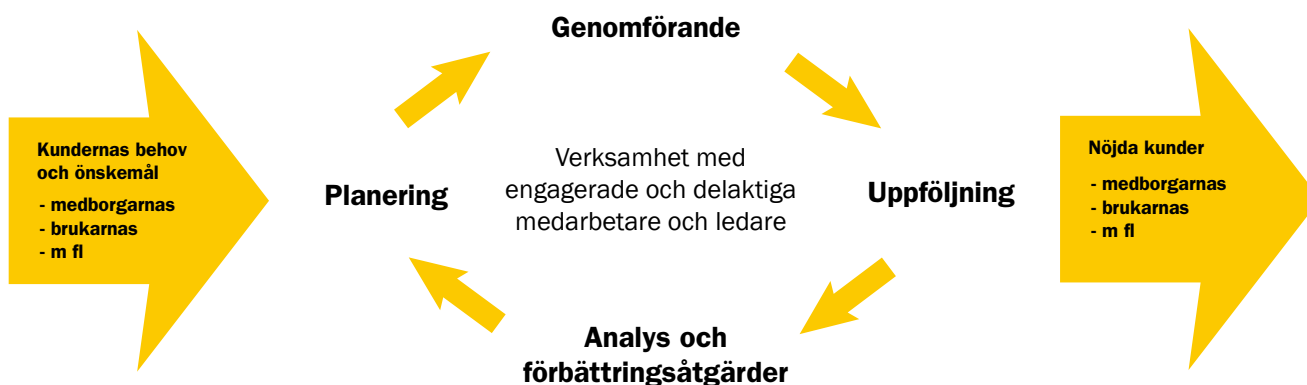
- Marknadsplan
- Ett nätverk för områdets aktörer

Det är av stor vikt att fortsätta förvaltningen och utvecklingen av områdena runt Hällåsen, Hällmyra, Tälje och Flygstaden. Den utvecklingsinsats som genomförts under föregående budgetperiod har lagt många viktiga grunder för framtida arbete, ett arbete som bör fokusera på att realisera de många goda idéer som kommit fram genom nätverksarbetet.

UPPFÖLJNING AV 4-ÅRS BUDGET 2008-2011

Fr o m 2008 tillämpades den nya verksamhetsledningsprocessen för första gången. Ett viktigt syfte är att uppnå en tydlig och effektiv styrning av den kommunala verksamheten för att få en positiv utveckling i Söderhamns kommun. I samband med starten av verksamhetsledningsprocessen infördes även en modell med 4-årsbudget där kommunfullmäktige fastställer inriktningsmål och ekonomi för hela perioden.

Kommunens styrmodell

När kommunen planerar sin verksamhet är det medborgarnas behov som är utgångspunkten. Utifrån fullmäktiges inriktningsbeslut fastställer nämnder och bolag årligen de politiska ambitionerna i en verksamhetsplan som genomförs under året av medarbetarna. Fr o m 2012 har styrmodellen utvecklats ytterligare.

Nedan presenteras ett axplock över nämndernas reflektioner över den gångna 4-års perioden. En mer utförlig uppföljning finns i sammanställningen för "4-års uppföljningen 2008-2011"

Ekonomisk uppföljning

En uppföljning av nämndernas resultatutveckling visar på följande budgetavvikelse:

	Budgetavvikelse				Summa 2008-2011	Total budget 2008-2011	Avvikelse % av ram
	2008	2009	2010	2011			
Kommunfullmäktige	-0,2	-0,1	0,0	-0,4	-0,8	-8,7	-8,7%
Revisionen	0,0	0	0,0	0,1	0,1	-5,4	1,1%
Kommunstyrelsen	5,9	4,2	2,6	4,3	17,0	-428,2	4,0%
Överförmyndarnämnden	0,2	-0,1	-0,2	0,0	-0,1	-7,1	-1,2%
Valnämnden	0,0	0,3	0,0	0,0	0,3	-0,6	-
Kultur- & samhällsutvecklingsnämnden inkl. resultatenheter	-0,6	-3,1	-7,2	1,2	-9,8	-536,0	-1,8%
varav <i>Kostenheten</i>	-0,6	0,8	-0,7	0,4	-0,1	-0,2	-
varav <i>Städenheten</i>	0,4	0,1	0,4	0,5	1,4	1,3	-
Bygg- och miljönämnden	0,0	0,1	0,0	0,4	0,5	-21,1	2,5%
Barn- och utbildningsnämnden	3,2	2,7	1,0	-2,4	4,5	-1 795,5	0,2%
Nämnden för lärande och arbete inkl. resultatenheter	9,8	0,8	6,1	-1,7	14,9	-259,8	5,7%
varav <i>Bemanningen</i>	1,9	-0,4	1,9	-2,5	0,9	-0,5	-
varav <i>Bilpoolen</i>	0,6	1,0	0,5	-0,2	1,9	2,6	-
Socialnämnden	-1,5	-2,2	-6,0	-14,9	-24,6	-286,6	-8,6%
Omvårdnadsnämnden	2,1	4,1	7,4	3,0	16,7	-1 635,7	1,0%
Total	18,9	6,7	3,6	-10,4	18,8	-4 984,7	0,4%

Kommunstyrelsen; Den faktiska budgetavvikelse uppgår till 11 mkr istället för 17 mkr då medel för inriktningssmålen budgeterades i sin helhet under 2008 och 2009 istället för att fördelas ut över hela perioden. Inom flera enheter har det funnits problem att återbesätta tjänster vilket har inneburit personalvakanser. Detta har negativt påverkat kvaliteten i arbetet och medfört att utvecklingsarbete inte har kunnat utföras i planerad omfattning.

Kultur- och samhällsutvecklingsnämnden; Extrema vintrar 2009 och 2010 har inneburit att kostnaden för vintervårdhållningen varit 18,5 mkr högre än normalt. De kalla vintrarna 2009 och 2010 har även inneburit väsentligt högre kostnader för el och fjärrvärme. Förvaltningen hanterar många olika typer av drift- och utvecklingsprojekt. Nuvarande budgeteringsteknik innebär att projekt budgeteras i sin helhet under första året och sedan ombudgeteras till nästa år med budgetöverskott första året som följd. Effekten av detta kan under perioden uppskattas till 14 mkr.

Barn- och utbildningsnämnden; Nämnden har under perioden hanterat sin totala verksamhet inom given ram. Under åren har avvikelser förekommit mellan de olika verksamheterna.

Nämnden för lärande och arbete; Förvaltningen har varit aktiva att söka och få extern finansiering vilket bidrar till den positiva budgetavvikelsen. Resultatenheterna för bilpool och bemanning bidrar med ett överskott på ca 3 mkr. Under åren har den dagliga verksamheten delvis finansierats via resultatbalanserade medel.

Socialnämnden; Kostnaderna för försörjningsstöd samt vården av barn och unga och vuxna har ökat kraftigt framförallt de sista två åren. Detta beror bland annat på för höga ambitioner i vården men även samhällsutvecklingen i övrigt. Under 2011 har beslut fattats rörande åtgärds paket för att få balans i ekonomin.

Omvårdnadsnämnden; Ett genomgripande besparingsarbete genomfördes inom nämndens ansvarsområde under 2008-2009, främst inom hemtjänsten men även inom omsorg och äldreboende. De genomförda förändringarna medförde en näst intill obefintlig kostnadsökningstakt för perioden 2008-2010. Under 2011 har volymökningen accelererat inom hemtjänst, med ökat antal hemtjänststimmar och köpta vårddyggn på sjukhus som följd.

Uppföljning av nämndernas verksamhet under de fyra åren

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens roll under perioden har varit att leda och samordna arbetet med kommunfullmäktiges inriktningssmål. Arbetssättet har varit att med förvaltningsövergripande arbetsgrupper driva och följa upp de handlingsprogram som funnits för varje mål. Arbetet har inneburit en stor utmaning då det löpt tvärs över de traditionella nämnds- och förvaltningsstrukturerna. Vid utvärdering av arbetssätt och arbetsformer inför den kommande budgetperioden framkom att arbetssättet varit framgångsrikt och att systemet med förvaltningsövergripande arbetsgrupper ska fortsätta även nästa mål och budgetperiod.

Ett koncernövergripande ledarutvecklingsprogram startade 2008 och har sedan fortsatt under hela perioden. Under 2011 startade ett medarbetarutvecklingsprogram där samtliga medarbetare i koncernen i form av 17 så kallade KUL-dagar genomfördes. KUL står för Koncern Utvecklande Lärande.

Söderhamns flygplats har varit i fokus under perioden. Under 2000-talet fanns förhoppningar att den skulle kunna spela en roll i den europeiska flygskolan. Allt vad tiden gick så minskades dessa förhoppningar och under 2010 nedgraderades flygplatsen i avvaktan på om den skulle kunna få betydelse för vindkraftsutbyggnaden. I oktober 2011 beslutade dock kommunfullmäktige att lägga ner flygplatsen helt.

Kultur- och samhällsutvecklingsnämnden

Under perioden har den nya organisationen hela tiden varit föremål för nya omdaningar till exempel när räddningstjänsten övergick till ett kommunförbund, bygg- och miljöavdelningen bildade egen förvaltning och inte minst en mycket engagerat arbete med att flytta strategiska arbetsuppgifter och därmed personal till KS-förvaltningen.

Inom kostverksamheten som ständigt arbetar med högsta beredskap för möjlig effektivisering är sannolikt ombyggnaden av Åsgårdens kök periodens händelse. I och med byggnationerna vid Åsgården kunde ett helt nytt distributionssystem för mat inom hemtjänsten tas i bruk. Numer kan kunden välja från en meny av tio rätter och distributionen kan tack vare tillverkningsmetod och förpackning reduceras till en eller ett par gånger per vecka.

Ett mycket uppskattat projekt var saneringen av Stugsundsudden där kommunen med hjälp av statliga bidrag med drygt 130 mkr kunde återställa området så att det i framtiden kan ge plats för attraktivt havsnära boende.

Skärgården har begåvats med ett hundratal övernattingsplatser på öarna med en fungerande beställningstrafik. Tillgängligheten i skärgården har fått en helt ny dimension i form att nya angoringsplatser, bryggor och bättre städ och soptjänster.

Under perioden har kommunens stora arbete med att förverkliga fiskeplanen avslutats. Med en minimal kommunal ekonomisk insats har fiskens vandringsleder restau-

reras i kustmynnande åar och bäckar till ett värde på över 20 mkr av externa samhällsmedel.

Bygg- och miljönämnden

Under perioden har räddningstjänsten överförs till Kommunalförbundet Södra Hälsingland (KFSH) och även verksamheten enligt tobakslagen och lagen om brandfarlig och explosiv vara. Uppgifter enligt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel både tillkom som verksamhet och överfördes sedan även de till KFSH.

Uppgifterna enligt djurskyddslagen överfördes till länsstyrelsen från och med 2009.

En företagsetablering för destruktion av bildelar där näringsidkaren inte har kunnat fullfölja verksamheten på ett planerat sätt har inneburit att kommunen fått omhändertaga kvarvarande avfall på fastigheten. Dessa ärenden har tyngt förvaltningens verksamhet och bromsat en positiv utveckling. Vindkraftärenden har varit en ny sorts ärende som inneburit insatser utöver planerade.

Barn- och utbildningsnämnden

Kännetecknande för BUN:s verksamhet under perioden har varit en mycket hög grad av effektivitet dvs nämnden har i jämförelse med riket och kommungruppen nått en mycket god måluppfyllelse i förhållande till insatta medel.

Drivkraftprojektet, vilket har som mål att barnen och ungdomarna i Söderhamns förskolor och skolor ska möta lärandemiljöer som uppmuntrar dem att utvecklas till entreprenöriella individer, har varit det största utvecklingsarbetet inom nämndens verksamhet. Projektet har fått god spridning och inneburit starten på ett omfattande utvecklingsarbete i nämndens verksamheter. Inom ramen för projektet har ett antal olika kompetensutvecklingsåtgärder gjorts för pedagoger och rektorer. Ett viktigt resultat av arbetet är ett ändrat förhållningssätt till barn och elever. Arbetet har vunnit respekt i landet och även internationellt. Lokalt har projektet bidragit till att skapa bättre relationer med arbetslivet. I svenskt näringslivs ranking över skolans attityder till företagande har vi placerat oss i Sverigetoppen. Därutöver kan nämnas att Staffangymnasiet blev utsett till årets bästa UF-skola 2010.

Foto: Pontus Orre

Nämnden för Lärande och arbete

Generellt har nätverk och samarbete varit ledord i nämndens verksamhet. Exempel på framgångsrika nätverk och samarbeten:

Inom ramen för arbetet med gruppen ungdomar har arbetsförmedlingen, Landstingets psykiatriavdelning och socialförvaltningen personal i Resurscentrums lokaler. Arbetet har varit mycket framgångsrikt och har varit en bidragande orsak till minskad ungdomsarbetslöshet. Denna samverkan har uppmärksammats på nationell nivå med flera studiebesök på Resurscentrum som följd.

På Resurscentrum har samarbetet med socialförvaltningen intensifierats och utvecklats där syftet har varit att få människor i egen försörjning i stället för att vara bidragsberoende. Arbetet sker även i samarbete med Arbetsförmedlingen.

CFL har stora kontaktytor inom vuxenutbildningen och är representerade i styrelsen för de tre rikstäckande nätverken Nitus(Nätverket för kommunala lärcentra), VIS(Vuxenutbildning i Samverkan) och Yrkeshögskoleföreningen. Samverkan inom Hälsingeutbildning ekonomisk förening i vilken landskapets vuxenutbildningar sedan många år arbetat med projekt, distansutbildningar på gymnasie- och högskolenivå, vägledning samt arbetsplatsförlagt lärande. Här deltar CFL i arbetet med Teknikcollege och Vård- och Omsorgscollege.

Reshursen har framgångsrikt arbetat med gruppen långtidssjukskrivna vilket har inneburit att gruppen har minskat i omfattning och att arbetet numera är till 50% förebyggande.

Socialnämnden

Socialnämndens väl utvecklade samverkan med nämnden för lärande och arbete och arbetsförmedlingen har blivit känt i hela landet. Arbetet med att få människor i egen försörjning och inte vara bidragsberoende är en stor framgång. Verksamheten får ta emot studiebesök från hela landet samt ge föreläsningar på olika konferenser.

Nämndens insats och fokus på att utveckla arbetet inom HRV, hedersrelaterat våld och förtryck har både lokalt och regionalt synliggjort frågan.

Omvårdnadsnämnden

Omvårdnadsnämnden har under perioden genomfört ett flertal åtgärder för att öka allmänhetens förtroende för verksamheten och för att ytterligare förbättra kund-nöjdhet. Den enskilt viktigaste satsningen är att kontinuerligt arbeta med ett individanpassat förhållningssätt i allt vård- och omsorgsarbete. För att förbättra tillgänglighet och service har nämnden infört tjänsten Omvårdnad Direkt. Genom tjänsten kan äldre och anhöriga komma i kontakt med verksamheten både enkelt och snabbt. Omvårdnad Direkt hanterar drygt 100 inkommande samtal/månad samt mejl.

Omvårdnadsnämnden arbetar för att anpassa utbudet av särskilda boendeformer efter aktuella vårdbehov. Under perioden har Björkbacka genomgått en ombyggnation och kan efter den i större utsträckning nyttjas av personer med stora vårdbehov. En motsvarande anpassning är planerad under 2012 för 16 platser på Enriset. Under kommande planeringsperiod behöver ytterligare omstrukturering av platser i äldreomsorgen komma till stånd.

Inom handikappomsorgen har nämnden prioriterat tillskapandet av en gruppbostad för yngre (Skogshöjden) och en servicebostad för yngre (Norrberget). Behoven är därmed inte täckta, varför nämnden beslutat om ytterligare en servicebostad (Alen) med centralt läge. Även inom socialpsykiatri finns behov av boendeplatser som i dagsläget ej kan verkställas.

FINANSIELL ANALYS

Modell för finansiell analys

För att kartlägga och analysera resultat, utveckling och ställning för Söderhamns kommun använder kommunen en analysmodell som utgår ifrån fyra viktiga finansiella aspekter: det finansiella resultatet, kapacitetsutvecklingen, riskförhållanden och kontrollen över den finansiella utvecklingen. De fyra aspekterna benämns i korthet resultat, kapacitet, risk och kontroll.

Utifrån dessa aspekter är målet att identifiera eventuella finansiella möjligheter och problem och där igenom försöka förtydliga om kommunen anses ha en god ekonomisk hushållning enligt vad kommunallagen föreskriver.

RK-modellen

Fyra aspekter vid finansiell bedömning

Vilken balans har kommunen haft över sina intäkter och kostnader under året och över tiden?

Vilken kapacitet har kommunen att möta finansiella svårigheter på lång sikt?

Föreligger några risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet?

Vilken kontroll har kommunen över den ekonomiska utvecklingen?

Resultat och kapacitet

Resultat

Kommunens resultat 2011 uppgick till 11,5 mkr, 2010 års resultat uppgick till 2,2 mkr. Flera nämnder har haft det ansträngt ekonomiskt under året och en ökad andel resultatbalanserade medel från föregående år har nyttjats under året, 23,5 mkr. Motsvarande för 2010 uppgick till 15,2 mkr. Resultatet belastas också av en engångseffekt av att kalkylräntan vid beräkning av pensionsskulden (RIPS-räntan) sänktes vilket innebar en negativ resultat effekt på 7 mkr. Skatteintäkterna har ökat under året i takt med att konjunkturen har förbättrats och avvikelser från juni 2010 då ursprungsbudgeten beslutades uppgår till 38 mkr.

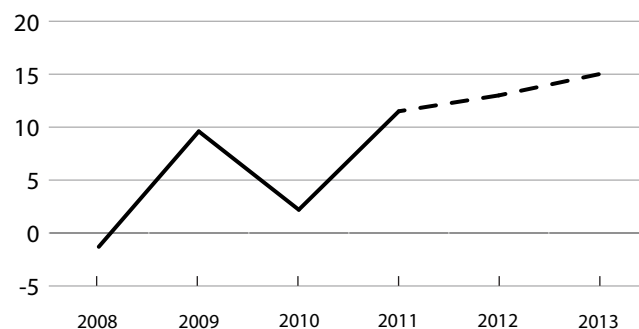
En viktig förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det råder balans mellan löpande intäkter och kostnader. Generellt brukar en resultatnivå på cirka 2 procent betraktas som god ekonomisk hushållning, men målnivån bör ändå sättas utifrån den enskilda kommunens förutsättningar. Då Söderhamns kommun även avsätter extra medel till framtida pensionskostnader har den årliga resultatnivån för 2008 till 2011 beräknats till 20 mkr. Redovisat resultat i relation till skatteintäkterna inklusive den

kommunalekonomiska utjämnningen uppgick till 0,8 procent år 2011. Justerat för den extra avsättningen till framtida pensionskostnader visar samma nyckeltal 1,1 procent. Resultaten i förhållande till skatteintäkterna har de senaste åren inte nått gränsen på 2 procent. Det bör poängteras att resultatkravet om 2 procent på skatteintäkterna avser normalläget i en konjunkturcykel. Resultatnivån ska bl.a. kunna användas som en regulator vid en lågkonjunktur som denna, men även för att ha en buffert för oförutsedda händelser samt för att möta framtida ökade pensionskostnader.

En uppföljning av fyraårsperioden 2008–2011 visar att kommunen når ett resultat för de fyra åren på 22 mkr. Justerat för de extra avsättningarna till framtida pensionskostnader om 18,4 mkr under perioden motsvarar resultatet en andel om 0,8% av skatteintäkterna. Då budget beslutades för budgetperioden 2008-2011 i november 2007 var resultatet i linje med kraven, men eftersom konjunkturen försämrades kraftigt och skatteintäkterna som ett resultat av detta minskat har det blivit svårare att uppfylla kravet.

Årets resultat 2008-2013

(mkr)

Skatte- och nettokostnadsutvecklingen

Skatteintäkternas utveckling i Söderhamn är främst beroende av antalet invånare i kommunen och av tillväxten i Sveriges ekonomi. Kommunens skatteintäkter inklusive kommunalekonomisk utjämnning ökade med 0,8 procentenheter under 2011 och redovisar en positiv avvikelse mot budget med 38 mkr. Detta beror på att Sveriges ekonomi har förbättrats snabbare än vad som var beräknat. Jämfört med 2010 var detta en försämring av ökningstakten med 2,8 procentenheter, men under 2010 fick den kommunala sektorn stora konjunkturstödet vilket för Söderhamns del innebar ett tillskott på 25 mkr. Enligt den senaste skatteprognosen i februari 2012 beräknas de förväntade skatteintäkterna minska med cirka 25 mkr för den kommande budgetperioden 2012-2015, sedan budgetbeslutet i oktober 2011. Stor del av denna beräknade minskning (23 mkr) är ett resultat av den kraftiga befolkningsminskningen som skedde under 2011.

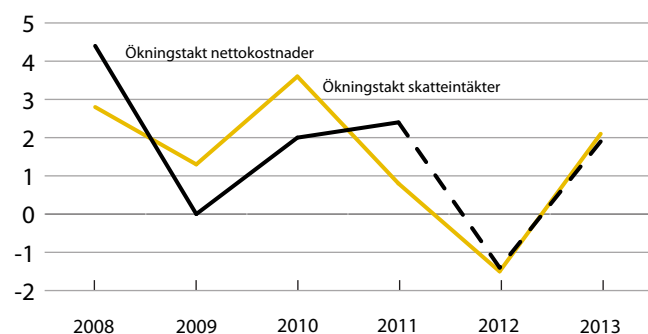
Nettokostnaderna ökade med 2,4 procent under året från att ha legat på en ökningstakt på 2,0% året innan. Den budgeterade nettokostnadsökningen var 0,3 procent. Under året beslutade kommunen om tilläggsbudget och nämnderna tog i anspråk resultatbalanserade medel inarbetade från föregående år, vilket fick den budgeterade kostnadsökningstakten att öka från 0,3 procent till 2,4 pro-

cent. Nämnderna fick totalt 26,2 mkr i extra anslag under året och de har under året tagit 23,5 mkr i anspråk av resultatbalanserade medel från föregående års resultat.

De närmaste åren förväntas nettokostnadsutvecklingen vara låg i och med de besparingsåtgärder som är beslutade. Historiken visar dock att nettokostnaderna har en snabbare ökningstakt än skatteintäkterna med avbrott för större besparingspaket. Fortsatt fokus på budget samt genomförande av sparåtgärderna är förutsättningen för en balans mellan skatteintäkter och nettokostnader som framkommer enligt diagrammet.

Skatte- och nettokostnadsutvecklingen 2008-2013

(procent)

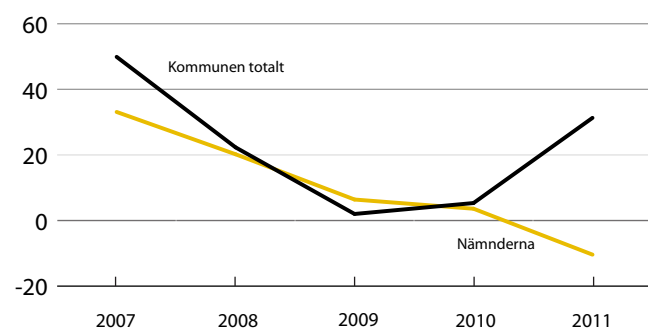
Den största utmaningen framöver ligger i den negativa befolkningsutvecklingen. Under 2011 minskade Söderhamns befolkning med 324 personer vilket årligen innebär minskade skatteintäkter med ca 13 mkr. Utmaningen ligger i att anpassa verksamhetens kostnader efter detta.

Budgetuffall

En förutsättning för en ekonomi i balans är god budgetföljsamhet i verksamheterna. Nämnderna hade en negativ budgetavvikelse med 10,4 mkr vid bokslutstillfället. Kommunen redovisade på totalen ett överskott på 31,3 mkr gentemot budget. Skatteintäkterna inklusive kommunalekonomisk utjämning blev 38 mkr mer än budgeterat. Nämnderna prognostiserade tidigt på året en negativ avvikelse. Prognos per sista februari pekar på en negativ avvikelse på 16,2 mkr. Per sista augusti har denna prognostiserade avvikelse för nämnderna vuxit till 16,9 mkr. Det är främst Kultur- och samhällsutvecklingsnämnden och Socialnämnden som prognostiserat stora negativa avvikelser. Skillnaden mellan senaste nämndsprognos och bokslutet visar på en förbättring med 9,1 mkr.

Budgetuffall 2007-2011

(mkr)

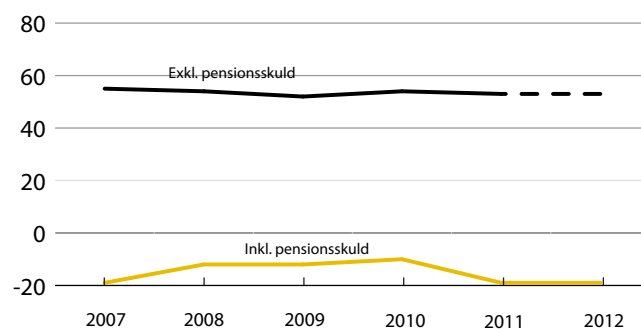
Soliditet

Soliditeten är ett mått på kommunens finansiella handlingsutrymme. Det anger hur stor del av de totala tillgångarna som kommunen själv finansierat. De faktorer som påverkar soliditeten är resultatutvecklingen och tillgångarnas förändring. Ju högre soliditet, desto starkare långsiktig finansiell handlingsberedskap har kommunen. Kommunens soliditet minskade under 2011 med 0,6 procentenhet till 53 procent. Minskningen beror främst på stora projektfordringar som vid årsskiftet fanns i balansräkningen.

Ett annat sätt att räkna ut soliditeten, som är vanligt när man jämför kommuner, är att inkludera kommunens pensionsförpliktelser som redovisas inom linjen. För Söderhamn innebär detta sätt att räkna att soliditeten i stället blev -19 procent för 2011 vilket innebär en minskning med nio procentenhet sedan 2010. Att soliditeten gick ner så kraftigt under året beror på att kalkylräntan vid beräkning av pensionsskulden (RIPS-räntan) sänktes vilket innebär att skulden ökade.

Soliditet 2007-2012

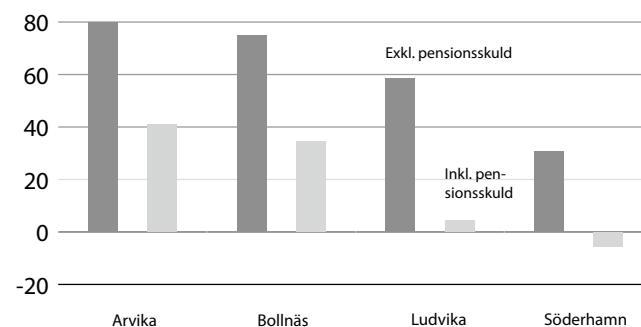
(procent)

För att möta kommande utbetalningar av pensionsförpliktelser är ett av kommunens finansiella mål att från och med 2010 årligen avsätta minst 5 mkr till ansvarsförbindelser för pensioner. Finns det möjlighet ska avsättningen göras även tidigare år. Avsättningen påbörjades i bokslutet för 2007 och har sedan årligen fortsatt. Vilket innebär att totalt finns nu 23,4 mkr i ackumulerad avsättning.

Soliditet jmf mellan kommuner 2010

(procent)

Skulder

Skuldsättningsgraden beskriver den del av tillgångarna som har finansierats med främmande kapital. Skuldsättningsgrad är soliditetens motsats. Kommunens totala skuldsättningsgrad uppgick till 36 procent. Vid utgången av 2011 var 12,1 procent av kommunens skulder långfristiga, vilket innebär att de förfaller till betalning senare än ett år. Detta är en ökning med 3,9 procentenhet jämfört med 2010. De kortfristiga skulderna utgjorde 23,9 procent, vilket innebär en minskning med 4,4 procentenhet jämfört med 2010. I beräkningarna har upplåningen genom kommunens internbank till de kommunala bolagen exkluderats. Den långfristiga skuldsättningsgraden var 62,5 procent vid beaktandet av andelen lån gentemot koncernens bolag. Kommunens andel av den totala skulden på 888 mkr var 130 mkr. Ett av kommunens finansiella mål är att låneskulden ska vara oförändrad eller minska i förhållande med låneskulden per 31 december 2006. Kommunens låneskuld har ökat med 45 mkr under 2011. Behovet av att öka låneskulden under 2011 berodde på stora projekt där kommunen fick ligga ute med medel under vissa perioder. Låneskulden beräknas under kommande budgetperiod 2012-2015 amorteras kraftigt och beräknas ligga på cirka 15 mkr vid utgången av 2015.

Avsättningar och nedskrivningar

Enligt redovisningsreglerna ska årliga avstämningar ske av de avsättningsposter som ingår i balansräkningen. Under 2011 har inga nya avsättningar gjorts.

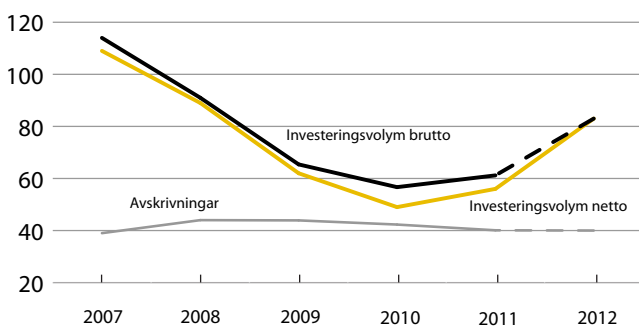
Avsättningsposten för återställande och sanering av fastigheten Bromsäng 9:1 uppgår i bokslutet till 9,8 mkr. Under året har arbetet med saneringen startat och kommer att försätta under 2012.

Investeringar

Årets nettoinvesteringar uppgick till 56 mkr. De största investeringarna under året var ombyggnationen av förskolan i Sandarne för 21,2 mkr samt Forsbackabron 13,7 mkr, totalt 34,9 mkr som svarade för över hälften av de totala nettoinvesteringarna. Avskrivningarna uppgår 2011 till 40,1 mkr vilket är en minskning med 2,2 mkr i jämförelse med 2010.

Investeringar 2007-2012

(mkr)

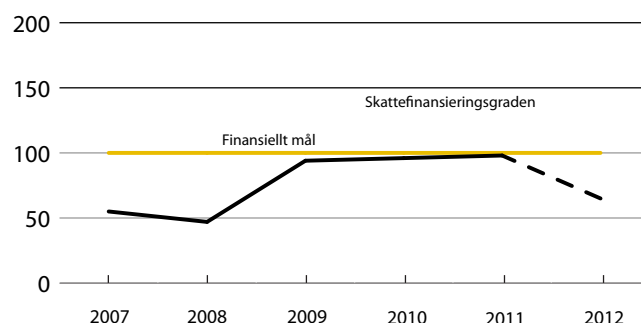
Ett viktigt nyckeltal när det gäller investeringar är skattefinansieringsgraden. Den mäter hur stor andel av investeringarna som finansieras med de skatteintäkter som återstår när den löpande driften är finansierad. En skattefinansieringsgrad på 100 procent innebär att kommunen

kan skattefinansiera samtliga investeringar som är genomförda under året, vilket i sin tur innebär att kommunen inte behöver låna till investeringarna och att kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme stärks.

Skattefinansieringsgraden har förbättrats med två procentenheter till 98 procent under året.

Skattefinansieringsgrad

(procent)

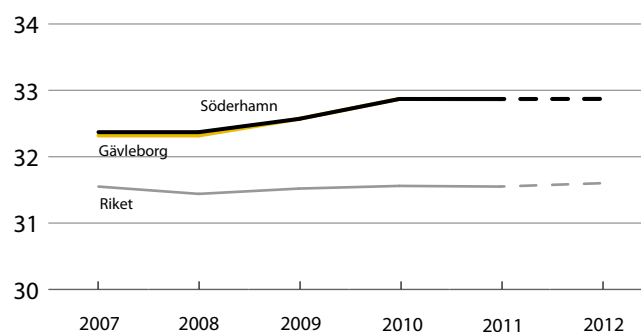

Skattesatser

Den kommunala skattesatsen ligger på en oförändrad nivå sedan 2010 på 32,87 procent. Den kommunala delen av denna var 21,70 procent och landstingsskatten var 11,17 procent. I jämförelse med snittet i Gävleborgs län ligger Söderhamns i nivå med snittet. Sedan 2007 har den totala kommunalskatten för Söderhamn ökat med 0,50 procentenheter, medan länets skattesats har ökat med 0,54 procentenheter.

Skattesatser

(procent)

Risk och kontroll

Likviditet

Kassa- och balanslikviditeten visar förhållandet mellan kommunens omsättningstillgångar (banktillgodohavanden, kortfristiga fordringar med mera) och de kortfristiga skulderna. Nivån på kassalikviditeten bör ligga mellan 60 och 80 procent, för att garantera att kommunen ur ett kort och medellångt finansiellt perspektiv klarar att möta finansiella betalningstoppar. Ur ett analysperspektiv är det dock inte tillräckligt att enbart studera likviditeten, utan den bör studeras i kombination med kommunens skuldsida. Förbättras likviditeten samtidigt som skuldsättningen sjunker, förbättrar kommunen sin finansiella handlingskraft. Kassa- och balanslikviditeten har ökat under året till 76 procent, vilket är en förbättring med 15 procentenheter jämfört med 2010. Förbättringen beror till största delen på att omsättningstillgångarna ökade med 15 mkr i förhållande till 2010

beroende på stora fordringar i och med projekt som externfinansieras samt att de kortfristiga skulderna minskade med 38 mkr främst beroende på lägre leverantörsskuld vid utgången av året än året innan. Kommunen utökade under året sin skuldsättning för att kunna hantera att ligga ute med likvida medel under projekt med extern finansiering.

Finansiella nettotillgångar

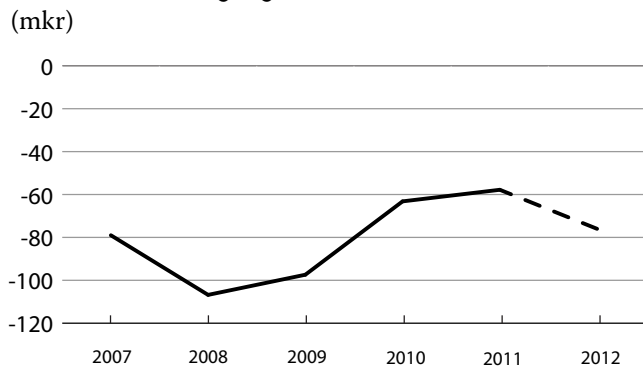
Finansiella nettotillgångar är de finansiella tillgångar och skulder i balansräkningen som kommunen beräknas omsätta på 10–20 års sikt. I måttet ingår finansiella anläggningstillgångar, omsättningstillgångar samt kort- och långfristiga skulder. Måttet speglar vilken finansiell handlingsberedskap som ligger mellan det kortsiktiga likviditetsmåttet och det mer långsiktiga soliditetsmåttet.

Kommunens finansiella nettotillgångar förbättrades under 2011 med 5,4 mkr, beroende på att skulderna har minskat mer än de finansiella tillgångarna och omsättningstillgångarna. Skulderna har minskat med 33,6 mkr sedan 2010 och att kommunens finansiella tillgångar samt omsättningstillgångar har minskat med 28,3 mkr.

Den totala låneskulden som redovisas i kommunens balansräkning är 888,4 mkr, varav kommunens andel var 130,2 mkr. Koncernens andel av låneskulden redovisas även som motsvarande fordran på balansräkningens tillgångssida.

Budgeten för 2012-2015 visar på en initial försämring av nettotillgångarna för att sedan kraftigt förbättrats. Detta beror främst på att huvudandelen av investeringarna för perioden budgeterats ske under de första åren.

Finansiella nettotillgångar

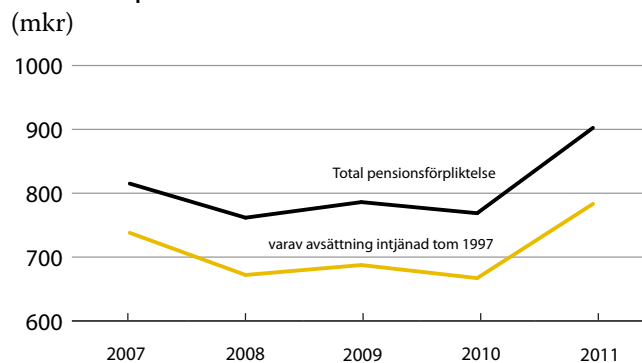
Pensionsåtagande

Kommunens totala pensionsåtagande inklusive löneskatt uppgick till 902 mkr 2011. Av det totala pensionsåtagandet är 783 mkr förpliktelser som är intjänade före 1998. Dessa redovisas enligt kommunal redovisningslag som ansvarsförbindelse, vilket innebär att de inte ingår i kommunens balansräkning. Detta innebär att 87 procent av pensionsförpliktelserna ligger utanför balansräkningen. Pensionsåtagandet från och med 1998 kostnadsförs i resultaträkningen. Det totala pensionsåtagandet ökade under året med drygt 134 mkr. Den största anledningen till denna dramatiska ökning är den engångseffekt som uppstod då kalkylräntan vid beräkning av pensionsskulden (RIPS-räntan) sänktes.

Den del av pensionsförpliktelserna som redovisas som ansvarsförbindelse är för Söderhamns kommun bland de högsta i länet räknat per invånare. Framtida pensionsutbetalningar för detta åtagande belastar kommunens resultat

och likviditet det år pensionerna betalas ut. Pensionsutbetalningarna beräknas vara som högst omkring år 2026 med en kostnadsökning på ca 20 mkr i förhållande till dagens utbetalningar. För att motverka den kostnads- och likviditetsbelastning som åtagandena före 1998 innebär har fullmäktige beslutat att reservera särskilda medel för dessa utbetalningar. Under åren 2007 till 2010 har kommunen totalt reserverat 21,2 mkr för detta ändamål och under 2011 reserveras ytterligare 2,2 mkr. Totalt finns 23,4 mkr reserverat för framtida pensionsutbetalningar.

Pensionsförpliktelser

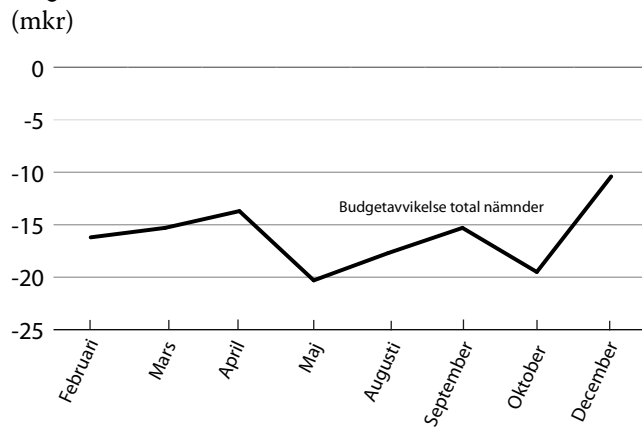

Prognossäkerhet

Generellt kan en prognossäkerhet som utgör omkring 1 procent av kostnadsomslutningen anses vara en god prognossäkerhet. Budgetföljsamhet är ett annat mått på en god finansiell kontroll. Budgetavvikelsen bör ligga så nära noll som möjligt. En god prognossäkerhet innebär att kommunen får goda möjligheter att anpassa sig efter förändrade förutsättningar under året. Under året har nämnderna lämnat månadsvisa, med undantag för januari, juni och juli, rapporter med prognos till sin nämnd, och rapporterna sammanställs även till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Nämndernas avvikelse gentemot budget för 2011 var ett underskott på 10,4 mkr. Motsvarande avvikelse vid delårsbokslutet uppgick till -17,7 mkr. Under året har främst Kultur- och samhällsutvecklingsnämnden samt socialnämnden pekat mot negativa avvikelser. Nämndernas resultat avvek med 0,8 procent från nämndernas totala kostnadsomslutning.

Prognossäkerhet avvikelse nämnder 2011

Sammanfattning

Antal anställda

Söderhamns kommun hade 2 044 tillsvidareanställda den 31 december 2011. Av dessa är 82 % kvinnor och 18 % män. Antal årsarbetare var 2 239 varav månadsavlönade visstidsanställda 141 och timavlönade visstidsanställda 174. Antalet årsarbetare har ökat.

Åldersfördelning

De anställdas medellålder var 49,2 år vilket är oförändrat i jämförelse med 2010. Anställda under 30 år är få (3,8%) medan andel anställda som är äldre än 50 år är stor (53,2%).

Sysselsättningsgrad

Medelsysselsättningsgraden är numera 94,1 % och har ökat sedan föregående år (93,6%).

Frisknärvaro

Ett av kommunstyrelsens mål är att andelen tillsvidareanställda som har högst sju sjukdagar per år (=frisknärvaro) skall, med utgångspunkt från 2007 års siffror, öka årligen fram till och med 2011. Under 2011 uppgår andelen tillsvidareanställda med högst sju sjukdagar till 71,2 % och har därmed ökat jämfört med 2010, då andelen var 69%.

Redovisning av sjukfrånvaron

Nedan följer redovisning av sjukfrånvaron för Söderhamns kommun avseende perioden 1 januari–31 december 2011. Redovisningen anges i två delar, dels per kön och dels i åldersintervall och anges i procent. Sjukfrånvaron uppdelas totalt och enbart långtidssjukfrånvaro. Med långtidssjukfrånvaro menas i detta sammanhang sammanhängande frånvaro mer än 60 dagar.

Sjukfrånvaro uppdelad på kön 2011

Kön	Total sjukfrånvaro, procent	Långtidssjukfrånvaro, procent
Kvinnor	4,5 (5,2)	36,8 (41,9)
Män	4,5 (3,3)	42,74 (36,8)
Totalt	4,5 (4,8)	38,0 (41,2)

Inom parantes anges motsvarande värde för 2010.

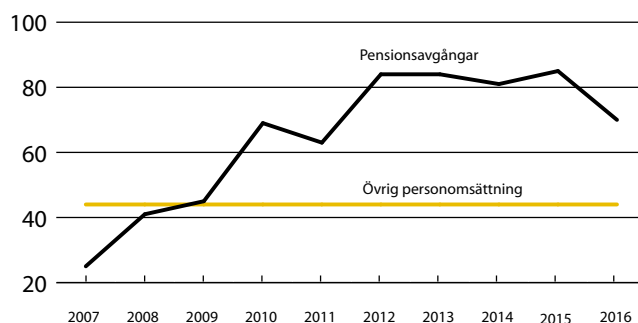
Sjukfrånvaro uppdelad på ålder 2011

Ålder	Total sjukfrånvaro, procent	Långtidssjukfrånvaro, procent
- 29 år	3,7 (3,8)	13,3 (22,6)
30- 49 år	4,0 (4,2)	32,4 (33,2)
50 år eller äldre	5,0 (5,5)	46,0 (48,3)
Totalt	4,5 (4,8)	38,0 (41,2)

Inom parantes anges motsvarande värde för 2010.

Den totala sjukfrånvaron har minskat under 2011 från 4,8 % till 4,5 %. Långtidssjukfrånvaron har minskat från 41,2 % till 38,0 % av den totala sjukfrånvaron.

Pensionsavgångar och rekryteringsbehov 2007-2016

Diagrammet ovan redovisar ett kalkylerat rekryteringsbehov utifrån förutsättningen att pensionsavgång sker vid 65 års ålder samt att den övriga personalomsättningen uppgår till 2 %.

Året som har gått

Under året genomfördes 17 så kallade KUL-dagar för samtliga medarbetare i koncernen. KUL står för KoncernUtvecklandeLärande. Dagarna har innehållit programpunkter som personlig utveckling/gruppövning, hälsofrämjande åtgärder, kommunkoncernkunskap, kommunikation och dialog och värdegrund. Upplägget av dagarna har varit en blandning av återkoppling - vad har hänt, framåtblick - vad är på gång, information, gruppövningar och lättsamma inslag. Totalt har 1 927 medarbetare från kommunkoncernen deltagit och i utvärdering av dagen har 97 % av deltagarna angett att dagen har varit mycket givande eller givande. Vårens satsning avslutades med två "trivselkvällar" på Östra berget med mat och underhållning.

En fortsättning av medarbetarutveckling, i form av steg 2 material, har tagits fram och uppdraget att jobba vidare med medarbetarutvecklingsfrågor har getts till samtliga ledare inom koncernen.

Söderhamns kommunkoncern deltar tillsammans med fem övriga kommuner i ett regionalt hälsoprojekt – Hälsöfrämjande ledarskap Gävleborg. Projektet inleddes med en mobiliseringsfas och övergick i en genomförandefas från och med 1 juli 2011.

Ledar- och temadagar för alla ledare i kommunkoncernen har genomförts samt planeras framåt.

Ny pensionspolicy inklusive tillämpningar har antagits.

Framåtblick

Hälsöfrämjande ledarskap Gävleborg

Under 2012 - 2013 kommer alla ledare inom kommunkoncernen att genomgå en grundläggande tredagarsutbildning kring hälsöfrämjande ledarskap/förhållningssätt. Utbildningarna genomförs på sedan tidigare inplanerade ledardagar.

Framtida kommunal ledare

Samverkansprojektet Framtida kommunala ledare (Söderhamn, Bollnäs, Gävle, Hudiksvall och Ovanåker) slutförs i början på 2012. Projektets programidé är att tillsammans hitta framtida ledare och att utbilda dem inom ramen för det kommunala uppdraget. Söderhamns kommun har haft tre platser i den första projektomgången och en andra projektomgång kan förhoppningsvis påbörjas under 2013.

Trainee Södra Norrland

Trainee Södra Norrland är ett traineeprogram vars huvudsakliga syfte är att öka förutsättningarna att rekrytera till nyckelbefattningar. Trainee Södra Norrland är en samverkan mellan kommunerna Härnösand, Timrå, Ånge, Sundsvall, Nordanstig, Hudiksvall, Söderhamn och Gävle och det första programmet startar i september 2012 där Söderhamn har fyra platser.

KUL dagar

SAMMANFATTANDE FINANSIELL ANALYS

Kommunen redovisar ett positivt resultat med 11,5 mkr för 2011. Det är en förbättring med 9,3 mkr jämfört med 2010. Resultatet är svårt att jämföra då 2010 års resultat belastades av nedskrivningar och en avsättning som totalt uppgick till ca 30 mkr samtidigt erhöll kommunen 25 mkr i konjunkturstöd.

Flera nämnder har haft det ansträngt under året och en ökad andel resultatbalanserade medel från föregående år har nyttjats. Totalt har nämnderna tagit 23,5 mkr i anspråk av resultatbalanserade medel och fått extra anslag med 26,2 mkr under året. Nämnderna redovisar en negativ budgetavvikelse med 10,4 mkr. Detta är första året på länge som nämnderna redovisar ett negativt resultat. Den nämnd som har det största underskottet är socialnämnden. En strategi för hur socialnämndens underskott ska hanteras framåt har fastställts i kommunfullmäktige i september 2011.

Skatteintäkterna har ökat under året i takt med att konjunkturen har förbättrats och avvikelsen från juni 2010 då ursprungsbudgeten beslutades uppgår till 38 mkr. Årets resultat sänktes med 7 mkr i och med att kalkylräntan vid beräkning av pensionsskulden (RIPS-räntan) ändrades.

Verksamheternas nettokostnadsökning var 2,4 procent (ca 30 mkr) under 2011 vilket är en ökning med 0,4 procentenheter sedan 2010 då ökningen var 2 procent. Omfattande besparingar de senaste åren har gjort att nettokostnadsökningen har dämpats i jämförelse med innan konjunkturedgången.

Nettoinvesteringarna uppgår till 56 mkr vilket är en ökning med ca 7 mkr i förhållande till 2010. Soliditeten, exklusive internbankens upplåning gentemot koncernens bolag uppgick till 53 procent vilket är en minskning med 0,6 procentenheter sedan 2010. Internbankens låneskuld uppgick till 888 mkr, varav kommunens andel motsvarar 130 mkr. Kommunen ökade sin låneskuld under året med 45 mkr. Detta sammanhänger dock i huvudsak med för kraftig amortering 2010.

Det kommande avsnittet ger en djupare analys av de finansiella målen.

Mål ur ett finansiellt perspektiv

Årets resultat ska under perioden 2008–2011 uppgå till 80 mkr, eller 20 mkr i genomsnitt, efter extra avsättning för framtida pensionskostnader med minst 10 mkr. Negativt resultat får inte budgeteras något enskilt år under budgetperioden.

En analys av perioden 2008-2011 visar att resultatmålet inte har uppfyllts.

(mkr)	Bokslut 2008	Bokslut 2009	Bokslut 2010	Bokslut 2011	Totalt
Resultat	-1,3	9,6	2,2	11,5	22
Finansiellt mål					80
Skillnad mot målet					-58
Avsatt för framtida pensionskostn.	5	6,2	5	2,2	18,4 ¹⁾

1) totalt har 23,4 mkr avsatts fr o m 2007 för framtida pensionskostnader

Resultatmålet ska ses över hela budgetperioden 2008-2011.

Det är inget huvudsyfte för kommunen att successivt bygga upp det egna kapitalet förutsatt att det i grunden är på en tillfredsställande nivå. De skattemedel som kommunen får in ska i största möjliga utsträckning användas för att tillgodose kommuninnevärnans behov av kommunal service. I boksluten bör det med denna utgångspunkt vara tillräckligt med att redovisa positiva resultat med en mindre konsolidering. Den goda ekonomiska hushållningen uppnås genom en kombination av väl avvägd ekonomi, där rätt kommunal service med god kvalitet tillhandahålls kunder och medborgare med ett effektivt resursutnyttjande.

Huvudsyftet med målet är att få en ekonomi över budgetperioden så att merparten av alla oväntade kostnadsökningar samt svängningar i skatteintäkterna kan hanteras utan att behöva tillgripa kortsiktiga besparingar. I grunden ska kommunen ha ett resultat som motsvarar 2 % på skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning vid budgeteringstillfället. En del av detta överskott avsätts redan i budgeten varje år för att minska kommande kostnadsökningar från ansvarsförbindelsen (pensioner intjänade före 1998).

Den ekonomiska situationen speciellt i början av fyraårsperioden har präglats av både lågkonjunktur och finansiell kris i hela världen som varit den djupaste sedan andra världskriget. Den mest påtagliga effekten av kriserna för kommunen har varit ett mycket kraftiga tapp i skatteintäkterna. Med detta som utgångspunkt så måste kommunens resultat under perioden anses som mycket tillfredsställande även om målet formellt sett inte nåts. Det ekonomiska resultatet har dessutom kunnat uppnås utan att några nya större besparingar behövts tillgripas.

I princip har kommunen nu redovisat positiva resultat sedan 2005 (med undantag av ett mindre underskott år 2008). Grunden för nuvarande ekonomiska strategi lades 2002/2003 då en genomgripande omstrukturering av ekonomihanteringen i kommunen gjordes. Viktiga delar i denna var ett sparpaket om 100 miljoner (för att få ekonomi och befintlig verksamhet att överensstämma) men även förbättringar i ekonomistyrningen som rättvisande budget, bättre uppföljningar, finansiella mål, införande av resultatbalansering mm har bidragit.

2011 som enskilt år redovisar kommunen ett positivt resultat på 11,5 mkr. Den budgeterade nivån ligger på -19,6 efter budgetjusteringar, så utfallet är en positiv avvikelse med 31,1 mkr.

Investeringar ska finansieras med egna medel till 100 %. Investeringsnivån kan ökas med investeringar som genererar intäkter eller sänker kostnader.

Syftet är att inte försämra kommunens ekonomi genom för stora investeringar utan att ligga på en investeringsnivå som svarar mot kommunens ekonomiska utrymme. I budgeten för 2008-2011 fanns ett stort investeringsbehov de två första budgetåren vilket skulle vägas upp av låga investeringar de två sista åren. Den ursprungliga investeringsnivån uppgick till 200 mkr för hela perioden.

En analys av perioden 2008-2011 visar att investeringsmålet kan anses vara uppfyllt när hänsyn tas till investeringar som genererar intäkter eller sänker kostnader.

(mkr)	Bokslut 2008	Bokslut 2009	Bokslut 2010	Budget 2011	Totalt
Investeringar (ursprunglig budget)	87	45	55	13	200
Investeringar	92	81	49	56	278

Flertal investeringar som har gjorts under året är av sådan karaktär att de antingen genererar intäkter eller sänker kostnader. Exempel på detta är ombyggnationen av Norrtullsskolan, Åsgårdens kök, Sandarne skola samt Energiefektivisering av Hällåsen.

Låneskulden bör i varje årsbokslut vara oförändrad eller lägre i förhållande till föregående år. Vid utgången av år 2011 ska dock låneskulden vara oförändrad eller lägre i förhållande till den 31 december 2006.

Under 2011 har låneskulden ökat då kommunen behöver öka på sin kortsiktiga likviditet på grund av att stora projekt där kommunen fick ligga ute med medel. Under kommande budgetperiod 2012-2015 beräknas låneskulden amorteras kraftigt.

En analys av perioden 2008-2011 visar att målet avseende en minskad låneskuld har uppfyllts.

(mkr)	Bokslut 2006	Bokslut 2008	Bokslut 2009	Bokslut 2010	Bokslut 2011
Låneskuld 31 dec	170,4	176	112	86	130,2

Från och med år 2010 ska minst 5 mkr årligen, plus reavinsterna från försäljning av mark, avsättas för den ansvarsförbindelse som ligger utanför balansräkningen och som avser pensionsförmåner som de anställda intjänat före år 1998.

(mkr)	Bokslut 2008	Bokslut 2009	Bokslut 2010	Bokslut 2011	Totalt
Budgeterad avsättning					10
Avsättningar	5	6,2	5	2,2	18,4 ¹⁾

¹⁾ totalt har 23,4 mkr avsatts för om 2007 för framtida pensionskostnader

Under 2011 har 2,2 mkr, motsvarande reavinsterna, avsatts för ansvarsförbindelsen. I och med denna avsättning har per årsskiftet 2011 totalt 23,4 mkr avsatt för ansvarsförbindelsen som avser framtida pensionsutbetalningar. Målet med en avsättning på 10 mkr uppfylldes redan vid bokslutet 2008.

Kommunstyrelsen kommer att utreda en ändrad strategi från 2012 när det gäller sättet att möta den ökade ekonomiska belastningen på grund av ansvarsförbindelsen. Skälen för detta är att nuvarande modell är ifrågasatt utifrån vad som är god redovisningssed. Med största sannolikhet kommer förändringarna att innebära högre kostnader för att uppnå motsvarande resultat som hittills.

Balanskravet

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans för kommuner och landsting. Underskott som uppkommit under enskilt räkenskapsår skall återställas inom de närmaste tre följande åren. Kommunen uppfyller kommunallagens balanskrav och har i årets balanskravsavstämning täckt underskottet på 0,6 mkr rån föregående år.

Avstämning krav enligt God ekonomisk hushållning

Balanskravsavstämning (mkr)	2011
Årets resultat enligt resultaträkning	11,5
Återställande ackumulerat underskott	-0,6
Avgår reavinsterna	-2,2
Årets resultat enligt balanskravet	8,7
Avsättning inom eget kapital till social investeringsfond	-8,5
Till balanserat resultat avsatt inom eget kapital	0,2

Riktlinjer för social investeringsfond fastställs under 2012. Läs mer om fonden i avsnittet "Framåtblick" nedan.

Framåtblick

Kommunfullmäktige fastställde i september 2011 en ny fyraårsbudget för 2012-2015. Budgetramar till nämnderna fastställs för alla fyra åren liksom investeringsnivåer. Budgeten innehåller sex inriktningsmål som nämnder och bolag ska arbeta med att förverkliga under de kommande fyra åren med kommunens vision och varumärke som grund. I det arbetet ska även perspektiven tillväxt, kvalitet, hållbar utveckling, och jämställdhet beaktas. Arbetet med att ta fram handlingsplaner för målen pågår för fullt och beräknas vara klart under mars 2012.

Ekonomiskt beslutade kommunfullmäktige om en budget med ett resultat som under hela perioden motsvarar ca 2% av skatteintäkterna. Därutöver fanns 12 mkr ytterligare för att möta kommande konjunkturedgång. Sedan kommunfullmäktige fastställde budgeten har skatteintäkterna skrivits ner i några omgångar.

Bedömningen just nu är att ekonomin under hela fyraårsperioden kommer att kunna hanteras utan några speciella åtgärder. I genomsnitt uppgår resultatet till +16,5 mkr per år (feb 2012).

Till grund för den positiva bedömningen ligger framför allt att konjunkturedgången beräknas botten under 2012 för att därefter vända upp vilket i sin tur förväntas innebära att skatteintäkterna kommer att skrivas upp jämfört med nuvarande nivåer. När det gäller arbetslösheten är bedömningen en fortsatt ökning under 2012 och 2013 för att 2014 åter börja minska.

Tittar vi på nämndernas verksamheter så har flera nämnder besvärligt att få befintlig verksamhet att rymmas inom budgetramarna.

Socialnämnden har fått en tillfällig budgetförstärkning 2012 och 2013 för att vidta åtgärder så att de kommer i balans inom tidigare erhållen budgetram. Nämnden arbetar för fullt med detta. Arbetet följs månadsvis av kommunstyrelsen via rapporter.

Kommunstyrelsen och omvårdnadsnämnden har inte balans mot tilldelad budgetram 2012 utan arbetar för att successivt komma in i tilldelad budgetram.

Det är svårt att bedöma befolkningsutvecklingen. För 2011 minskade befolkningen med 124 personer mer än beräknat. Invånarantalet den 1 november varje år ligger till grund för skatteintäkterna året efter. Den stora minskningen senaste året medförde att skatteintäkterna försämrades 2012 med drygt 5 mkr jämfört med vad som budgeterats. Nivåsänkningen ligger sedan kvar efterföljande år. I budgeten för 2012-2015 har antagits en befolkningsminskning med 200 personer per år. Fortsätter befolkningsminskningen att vara fortsatt i nivå med 2011 kan nya anpassningar komma att bli nödvändiga under budgetperioden.

Bland verksamheter där det finns osäkerheter kring den fortsatta utvecklingen kan nämnas den framtida gymnasieskolan, behov av fler äldreplatser för äldre med större vårdbehov, gruppboende inom psykiatrin som skulle kunna innebära behov av att omfördela resurser.

Inom de kommunala bolagen gick värmeverksamheten med relativt kraftigt underskott 2011. En minskning av kunder och ogynnsam prisutveckling kan komma att medföra behov av större höjningar på fjärrvärmesatser på längre sikt.

I bokslut för 2011 föreslås att 8,5 mkr avsätts inom ramen för balanskravsutredningen som senare kan användas för "sociala investeringar". En social investering förklaras, likväl som för "vanliga" investeringar, i ekonomiska ter-

mer som en kapitalinsats som förväntas leda till framtida avkastning. Skillnaden jämfört med en vanlig investering är att investeringen sker i människor för på så vis undvika framtida kostnader för samhället, och inte minst, bespara människor från ett personligt lidande. Eller annorlunda uttryckt; att investera i människors förmågor och möjligheter att fullt ut delta i samhällsgemenskapen.

Avslutningsvis några intressanta utvecklingsåtgärder som har fått eller kommer att kunna få positiv påverkan på såväl Söderhamn som regionen.

Först kan nämnas arbetet med "500 smejdan" där målet är att skapa 500 arbetstillfällen senast år 2014. Från 2010 och fram till nu har ca 350 arbetstillfällen (brutto) tillkommit. Om det är familjer som flyttar till Söderhamn så kan effekten på befolkningen räknas gånger två eller mer beroende på familjestorlek.

Utbyggnaden av vindkraften ute till havs kan komma att ge 200-250 arbetstillfällen om den genomförs i planerad omfattning. Därtill kan nämnas att det även finns förfrågningar att angöra Orrskärshamnen för byggnation av vindkraft på land vilket kan komma att skapa ytterligare arbetstillfällen.

Ett intressant miljöprojekt är den förstudie som startats kring skapande av ett lokalt center för alternativ energi, biobränsle och biogas i Söderhamn. Fullt utbyggt skulle det kunna tillföra i storleksordningen 450 arbetstillfällen i regionen varav 10-15 % i Söderhamn.

Till sist skulle ett framgångsrikt lobbyarbete tillsammans med övriga kommuner och företag kring dubbelspår på ostkustbanan innebära mycket positivt för Söderhamn. År 2024 skulle ett dubbelspår kunna vara byggt vilket innebär en restid till Arlanda på en timme och en timme och 20 minuter till Stockholm med de möjligheter som detta innebär. Under byggtiden skapas även nya arbetstillfällen på olika sätt.

Tillsyn Granskärs reningsverk

RESULTATRÄKNING

	Not	Kommun 2011-12-31	Kommun 2010-12-31	Koncern 2011-12-31	Koncern 2010-12-31
Verksamhetens intäkter	1	366,3	392,5	718,2	766,2
Verksamhetens kostnader	2	-1 579,5	-1 576,9	-1 816,6	-1 815,8
Jämförelsestörande poster	3	0,0	-11,3	6,3	-11,3
Nedskrivningar	4	0,0	-19,2	0,0	-19,2
Avskrivningar	5	-40,1	-42,3	-103,2	-104,3
Verksamhetens nettokostnader		-1 253,3	-1 257,3	-1 195,2	-1 184,5
Skatteintäkter och kommunal- ekonomisk utjämning	6-7	1 272,5	1 262,1	1 272,5	1 262,1
Finansiella intäkter internbanken		23,7	20,5	0,0	0,0
Finansiella intäkter övriga	8	7,7	5,8	4,5	2,3
Finansiella kostnader internbanken		-26,7	-23,5	0,0	0,0
Finansiella kostnader övriga	9	-10,1	-0,3	-42,5	-33,9
Resultat före extraordinära poster		13,7	7,2	39,3	46,0
Reservering för pensionsåtagande före 1998		-2,2	-5,0	-2,2	-5,0
Skattkostnader		0,0	0,0	-3,0	-7,6
Årets resultat		11,5	2,2	34,0	33,4

Foto: Per Erik Snögren

BALANSRÄKNING

	Not	Kommun		Koncern	
		2011-12-31	2010-12-31	2011-12-31	2010-12-31
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
Materiella anläggningstillgångar					
Byggnader och mark	10	697,9	649,1	1 773,2	1 745,7
Maskiner och inventarier	11	44,2	45,3	78,9	74,8
Pågående nyanläggningar	12	4,6	30,6	10,5	37,6
Summa materiella anläggningstillgångar		746,7	725,0	1 862,8	1 858,1
Finansiella anläggningstillgångar	13	892,0	935,1	25,4	16,4
Summa anläggningstillgångar		1 638,6	1 660,1	1 888,2	1 874,6
Omsättningstillgångar					
Förråd	14	0,3	0,5	8,7	10,8
Exploateringsfastigheter	14	1,7	1,7	1,7	1,7
Fordringar	15	154,9	122,7	235,0	176,6
Kortfristiga placeringar		22,7	17,3	22,7	17,3
Kassa och bank	16	16,3	38,8	31,9	82,5
Summa omsättningstillgångar		196,0	181,0	300,0	288,9
SUMMA TILLGÅNGAR		1 834,6	1 841,1	2 188,2	2 163,5
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	17	574,5	563,0	704,4	661,4
-därav årets resultat		11,5	2,2	34,0	33,4
Avsättningar					
Avsättn för pensioner och likn förpliktelser	18	104,2	87,1	111,7	94,6
Andra avsättningar	19	10,1	11,8	74,5	72,2
Summa avsättningar		114,3	98,8	186,1	166,8
Skulder					
Långfristiga skulder	20	888,4	884,0	964,8	960,4
Kortfristiga skulder	21	257,3	295,3	332,8	374,9
Summa skulder		1 145,7	1 179,3	1 297,6	1 335,3
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		1 834,6	1 841,1	2 188,2	2 163,5
Ansvarsförbindelser					
-Ställda panter (Fastighets- och företagsinteckningar)		0,0	0,0	0,0	0,0
-Borgen och andra förpliktelser gentemot kommunens företag		92,0	123,1	0,0	0,0
-Borgens- och förlustansvar för egna hem och småhus med bostadsrätt		1,7	2,1	1,7	2,1
-Övriga borgens- och ansvarsförbindelse		65,1	65,1	65,1	65,5
-Pensionsförpliktelser som inte upptagits i balansräkningen	22	783,3	667,1	783,3	667,1

NOTER

	Kommun		Koncern	
	2011	2010	2011	2010
Not 1 Verksamhetens intäkter				
Intäkter enligt driftredovisning nämnder	724,0	737,8	834,9	873,0
Eliminering av koncerninterna intäkter	0,0	0,0	-116,7	-106,8
Interna poster mellan nämnder	-357,7	-345,3	0,0	0,0
Summa	366,3	392,5	718,2	766,2
Not 2 Verksamhetens kostnader				
Kostnader enligt driftredovisning nämnder	-1 937,2	-1 922,2	-1 933,3	-1 922,6
däruv				
<i>minskning av pensionsavsättning inkl.löneskatt</i>	-8,6	-9,0	0,0	0,0
<i>individuell del för utbetalning inkl.löneskatt</i>	-39,8	-35,7	0,0	0,0
<i>utbetalda pensioner inkl.löneskatt</i>	-36,6	-28,2	0,0	0,0
<i>leasing av bilar</i>	-14,8	-11,9		
<i>leasing av inventarier/maskiner</i>	-7,8	-6,2		
Eliminering av koncerninterna kostnader	0,0	0,0	116,7	106,8
Interna poster mellan nämnder	357,7	345,3	0,0	0,0
Summa	-1 579,5	-1 576,9	-1 816,6	-1 815,8
Not 3 Jämförelseförändringar				
Avsättning sanering Bromsäng	0,0	-11,3	0,0	-11,3
Justerad moms eget arbete fastighet	0,0	0,0	6,3	0,0
Summa	0,0	-11,3	0,0	-11,3
Not 4 Nedskrivningar				
Nedskrivningar	0,0	-19,2	0,0	-19,2
Summa	0,0	-19,2	0,0	-19,2
Not 5 Avskrivningar				
Planenliga avskrivningar	-40,1	-42,3	-103,2	-104,3
Summa	-40,1	-42,3	-103,2	-104,3
Not 6 Skatteintäkter				
Kommunalskatt	926,6	901,3	926,6	901,3
däruv				
<i>preliminära skatteintäkter</i>	904,3	888,9	0,0	0,0
<i>tidigare slutavräkningar</i>	22,3	12,4	0,0	0,0
Summa	926,6	901,3	926,6	901,3
Not 7 Generella statsbidrag och utjämn				
Mellankommunal utjämn				
Generella statsbidrag och utjämn	345,9	360,8	345,9	360,8
däruv				
<i>utjämningsbidrag för inkomstutjämn</i>	207,0	207,0	0,0	0,0
<i>utjämningsbidrag för kostnadsutjämn</i>	3,5	12,0	0,0	0,0
<i>regleringsbidrag</i>	26,2	6,6	0,0	0,0
<i>strukturbidrag</i>	7,7	7,7	0,0	0,0
<i>bidrag för LSS-utjämn</i>	55,4	57,2	0,0	0,0
<i>fastighetsavgift</i>	46,0	45,1	0,0	0,0
<i>Statens Bostadsnämnd</i>	0,0	25,1	0,0	0,0
Summa	345,9	360,8	345,9	360,8
Not 8 Finansiella intäkter				
Ränteintäkter	-29,0	23,3	4,5	2,3
Övriga finansiella intäkter	-2,4	3,0	0,0	0,0
Summa	-31,4	26,2	4,5	2,3

	Kommun		Koncern	
	2011	2010	2011	2010
Not 9 Finansiella kostnader				
Räntor på lån	-29,5	-23,6	-42,2	-33,7
Diskonteringsränta pensionskulden	-7,0			
Övriga finansiella kostnader	-0,3	-0,2	-0,3	-0,2
Summa	-36,8	-23,8	-42,5	-33,9
Not 10 Byggnader o Mark				
Ingående anskaffningsvärde	1 300,6	1 283,7	3 150,5	3 110,3
Årets investeringar	57,3	21,4	83,5	41,6
Årets förs o utrangering	-2,7	-4,6	-9,8	-6,8
Omklassificering	24,0	0,0	30,2	5,4
Utgående anskaffningsvärde	1 379,2	1 300,6	3 254,4	3 150,5
Ingående ackumulerade avskrivningar	-651,5	-608,2	-1 194,2	-1 102,2
Årets avskrivningar	-32,5	-47,9	-78,3	-98,6
Årets förs o utrangering	2,7	4,6	0,3	6,6
Omklassificering	0,0	0,0	0,0	0,0
Utg ackumulerade avskrivningar	-681,3	-651,5	-1 272,2	-1 194,2
Ingående ackumulerade uppskrivningar	0,0	0,0	88,4	90,4
Årets avskrivning på uppskrivet belopp	0,0	0,0	-2,1	-2,0
Årets uppskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående ackumulerade uppskrivningar	0,0	0,0	86,3	88,4
Ingående ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	-299,0	-299,0
Återförd nedskrivning	0,0	0,0	3,6	0,0
Årets nedskrivningar	0,0	0,0		0,0
Omklassificering	0,0	0,0		0,0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	0,0	0,0	-295,4	-299,0
Utgående restvärde	697,9	649,1	1 773,2	1 745,8
Not 11 Maskiner och inventarier				
Ingående anskaffningsvärde	274,5	262,9	352,5	330,4
Årets investeringar	7,2	11,8	18,4	23,9
Årets försäljning och utrangering	0,0	-0,2	-3,6	-1,8
Omklassificering	0,0	0,0	3,9	0,1
därav	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>finansiell leasing</i>	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående anskaffningsvärde	281,6	274,5	371,2	352,5
Ingående ackumulerade avskrivningar	-229,2	-215,2	-277,7	-256,2
Årets avskrivningar	-8,3	-14,2	-18,2	-23,3
Årets försäljning och utrangering	0,0	0,2	3,6	1,8
Omklassificering	0,0	0,0	0,0	0,0
därav	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>avskrivning finansiell leasing</i>	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående ackumulerade avskrivningar	-237,4	-229,2	-292,3	-277,7
Utgående restvärde	44,2	45,3	78,9	74,8
Not 12 Pågående nyanläggningar				
Ingående nedlagda kostnader	30,6	15,0	37,6	23,5
Pågående investeringar	4,6	30,6	15,1	25,3
Under året genomförda omfördelningar	0,0	0,0	-0,1	-5,5
Omklassificering	-30,6	-15,0	-42,1	-5,7
Summa	4,6	30,6	10,5	37,6
Not 13 Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier och andelar	67,6	67,7	24,5	15,5
därav				
<i>Jacobstadsvapen 15 770 kr</i>				

	Kommun		Koncern	
	2011	2010	2011	2010
<i>Kommuninvest ek förening 1 260 000 kr</i>				
<i>Kommunaktiebolaget 1 000 kr</i>				
<i>Söderhamns Stuveri AB 116 442 kr</i>				
<i>X-trafik AB 564 000 kr</i>				
<i>Flygstaden Partnerskap Logistik AB, 5 000</i>				
<i>Faxeholmen AB 41 511 000 kr</i>				
<i>Söderhamns Stadshus AB 18 985 867 kr</i>				
<i>Gävleborgs Kreditgarantiförening 100 000 kr</i>				
<i>Kommuninvest, 5 000 000 kr</i>				
Reverslån Söderhamn Vatten och Renhålln	87,6	90,4		
Övr långfristiga fordringar	0,0	0,0	0,9	0,9
Internbankens fordran				
- Faxeholmen	462,2	486,4	0,0	0,0
- Söderhamns Energi	0,0	283,0	0,0	0,0
- Söderhamns Elnät	9,0	11,0	0,0	0,0
- Söderhamns stadshus	17,0	18,0	0,0	0,0
- Söderhamn Nära	270,0		0,0	0,0
Värdereglering	-21,4	-21,4	0,0	0,0
Summa	892,0	935,1	25,4	16,4
Not 14 Förråd mm				
Varulager	0,3	0,5	8,7	10,8
Exploateringsfastigheter	1,7	1,7	1,7	1,7
Summa	2,0	2,1	10,3	12,4
Not 15 Fordringar				
Kundfordringar	12,0	10,7	42,0	29,3
Interimsfordringar	120,8	82,0	156,6	109,2
- Därav sanering Stugsundsudden	28,0			
Momsfordringar	7,6	13,0	7,7	13,0
Övriga fordringar	14,5	17,1	28,8	25,0
Summa	154,9	122,7	235,0	176,6
Not 16 Kassa och bank				
Kassa	0,1	0,1	0,2	0,1
Postgiro	0,0	0,0	0,0	0,0
SEB-konto	1,8	0,8	1,9	1,0
Swedbank	0,0	0,0	15,4	43,2
Nordea	1,0	0,0	1,0	0,1
JAK-banken	3,0	3,0	3,0	
Handelsbanken	0,0	0,0	0,0	0,1
Koncernkonto	35,6	69,2	35,6	69,2
Avgår företagens del	-35,0	-42,4	-35,0	-42,4
Summa kommunens del	10,5	35,0	10,5	38,0
Omf till långfr skulder	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa	16,3	38,8	31,9	82,5
Not 17 Eget kapital				
Ingående balans	563,0	560,9	670,4	628,1
Aktieägartillskott	0,0	0,0	0,0	-9,0
Utdelning	0,0	0,0	0,0	0,0
Direktbokning mot eget kapital	0,0	-0,1	0,0	8,9
Årets resultat	11,5	2,2	34,0	33,4
Varav avsättning till Social investeringfond	8,5			
Summa	574,5	563,0	704,4	661,4
Specifikation av resultatenheterens ackumulerade resultat (kommunen)				
-Kostverksamhet	0,5	0,1		
-Städverksamhet	1,3	0,9		

	Kommun		Koncern	
	2011	2010	2011	2010
-Bemanningsenheten	1,6	4,0		
-Bilpoolen	1,2	1,4		
Summa	4,6	6,4		
Not 18 Avsättningar				
Avsatt till pensioner				
Ingående avsättning	87,1	79,2	94,6	87,3
Nya förpliktelser under året	17,1	7,9	17,1	7,3
Varav				
<i>Nyintjänad pension</i>	10,5			
<i>Ränte och basbeloppsuppräknig</i>	5,7			
<i>Ändring av försäkringstekniska grunder</i>	0,0			
<i>Pensioner till efterlevnad</i>	-2,3			
<i>Särskild avtalspension (brandmän)</i>	0,4			
<i>Särskild pension enl avtal (6 st)</i>	1,4			
<i>Årets utbetalningar</i>	-3,7			
<i>Extra avsättning pensionsåtagande</i>	2,2			
<i>Förändring av löneskatt</i>	2,9			
Summa avsatt till pensioner	104,2	87,1	111,7	94,6
Antal visstidspensioner	1			
Aktualiseringsgrad	78%			
Pensionsmedlens användning				
-finansiella placeringar	23,4	21,2	0,0	0,0
-medel använda i verksamh, återlån	80,8	65,9	0,0	0,0
Summa användning	104,2	87,1	111,7	94,6
Not 19 Andra avsättningar				
Övriga avsättningar	10,1	11,8	11,9	11,8
Latent skatteskuld	0,0	0,0	50,8	48,0
Omstruktureringskostnader	0,0	0,0	0,0	0,0
Återställningskostnad	0,0	0,0	11,7	12,4
Minoritetsintressen	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa avsättningar	10,1	11,8	74,5	72,2
Övriga avsättningar (mkr)				
Avsatt för sanering/återställande av fastighet				
Redovisat värde årets början	11,3	0		
Nya avsättningar	0,0	11,3		
Ianspråktaga avsättningar	-1,5	0		
Outnyttjat belopp som återförs	0,0	0		
Förändring av nuvärde	0,0	0		
Utgående avsättning	9,8	11,3		
Testamenterade avsättningar	0,3	0,5		
Total övriga avsättningar	10,1	11,8		
Not 20 Långfristiga skulder				
Bank och kreditinstitut	888,4	884,0	964,8	960,4
varav utlåning koncernbolag				
<i>Faxeholmen AB</i>	462,2	486,4		
<i>Söderhamn Energi AB</i>	270,0	283,0		
<i>Söderhamn Elnät AB</i>	9,0	11,0		
<i>Söderhamn Stadshus AB</i>	17,0	18,0		
<i>Summa</i>	758,2	798,4		
Summa	888,4	884,0	964,8	960,4

	Kommun		Koncern	
	2011	2010	2011	2010
Not 21 Korfristiga skulder				
Leverantörsskulder	57,0	75,1	83,9	107,6
Semesterlöneskuld	45,6	45,3	47,2	50,9
Ferielöneskuld/uppehållslön	11,4	12,0	11,4	12,0
Inarbetad tid	2,6	2,6	3,0	3,1
Timbank och övriga upplupna löner	15,5	14,9	15,5	14,9
Pensionskostnad individuella delen	38,3	35,8	38,3	35,8
Interimsskulder	66,5	95,0	90,6	115,2
Personalens källskatt	14,3	14,0	16,9	14,0
Övriga korfristiga skulder	6,0	0,6	26,0	21,5
Summa	257,3	295,3	332,9	374,9

Not 22 Pensionsförpliktelser som inte har upptagits bland skulderna eller avsättningarna

Ingående ansvarförbindelse	536,8			
Aktualisering	0,9			
Ränteuppräknig	9,0			
Sänkning av diskonteringsränta	44,6			
Basbeloppsuppräknig	7,2			
Bromsen	26,6			
Övrig post	29,3			
Gamla utbetalningar	-24,0			
Summa penionsförpliktelse	630,3	536,8		
- löneskatt	152,9	130,2		
Summa	783,3	667,1	783,3	667,1

Söderhamns kommun har i september 2006 ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 267 kommuner som per 2011-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförbindelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till

storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening.

Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Söderhamns kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförbindelse, kan noteras att per 2011-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 224 781 mkr och totala tillgångar till 223 342 mkr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 1 163 mkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 1 155 mkr.

Not 23 Investeringar

Fastigheter	52,6	36,4	83,5	66,9
Pågående nyanläggningar	4,6	0,0	10,5	37,6
Inventarier	7,2	12,6	18,4	24,1
<i>varav investeringsbidrag</i>	6,6			
Summa	64,4	49,0	112,4	128,6

Juster för övr ej likviditetspåv poster

Reavinst	-2,2	-2,9	-2,2	-2,9
Reaförlust	0,0	0,4	0,0	0,4
Direktbokning mot eget kapital	0,0	0,0	0,0	-0,1
Summa	-2,2	-2,6	-2,2	-2,7

KASSAFLÖDESANALYS

	Not	Kommunen		Koncernen	
		2011-12-31	2010-12-31	2011-12-31	2010-12-31
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		11,5	2,2	34,0	33,4
Justering eget kapital		0,0	-0,1	0,0	0,0
Justering för av- och nedskrivningar		40,1	61,5	103,2	123,6
Justering för gjorda avsättningar	18,19	15,5	18,9	19,3	26,5
Justering för ianspråktaga avsättningar					
Justering för övr ej likviditetspåverkande poster		0,0	-2,6	0,0	-0,1
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		67,2	80,0	156,6	183,3
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		-37,6	-24,1	-63,8	-38,4
Ökning/minskning förråd och varulager		0,1	0,2	2,1	-2,7
Ökning/minskning kortfristiga skulder		-38,0	-26,1	-42,1	-21,3
Kassaflöde från den löpande verksamheten		-8,3	30,0	52,7	121,0
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar					
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar					
Investering i materiella anläggningstillgångar	23	-64,5	-49,0	-112,6	-93,1
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		2,7	2,9	18,2	8,6
Investering i finansiella anläggningstillgångar		0,0	0,0	-9,0	-8,9
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		43,2	38,4	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-18,6	-7,7	-103,4	-93,4
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån		44,6	0,0	4,4	0,0
Amortering av skuld		-40,2	-64,3	-4,4	-64,6
Ökning långfristiga fordringar					
Minskning av långfristiga fordringar		0,0	0,0	0,0	0,0
Utbetald utdelning		0,0	0,0	0,0	0,0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		4,4	-64,3	0,0	-64,6
Årets kassaflöde		-22,5	-42,0	-50,7	-37,0
Likvida medel vid årets början		38,9	80,9	82,5	119,6
Likvida medel vid årets slut		16,4	38,9	31,8	82,5

REDOVISNINGSPRINCIPER

Redovisningen sker med utgångspunkt från kommunala redovisningslagen som gäller från och med den 1 januari 1998 och i enlighet med god redovisningssed.

Sammanställd redovisning

Den sammanställda redovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Metoden innebär att förvärvat eget kapital i dotterföretagen har avräknats. Koncerninterna intäkter och kostnader samt fordringar och skulder elimineras.

I den sammanställda redovisningen ingår företag där kommunen har ett väsentligt inflytande, det vill säga minst 20 procents röstandel.

Kommunens redovisning

Redovisning av intäkter

Redovisning av skatteintäkter

Skatteintäkterna periodiseras och redovisas det år den beskattningsbara inkomsten intjänats av de skatteskyldiga. Den prognos på skatteavräkningen som branschorganisationen Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) lämnar i december varje år används vid beräkningen av årets skatteintäkter.

Övriga intäkter

Investeringsbidrag har redovisats netto mot investeringsprojekt för projekt som påbörjats innan 2009. Investeringsbidrag periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod för investeringsprojekt som påbörjas 2009 och senare.

Redovisning av kostnader

Redovisning av garantipension, kompletterande delpension och visstidspension.

Pensionsförmåner intjänade från och med 1998 redovisas som en kostnad i resultaträkningen och som kortfristig skuld i balansräkningen. Den utbetalas under nästkommande år till de anställdas individuella val av pensionsförvaltare. Avsättningen till pensioner i balansräkningen avser bland annat garantipension och visstidspension. Såväl kostnad som avsättning har belastats med löneskatt på 24,26 procent.

Avskrivningar

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs för den beräknade nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärde. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar. Avskrivningen påbörjas månaden efter att tillgången tagits i bruk.

Internränta

I internredovisningen har nämnderna belastats med internränta på 5% baserat på anläggningstillgångarnas bokförda värde.

Redovisning av extraordinära poster och upplysningar för jämförelseändamål

För jämförbarhet lämnas upplysningar om resultateffekt av händelser och transaktioner. Kommunen följer nuvarande praxis gällande bedömning av extra ordinära poster samt jämförelsestörande poster. Endast i sällsynta undantagsfall inträffar händelser som ger upphov till extraordinära intäkter och kostnader.

Jämförelsestörande poster är händelser och transaktioner vilkas resultateffekt är väsentlig och uppmärksammas därför som jämförelsestörande poster.

Redovisning av pensioner

Redovisning av särskild löneskatt på pensionskostnader

För redovisningen av särskild löneskatt är huvudprincipen att utgiften redovisas då förpliktelsen uppstår.

Upplysningar om pensionsförpliktelser och pensionsmedel

Pensionskulden redovisas enligt blandmodellen, vilket innebär att den pension som intjänats till och med år 1997 behandlas som en ansvarsförbindelse inom linjen. Utbetalningen av pensionsförmåner som intjänats före år 1998 redovisas som en kostnad i resultaträkningen. Redovisningen av pensionsförpliktelser sker i enlighet med rekommendation avseende värdering och upplysningar som pensionsförpliktelser. Värdering sker med utgångspunkt från beräkningsunderlaget, RIPS 07.

Pensionsavsättning

Söderhamns kommun redovisar sina pensioner enligt den så kallade blandmodellen. Det innebär att pensionsåtagande från och med 1998 kostnadsförs och avsätts i bokslutet. Framtida pensionsutbetalningar för detta åtagande kommer bara till liten del att påverka kommunens framtida ekonomi.

Pensionsåtagande före 1998 redovisas inom linjen. Framtida pensionsutbetalningar för detta åtagande kommer att belasta kommunens resultat och likviditet det år pensionsutbetalningen sker.

För att minska den kostnads- och likviditetsbelastning som pensionsåtagandet före 1998 innebär, beslutade kommunfullmäktige i samband med budgeten 2008–2011 att reservera 5 mkr från och med år 2010. Utöver den årliga reserveringen finns möjlighet att använda reavinsten vid markförsäljning till pensionsreserven. Om det årliga resultatet medger ska reserveringen tidigareläggas och/eller ytterligare reservering ske. Motsvarande likvida medel ska sedan avsättas i kapitalförvaltning.

Reserveringar sker i enlighet med kommunens ordinarie redovisningsprinciper, vilket innebär att reserveringen belastar resultaträkningen. Detta överensstämmer inte med dagens regelverk för redovisning av pensionskostnader före 1998. Dock är redovisningsreglerna omtvistade och praxis varierar mellan kommuner. Kommunstyrelsen

kommer att utreda en ändrad strategi från 2012 när det gäller sättet att möta den ökade ekonomiska belastningen på grund av ansvarsförbindelsen. 2011 har 2,2 mkr avsatts för pensionsreserven och den ackumulerade avsättningen uppgår idag till 23,4 mkr.

Klassificering av finansiella tillgångar

Syftet med innehavet av de enskilda finansiella tillgångarna är långsiktigt, vilket klassificerar dem som anläggnings-tillgångar.

Redovisning av avsättningar, ansvarsförbindelser

Kommunen följer gällande rekommendation avseende avsättningar och ansvarsförbindelser, vilka redovisas i särskild not.

Redovisning av materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärde efter avdrag för planerliga avskrivningar, vilket är tillgångarna restvärde. Investeringar periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod för investeringsprojekt som påbörjas 2009 och senare. Avskrivningstiderna anpassas till anläggningens nyttjandeperiod. Följande avskrivningstider används; byggnader och tekniska anläggningar 10, 15, 20, 33, 50 år, maskiner och inventarier 3, 5, 10, 15, 20 år. Mark och konst skrivs inte av utan där utgår endast ränta.

Lånekostnader redovisas enligt huvudmetoden, rekommendation RKR 15.1. I anskaffningsvärden ingår alltså inga lånekostnader.

För att en utgift ska aktiveras som en tillgång i balansräkningen ska den ekonomiska livslängden uppgå till minst tre år och en total utgift på minst ett prisbasbelopp, år 2011 uppgår basbeloppet till 42 800 kr. Anskaffning av flera inventarier med ett naturligt samband (t ex möblering av kontorsrum) ska anskaffningen avse det samlade beloppet.

Som investering räknas även förändring av en tillgång som innebär en standardförbättring i jämförelse med den ursprungliga utformningen eller funktionen, t ex om- och tillbyggnader. Investeringar skall i normalfallet aktiveras och höja tillgångens bokförda värde.

Vid försäljning av anläggningstillgångar redovisas eventuell realisationsvinst eller realisationsförlust mot egen separat redovisning som ingår i verksamhetens nettokostnader. Enligt Redovisningsrådets rekommendation nummer 12 ska en materiell anläggningstillgång upphöra redovisas som tillgång i samband med att den avyttras eller utrangeras. Detta är infört i kommunen och en rutin finns vid en avyttring eller utrangering.

Redovisning av immateriella anläggningstillgångar

Kommunen redovisade i årsredovisningen inga immateriella tillgångar.

Redovisning av leasingavtal

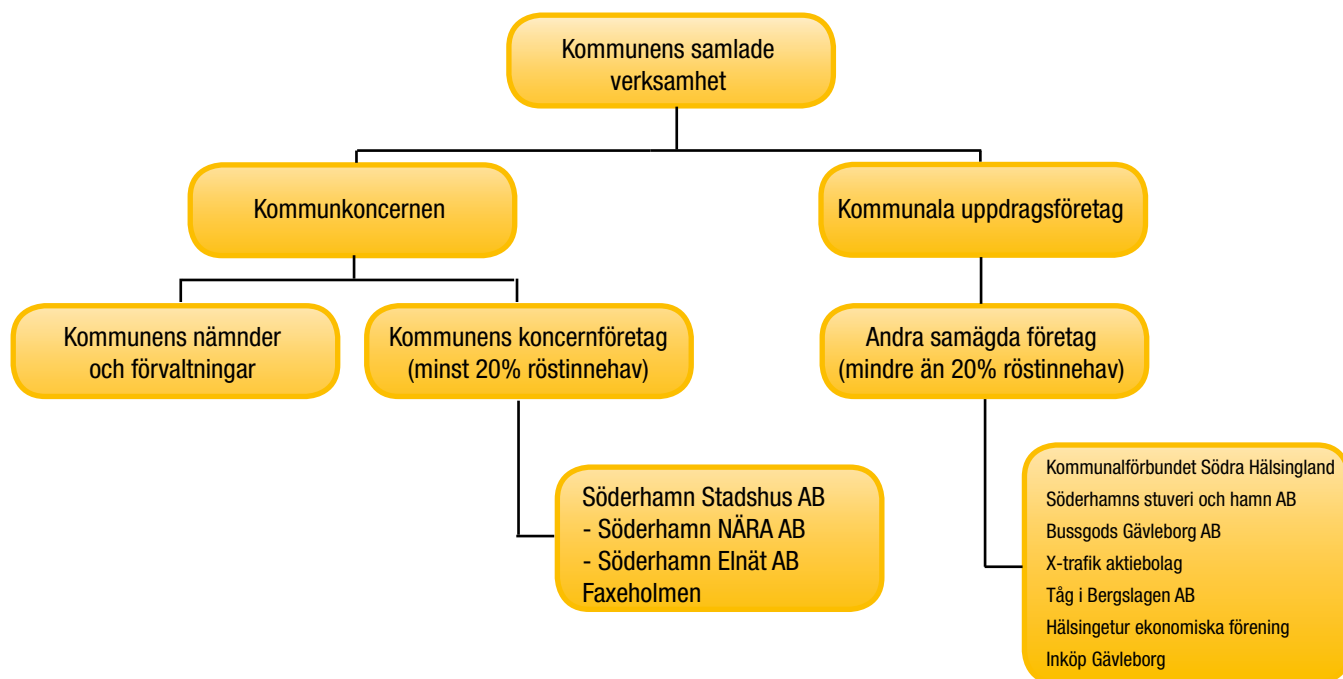
Inget leasingavtal redovisas i kommunens balansräkning i enlighet med rekommendation nr 13 av Rådet för kommunal redovisning. Samtliga leasingavtal är på tre år eller kortare.

Tillsyn Arizona Chemical

SAMMANSTÄLLD REDOVISNING

Nedan visas en översikt över kommunens samlade verksamhet. Söderhamns Kommun är moderbolag i en s.k. äkta bolagskoncern där de helägda dotterbolagen ingår. I den sammanställda redovisningen ingår företag där kommunen har ett väsentligt inflytande, det vill säga minst 20 procents röstandel.

Kommunkoncernen redovisar ett positivt resultat med 34 mkr. Det är en marginell förbättring med 0,6 mkr jämfört med 2010. Alla enheter gick med vinst under året.

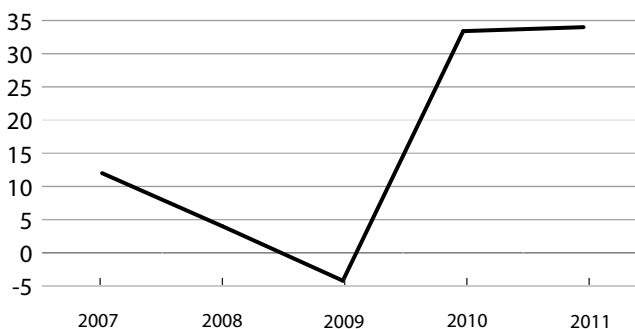
Soliditeten för koncernen uppgick i bokslutet till 32 procent vilken innebär en förbättring med 1,5 procentenheter i förhållande med 2010. Om kommunens pensionsförpliktelser som redovisas inom linjen inkluderas uppgår soliditeten istället till -4 procent vilket är en försämring jämfört med 2010 med 3,3 procentenheter.

Koncernen har under året gjort investeringar på 112,4 mkr att jämföra med 129 mkr 2010.

Koncernen har en låneskuld som uppgår till 965 mkr. 92 procent av denna (888 mkr) hanteras via kommunens internbank.

Årets resultat koncernen 2007-2011

(mkr)

Nyckeltal koncernen

(mkr)	Söderhamns Kommun	Söderhamn Stadshus AB	Faxeholmen AB
Omsättning	0	263,5	193
Resultat efter finansiella poster	13,7	9,2	13,7
Eget kapital	574,5	89,4	73,2
Soliditet (%)	53	20	12,5

Bolagets verksamhet

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att inom Söderhamns kommun producera el och fjärrvärme, distribuera fjärrvärme, omhänderta avfall, ombesörja vatten- och avloppsförsörjning, bygga och förvalta bredband och kabel-TV, handha IT-drift, äga och förvalta fastigheter och värdepapper samt att driva därmed förenlig verksamhet.

Bolagets ändamål är att med god teknisk praxis främja en god försörjning av fjärrvärme, bredband och kabel-TV samt att med iakttagande av kommunal likställighets- och självkostnadsprincip fullgöra det ansvar som, till den del detta ej innefattar myndighetsutövning, åvilar Söderhamns kommun enligt renhållningslagen och lagen om allmänna vattentjänster.

Söderhamn NÄRA AB, är ett helägt dotterbolag till Söderhamn Stadshus AB. Söderhamn NÄRA AB äger till 100% dotterbolaget Söderhamn Elnät AB. Bolagen har sina säten i Söderhamn. Delägda bolag under Söderhamn NÄRA AB: IT-Hälsingland 50%, Samkraft 10,7%, Källmärkt 5%, Norrskan 2,5%, Complus 4,1%

Nyckeltal

(mkr)	2007	2008	2009	2010	2011
Omsättning	78	107	219	244	233
Res efter finansiella poster	8	3	6	31	14
Balansomslutning	480	473	597	599	591
Soliditet, (%)	16	18	16	20	22
Avkastning på totalt kapital (%)	2	3	4	8	5
Avkastning på eget kapital efter skatt (%)	7	2	5	19	8

Söderhamn Elnät AB

Nyckeltal

(mkr)	2007	2008	2009	2010	2011
Omsättning	30,7	31,9	31,4	33,7	32,6
Res efter finansiella poster	4,5	5,6	2,2	5,0	4,2
Balansomslutning	63,3	72,8	72,2	72,3	71
Soliditet, (%)	65	59	61	60	63
avkastning på totalt kapital (%)	8	8	4	7	6
Avkastning på eget kapital efter skatt (%)	8	9	4	9	8

Bolagets verksamhet

Bolaget har till föremål för sin verksamhet att inom Söderhamns kommun, eller om bättre ändamålsenlighet uppnås, i geografisk närhet av Söderhamns kommun driva elnätsverksamhet samt därmed förenlig verksamhet.

Söderhamn Elnät AB är ett helägt dotterbolag till Söderhamn NÄRA AB.

Ekonomisk översikt

Bolaget har ett rörelseresultat på 27,6 mkr i jämförelse med 2010 års på 46,5 mkr.

Under året har resultatet inom värmeverksamheten utvecklats negativt och redovisar ett negativt resultat med 7,5 mkr. Yttre faktorer har påverkat såsom elprisområden, certifikat, klimat och elpriset generellt. Renhållningsverksamheten redovisar ett överskott med 10,2 mkr, en stor del av detta överskott beror på engångsintäkter i och med att saneringsmassor från Stugsundsudden transporteras upp till Långtä.

Årets investeringar uppgår till 34,2 mkr, varav den största satsningen är investeringen i Marma avloppsreningsverk med en total investering på 14,2 mkr. Andra betydande investeringar har skett inom ledningsnät både inom fjärrvärme, vatten- och avlopp samt bredband, totalt har under året investerats med 9,5 mkr för utbyggnad av ledningsnät.

Måluppfyllelse och viktiga händelser under året

Kabel-TV har infört ett nytt koncept under året med ökade kanalmöjligheter för kunden.

Driftbolaget IT-Hälsingland har avvecklas då Bollnäs och Ovanåker har valt att dela upp sitt gemensamma bolag. Söderhamns del av IT-Hälsinglands personal har flyttat sin anställning till NÄRA. Under året har kommunen utrett om IT-driften skulle skötas i en gemensam samverkansnämnd under Gävle kommun. Beslutet blev att behålla verksamheten i Söderhamn NÄRA.

IT-driften har tillsammans med kommunen tagit fram en prismodell för att medvetandegöra IT-kostnaderna ute på förvaltningarna.

Nya avtal gällande avfallsförbränning och insamlingar påverkar verksamheten positivt. En första satsning på underjordbehållare har genomförts. Informationsarbetet runt utsortering av matavfall har startat upp.

Ekonomisk översikt

Bolaget har ett resultat efter finansiella intäkter och kostnader på 4,2 mkr i jämförelse med 2010 års på 5 mkr.

Måluppfyllelse och viktiga händelser under året

Den 1 januari övergick anställningarna från dotterbolaget Söderhamn Elnät AB till Söderhamn NÄRA (7 st). Under året anställdes ytterligare 3 st montörer.

Elnät har de lägsta nättarifferna i Gävleborg enligt Nils Holgersson undersökningen. Elnät har fått beslut från Energimarknadsinspektion gällande intäktsram för de kommande fyra åren, och fick den intäktsram som begärdes. Sista etappen för utbyte av elnätet på skärgårdslinjen genomfördes på Skatön. Det innebär att hela skärgårdslinjen har ny hängkabel.

Söderhamns Stadshus

Bolagets verksamhet

Bolaget har till föremål för sin verksamhet, med iakttagande av den kommunala likställighets- och självkostnadsprincipen, att äga och förvalta aktier i bolag som verkar inom Söderhamns kommuns kompetensområde samt utföra tjänster för att tillgodose behov inom Söderhamns kommuns samlade verksamheter.

Bolagets ägare är Söderhamns kommun.

Ekonomisk översikt

Årets rörelseresultat uppgick för moderbolaget till -41 (-282) tkr och för koncernen till 26 188 (45 800) tkr. Om-sättningen uppgick för moderbolaget till 0 (1 594) tkr och för koncernen till 263 530 (276 290) tkr.

Nyckeltal

(mkr)	2007	2008	2009	2010	2011
Omsättning	230,4	257,1	263,3	276,3	263,5
Res efter finansiella poster	12,5	5,9	-0,8	26,9	9,2
Balansomslutning	759,6	713,5	679,7	681,5	665,5
Eget kapital	55,7	54,6	53,9	82,8	89,4
Låneskuld	512,8	534,6	512,9	478,8	459,9
Avkastning på totalt kap (%)	3,1	4,1	3,0	6,8	6,8
Antal anställda	62	66	85	76	84
Kommunens äg (%)	100	100	100	100	100

Måluppfyllelse och viktiga händelser under året

Då det inte längre finns någon verksamhet i bolaget förutom att äga och förvalta aktier i bolag som verkar inom Söderhamns kommuns kompetensområde, så består styrelsen i bolaget av kommunens ekonomichef och VD för Söderhamn NÄRA AB. Styrelsen hanterar de uppgifter som är kvar i bolaget, i huvudsak bestående av upprät-tande av bokslut, räntebetalningar och övrig redovisning. 2011-01-27 fusionerades dotterbolaget Söderhamn Tek-nikpark AB med Söderhamn Stadshus AB.

Flisklo

Utgående vatten vid reningsverket vid Forsbackabron

Nyckeltal

(mkr)	2007	2008	2009	2010	2011
Nettointäkter	183	186	187	191	193
Balansomslutning	628	616	602	596	585
Driftresultat	5,7	1,9	0,9	8,7	7,7
Bokslutsresultat	-14,1	1,9	-15,3	8,7	13,7
Soliditet (%)	7,6	8,1	8,5	10,0	12,5
Anställda	41	42	41	38	35
Antal tomma lägenheter	458	453	472	369	299
Vakansgrad (%)	13	13	14	11	9
Drift- och underhållskostnader per kvm	485	518	559	572	

Bolagets verksamhet

Faxeholmen AB är ett bostadsbolag inom allmännyttan. Bolaget äger, förvaltar och bedriver uthyrning av främst bostäder och lokaler.

Bolaget är ett helägt dotterbolag till Söderhamns kommun.

Ekonomisk översikt

Verksamhetsåret 2011 slutade med ett driftresultat på 7,7 mkr. Men på grund av både intäkter och kostnader av engångskaraktär så slutade det redovisade resultat på 13,7 mkr. 2010 redovisade bolaget ett resultat på 8,7 mkr.

Bolaget har sedan 2003 årligen ökat soliditeten som nu uppgår till 12,5%.

De totala intäkterna under året uppgår till 194,9 mkr. Nettoomsättningen uppgår till 192,6 mkr av vilket 157,9 mkr avser bostadslägenheter. Övriga större intäktsposter är hyresintäkter lokaler 26,5 mkr och garage 2,1 mkr.

Taxebundna kostnader, d.v.s. uppvärmning, el samt vatten och renhållning har under året belastat resultatet med 63,0 mkr. Ytterligare stora poster är räntekostnad och avskrivningar som uppgår till 15,5 respektive 16,5 mkr.

Faxeholmen nyttjar den kommunala internbanken. Det innebär att upplåningen sker genom denna kanal och att Söderhamns kommun därmed står som borgenär. Med anledning av att Kommunen står som borgenär betalar bolaget från 2011 en borgensavgift, som totalt uppgår till 994 tkr för 2011. Upptagna lån uppgår vid årets slut till 462,2 mkr, amortering av lån har uppgått till 24,2 mkr. Den genomsnittliga årsräntan på fastighetslånen var 3,15%.

Det bokförda värdet på byggnader och mark är 543 mkr.

Årets investeringar uppgår till 8,3 mkr, varav 3,9 mkr avser investeringar i bredbandsnät, 1,7 mkr lägenhetsinventarier och 0,6 mkr oljekonvertering.

Måluppfyllelse och viktiga händelser under året

Under 2011 har en omorganisering genomförts med kunder och tillgänglighet i fokus. Faxeholmen är idag organiserade med en Boserviceavdelning, Teknikavdelning, Marknadsavdelning, Ekonomiavdelning och VD. Fastighetsbeståndet

är uppdelat i 4 husvårdsområden, Norr, Söder, Centrum och Väst.

Antalet lägenheter uppgick vid utgången av 2011 till 3 235 stycken. Faxeholmen äger och förvaltar tre servicehus med totalt 149 lägenheter för äldreboenden. Under 2011 såldes 42 lägenheter i Vallvik till en lokal aktör.

Under året har ett hyresavtal tecknats med H&M och i och med detta har projekteringen samt planeringen av ombyggnationen för fastigheten Granen nu startat. Denna ombyggnation kommer att pågå från våren 2012 till våren 2013.

Under året har totalt 223 lägenheter rivits.

Arbetet med energistudien som påbörjades under 2010 har fortsatt in på 2011. Förfrågningsunderlaget har skickats ut och i början av 2012 kommer upphandlingen att avslutas och arbetet med EPC, Energy Performance Contracting att påbörjas.

Under året har Faxeholmen fortsatt utbyggnaden av bredbandsnät i fastigheterna och närmare 2 500 bostäder är i dagsläget anslutna.

Befolkningsutvecklingen i kommunen är fortsatt sjunkande och den negativa befolkningsutvecklingen medför att bostäder frigörs. En tydlig trend är att mindre attraktiva områden lämnas till förmån för mer eftertraktade bostadsområden, där en begränsad inflytt till kommunen gör att det blir negativa flyttkedjor. En tydlig tendens är vidare att efterfrågan på mindre lägenheter i tätorten ökar. Antalet outhyrda lägenheter var vid årets slut 299 vilket motsvarar en uthyrningsgrad på 90,8 %.

Efterfrågan på mindre lägenheter, ett och två rum och kök, i de centrala delarna av Söderhamn är fortsatt ökande. För att möta marknadens efterfrågan omvandlades en lokal i fastigheten Bananen till en etta samt två tvåor. Lägenheterna stod färdiga i maj och intresset var stort vid den öppna visningen. Fler lokaler kommer under 2012 att omvandlas till lägenheter som ett led i att möta marknadens efterfrågan.

Skiljarvägen har fått ny panel och målning

KOMMUNFULLMÄKTIGE

Ordförande: John Staffas (s)

Nämndens ansvarsområde

Kommunfullmäktige är kommunens högsta beslutande organ. Alla viktiga ärenden av principiell betydelse och av större vikt beslutas av kommunfullmäktige.

Ekonomisk översikt

Kommunfullmäktige redovisar en negativ budgetavvikelse med 0,4 mkr. Detta beror till största del på högre kostnader för arvoden till förtroendevalda än beräknat.

Måluppfyllelse och viktiga händelser under året

Kommunfullmäktige har under året haft elva sammanträden. Ledamöterna i kommunfullmäktige har varit aktiva och det har varit debatter i många ärenden under i princip varje sammanträde.

Ett antal utbildningsåtgärder för de nyutbildade ledamöterna i kommunfullmäktige har genomförts.

I september fattades beslut om en fyraårsbudget för kommande perioden 2012-2015.

I slutet på året gjordes en ny upphandling av TV-sändningarna, denna blir billigare jämfört med tidigare. Dessutom blir bildkvaliteten och tillgängligheten till olika ärenden på webben mycket bättre.

Resultat (mkr)	2011	2010	2009	2008
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostnader	-2,8	-2,4	-2,1	-2,2
Nettokostnader	-2,8	-2,4	-2,1	-2,2
Budgetfram	-2,4	-2,3	-2,0	-2,0
Budgetavvikelse	-0,4	-0,1	-0,1	-0,2
Andel av nettokostnader (procent)	0%	0%	0%	0%
Nettokostnad per invånare (kronor)	111	93	82	84

Framåtblick

Vissa större frågor kommer att komma upp för information och debatt innan beslut, som till exempel frågan om regionalisering.

Sven-Erik Lindestam inviger Apoteket Hjärtat på E-Center

REVISIONEN

Ordförande: Nils Westling (c)

Nämndens ansvarsområde

All kommunal verksamhet ska granskas årligen. Kommunens revisorer genomför därmed granskande och främjande revision inom ramen för god revisions sed. Enligt kommunallagen ska revisorerna pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillfredsställande.

Ekonomisk översikt

Kommunrevisionen uppvisar för året en positiv avvikelse med 0,1 mkr, huvudsakligen beroende på lägre arvodeskostnad än vad som antogs vid budgeteringstillfället.

Måluppfyllelse och viktiga händelser under året

Revisorerna upprättar årligen, utifrån en bedömning av risk och väsentlighet, en granskningsplan. Revisorerna utför granskningar av styrelsens och nämndernas ansvar utövande, delårsrapporten och årsredovisningen. Revisorerna följer uppmärksamt styrelsens och nämndernas löpande verksamhet genom att följa protokollen och genomföra studiebesök i olika verksamheter. Dessutom genomförs årligen ett antal fördjupade granskningsprojekt. De fördjupade granskningarna har rört följande områden:

- Systematiskt egenkontrollarbete inom brandskyddet
- Individ- och familjeomsorgens handläggning av försörjningsstöd
- Kommunens arbete med chefs- och ledarskapsfrågor
- Kommunens delårsrapport
- Bygg- och miljönämndens ansvar utövande
- Tillgänglighet och närhet
- IT i skolan
- Ensamkommande flyktingbarn
- Kommunens årsredovisning

Utöver ovan nämnda insatser har studiebesök genomförts på ett antal verksamhetsställen och informella överläggningar har skett med olika tjänstemän och förtroendevalda.

Framåtblick

Revisionen har upprättat en granskningsplan för år 2012. Planen är upprättad utifrån de noteringar revisorerna gjort under föregående år samt upprättad risk- och väsentlighetsbedömning i form av en nyckeltalsanalys. Granskningsinsatserna kommer att vara i paritet med 2011 års nivå.

Resultat (mkr)	2011	2010	2009	2008
Intäkter	0,0	0,0	0,0	0,0
Kostnader	-1,3	-1,3	-1,4	-1,3
Nettokostnader	-1,3	-1,3	-1,4	-1,3
Budgetfram	-1,4	-1,3	-1,4	-1,3
Budgetavvikelse	0,1	0,1	0,0	0,0
Andel av nettokostnader	0%	0%	0%	0%
Nettokostnad per invånare (kronor)	51	49	53	52

Foto: Per Erik Snögren

KOMMUNSTYRELSEN

Ordförande: Sven-Erik Lindestam (s)

Förvaltningschef: Margareta Högberg

Nämndens ansvarsområde

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi, finanser och verksamheter. Det innebär att kommunstyrelsen leder arbetet med att utforma förslag till strategier och inriktningar för kommunens verksamhet. Kommunstyrelsen ansvarar också för att följa upp målen för verksamheten och att ekonomin efterlevs.

Ekonomisk översikt

Kommunstyrelsen redovisar en positiv budgetavvikelse med totalt 4,3 mkr.

Den största orsaken till avvikelsen beror på kollektivtrafiken som redovisar en positiv budgetavvikelse med 1,2 mkr. Flygtrafiken redovisar en positiv budgetavvikelse då det varit lägre underhållskostnader, färre reparationer och lägre fasta avgifter i väntan på beslutet om Helsinges Airports framtid. Inom personaladministration redovisas en positiv avvikelse där utvecklingen av personaladministrativa systemet inte kunnat utföras till fullo på grund av personalvakanser. Vissa aktiviteter inom näringslivsåtgärder har finansierats via bidrag och redovisar därför ett positivt budgetöverskott. Avtalet med Norrlandscenter upphörde under året och är också en bidragande orsak till budgetöverskottet.

Måluppfyllelse och viktiga händelser

2011 är målgång för inriktningsmål avseende budgetperioden 2008-2011. Flera av målen har uppnåtts under perioden och utvärderas i kapitlet Inriktningsmål, handlingsprogram och verksamhetsplaner. Nuvarande arbetsformer kring mål- och utvecklingsåtgärder har under våren utvärderats. Arbetsformen med handlingsprogram samt tvärssektoriella arbetsgrupper har visat sig vara både en stor utmaning men även en framgångsfaktor i målarbetet. Kommunstyrelsen har parallellt med sitt målarbete inför kommande mandat period och med utvärderingen som grund fattat principbeslutet att nuvarande arbetsformer ligger kvar även inför kommande mandat period.

I september antog kommunfullmäktige budget och mål för budgetperioden 2012-2015 och därefter har arbetsgrupperna för de nya målen formerats och processledare för respektive mål utsetts. Organisationen består av sju arbetsgrupper med processledare samt övriga gruppdeltagare, totalt ca ett femtiotal. Samtliga deltagare har getts utbildning inför det kommande arbetet.

Under våren 2011 antog kommunfullmäktige en varumärkesplattform för kommunen. Plattformen har sin grund i en vilja att hejda utflyttningen från Söderhamn och samtidigt öka antalet inflyttare och besökare. Under föregående år var hundratals personer delaktiga i arbetet på olika sätt. Flera olika grupper tillfrågades om hur de ser på Söderhamn i dag och vad de önskar vore annorlunda i framtiden. Söderhamnarna har också röstat om vilka tillgångar de tycker är viktigast. En grupp kreativa marknads-

Resultat (mkr)	2011	2010	2009	2008
Intäkter	28,9	27,8	28,9	25,7
Kostnader	-136,7	-139,7	-133,0	-113,6
Nettokostnader	-107,8	-111,9	-104,1	-87,9
Budgetfram	-112,1	-114,5	-107,9	-93,8
Budgetavvikelse	4,3	2,6	3,8	5,9
Andel av nettokostnader	9%	8%	8%	7%
Nettokostnad per invånare (kronor)	4 256	4 363	4 040	3 382
Nettoinvestering	-2,6	-1,7	-1,9	-3,4

föringsstudenter samt en extern konsult anlätades för att betrakta Söderhamn från utsidan. Tre olika utvecklingsalternativ utkristalliserades i varumärkesarbetet, skärgården, flexibelt lärande samt entreprenörskap.

Vid kommunfullmäktiges sammanträde i november beslutades att Helsinges airport stängs och att avvecklingen av flygplatsen kommer att genomföras under första halvåret 2012. Kommunens planer för flygplatsområdet kommer att processas under våren.

Under sommaren 2011 genomfördes orienteringstävlingen O-ringen i Hälsingland med Mohed som centralort. Arrangemanget upplevdes som mycket lyckat vilket bekräftas av den undersökning som gjordes bland deltagarna.

Under året har ett internt arbete pågått med att finna former för kommunens strategiska arbete inom områdena samhällsbyggnad, infrastruktur tillväxt- och näringslivsutveckling. Strategiska funktioner har helt eller delvis flyttats från kultur- och samhällsutvecklingsnämnden och från nämnden för lärande och arbete har Faxepark med tillhörande utvecklingsprojekt (vindkraft och 500-smedjan) flyttats till kommunstyrelseförvaltningen. En samhällsbyggnadsstrateg har rekryterats och anställts efter stadsarkitektens pensionsavgång. Samordning och upphandling av eget vindkraftverk i kommunen fick avbrytas på grund av brist på lämplig placering. En annan viktig fråga för att skapa en hållbar kommun har varit utredning kring avfallshantering och eventuell möjlighet till biogasproduktion. Under senhösten kom frågan om detaljplan för möjlig etablering av ett nytt handelsföretag i centrum att dominera det inre arbetet. För näringslivs- och Faxeparksverksamheten kröntes året av nyetablering av cirka 30 nya arbetstillfällen vid Teleperformance och ett antal nystartade företag i kölvattnet på starta eget utbildningar som genomfördes under året. Utredning om ny kaj i Orrskär för att möta vindkraftsutbyggnaden och arbete för att

skapa förutsättningar för dubbelspår vid Ostkustbanan har pågått under hela året.

Den 20 december 2011 inträffade ett läckage av råttolja vid Långrörshamnen i Sandarne. Oljan kom från en cistern som tillhör Arizona Chemical AB. Delar av oljan läckte ut i havet samt inom hamnområdet. Bolaget uppskattar att cirka 800 kubikmeter råttolja nådde havet innan utflödet hejdades. Ett intensivt saneringsarbete startade omgående i samverkan mellan räddningstjänsten, bolaget, kustbevakningen och kommunen.

Framåtblick

Det kommunövergripande arbetssättet med att utveckla samsyn och helhetstänkande genom de under 2011 bildade arbetsgrupperna för inriktningens målen och varumärkesplattformen fortsätter. Ett liknande sätt att arbeta bör i fortsättningen prägla arbetet med barn och ungdomar samt kommunens arbete med kvalitetssäkra att de kommunala verksamheterna är jämställdhetsintegrerade.

En omstart vad gäller implementering av kommunens beslutade modell för barn- och ungdomsinflytande, Viktiga modellen, kommer att genomföras under första halvåret 2012.

En fortsättning av medarbetarutvecklingsprogrammet, i form av ett steg 2 material där verksamheterna själva får jobba vidare utifrån de programpunkter som togs upp i samband med medarbetarutvecklingsdagarna.

Införande av ett nytt inköpssystem har påbörjats och under våren 2012 planeras stora utbildningsinsatser för att få nya inköpsrutiner på plats.

För att motverka konsekvenserna av befolkningsminskningen fortsätter arbetet inom projektet 500-smedjan för att underlätta tillskapande av nya arbetstillfällen.

Arbetet med en revision av översiktsplanen kommer att initieras och inledningsvis kommer fördjupade tematiska översiktsplaner att göras inom områdena ostkustbana, vindkraft och LIS (landsbygdsutveckling i strandnära läge).

Saneringsarbetet efter råttoljeutsläppet den 20 december fortsätter enligt den plan som kommunstyrelsen antog den 12 januari 2012.

Kommunlednings besök på Rimaster

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN

Ordförande: Barbro Ytterström (s)

Nämndens ansvarsområde

Överförmyndarnämnden ansvarar för tillsynen av förmyndarskap, godmans- och förvaltare i kommunen och är en viktig samhällsresurs, som ser till rättigheterna för de svaga i samhället.

Ekonomisk översikt

Nämnden visar ingen budgetavvikelse.

Att nettokostnaderna blivit lägre än 2010 förklaras med att kostnader som inte kan återsökas från Migrationsverket inte varit lika stora som föregående år, och att nämnden fått kompensation för extra kostnader i större utsträckning än tidigare.

Måluppfyllelse och viktiga händelser

En ny nämnd har under året tillträtt och en ny handläggare har anställts.

Framåtblick

Nämnden skall fortsätta med det lagbundna arbetet att anskaffa god man, förvaltare eller förmyndare till dem som behöver detta och utöva tillsynen över ställföreträdarna samt förmyndarskapsärenden med föräldraförvaltning. Överförmyndaren kommer även fortsättningsvis att ha uppgiften att rekrytera, förordna och ha tillsynen över gode män till ensamkommande barn som vistas i kommunen. För att upprätthålla kompetensen måste resurser avsättas för utbildning/fortbildning av handläggare och företrädare.

En åldrande befolkning kommer troligen att öka behovet av ställföreträdare. Andelen psykiskt sjuka, till stor del unga

Resultat (mkr)	2011	2010	2009	2008
Intäkter	0,3	0,8	0,5	0,7
Kostnader	-2,1	-2,8	-2,3	-2,2
Nettokostnader	-1,8	-2,0	-1,8	-1,5
Budgetfram	-1,8	-1,8	-1,7	-1,7
Budgetavvikelse	0,0	-0,2	-0,1	0,2
Andel av nettokostnader	0%	0%	0%	0%
Nettokostnad per invånare (kronor)	71	78	72	56

människor, och missbrukare ökar också, vilket gör ärendena mer komplicerade och ställer högre krav på kompetens hos gode män och förvaltare. Familjesituationen är i dag inte lika entydig som tidigare vilket gör förmyndarskapsfrågor mer komplicerade.

Överförmyndarverksamheten grundar sig idag på i stort sett ideellt arbete.

Byte av lokaler kommer att ske under 2012 på grund av att nuvarande lokaler ska utrymmas.

Utbildningen av de nya ställföreträdarna kommer att läggas ut på extern utförare.

Foto: Per Erik Snögren

VALNÄMNDEN

Ordförande: Kjell Pettersson (s)

Nämndens ansvarsområde

Valnämndens uppgift är att administrera allmänna val.

Ekonomisk översikt

Nämnden har ingen verksamhet under 2011, eftersom inga allmänna val har hållits under året.

Resultat (mkr)	2011	2010	2009	2008
Intäkter	0,0	0,3	0,3	0,0
Kostnader	0,0	-0,4	-0,4	0,0
Nettokostnader	0,0	-0,1	-0,1	0,0
Budgetfram	0,0	-0,2	-0,4	0,0
Budgetavvikelse	0,0	0,0	0,3	0,0
Andel av nettokostnader	0%	0%	0%	0%
Nettokostnad per invånare (kronor)	0	4	4	0

Foto: Pontus Orre

KULTUR OCH SAMHÄLLSUTVECKLINGSNÄMNDEN

Ordförande: Lillemor Svensson (s)

Förvaltningschef: Gunnar Mellqvist

Nämndens ansvarsområde

Kultur- och samhällsutvecklingsförvaltningen ansvarar för kultur- och fritidsverksamhet, gator, vägar och parker, fastighetsförvaltning, detaljplanering mm.

Ekonomisk översikt

Kultur- och samhällsutvecklingsförvaltningen har under året utöver sitt vitt omfattande arbetsfält också genomfört mycket stora projekt som slutsaneringen av Stugsundsudden, byggandet av Forsbackabron och Sandarne skola. Kultur- och samhällsutvecklingsnämnden redovisar en positiv budgetavvikelse med totalt 1,1 mkr. De största avvikelserna är 1,2 mkr för KUS-administration beroende på lägre kostnader för konsultinköp, tjänstledighet, nämndskostnader och ett allmänt restriktivt förhållningssätt. Vinterväghållningen genererar en negativ budgetavvikelse med 4 mkr. Hyresunderskott för externa uthyrningar uppgår till 1,3 mkr beroende på organisationen runt Faxepark med vakanshållande av ytor samt otillräckliga hyresnivåer. Det varma vädret har lett till lägre uppvärmningskostnader vilket gör att ett budgetöverskott på 1,3 mkr redovisas för förvaltningsfastigheter.

Kulturverksamheten genererar en positiv budgetavvikelse med 1 mkr främst beroende på att en vakant tjänst inte tillsatts samt att Kulturens Hus redovisar en avsevärt högre positivt budgetavvikelse än förväntat.

Måluppfyllelse och viktiga händelser

Saneringsprojektet vid Stugsundsudden avslutades under hösten. Slutkostnaden för projektet är prognostiserad till 138 mkr.

Stigande energipriser och förändrade miljökrav skapar ett fortsatt behov av energiplanering med syfte att minska energiförbrukningen. Ett stort energieffektiviseringsarbete inleddes under 2010 som ett samarbetsprojekt mellan Faxeholmen och kommunen. En energianalys genomfördes under 2011 varefter arbetet med en EPC-upphandling påbörjades. EPC, Energy Performance Contracting är en form av energieffektivisering som många kommuner använder sig av.

Vi strävar mot en transparent lösning där den största nyttan återfinns för skattebetalaren.

I det genomgående energieffektiviseringsarbete och målet att minska vårt koldioxidutsläpp har förbrukningen med oljeeldning under året halverats.

Övriga stora projekt KUS

	Redov 2011	Tot tom 2011 mkr	
Bromsäng avfallshantering	-1,5	-1,5	Avsättning 11,3 mkr
Sanering Stugsundsudden	-46,5	-137,6	Bidrag Länsstyrelsen
Rivning Norra Staden	-2,5	-2,5	Budget -2,5

Resultat (mkr)	2011	2010	2009	2008
Intäkter	216,3	229,4	241,5	228,0
Kostnader	-337,1	-370,4	-377,6	-369,8
Nettokostnader	-120,8	-141,0	-136,1	-141,8
Budgetram exklusive projekt	110,7	115,3	127,2	139,3
<u>Jämförelsestörande poster</u>				
Rivning Faxeholmen		0,0	1,8	1,7
Rivning plywoodfabrik		0,0	0,0	2,5
Sanering Stugsund		0,0	3,0	1,3
Ljusnas mynning	0,6	0,7	0,2	
Rivning Mossan 3 och 4	3,5	3,7		
Bromsäng Avfallshantering		11,3		
Underhållsarbete gamla kraften/fd Kättingen		1,9		
Övriga projekt	6,3	1,3	0,4	0,0
Budgetram totalt	-121,1	-134,1	-132,6	-148,1
Kostenhet	0,3	-0,7	0,8	-0,6
Stadenhet	0,4	0,4	0,1	0,4
Budgetavvikelse	1,1	-7,1	-2,6	2,7
Andel av nettokostnader	10%	11%	12%	12%
Nettokostnad per invånare (kronor)	5 178	5 499	5 281	5 472
Nettoinvestering	-50,8	-45,0	-57,7	-76,8

För Orrskärshamnen har 12 mkr beviljats till ett projekt, där arbete pågår tillsammans med hamnarrendatorn för att hitta en gemensam överenskommelse att bygga ut hamnen. Arbetet sker i samarbete med Länsstyrelsen, Europeiska strukturfonder och Sveriges Lantbruksuniversitet samt Trafikverket och Sjöfartsverket. Ambitionen är att tillskapa tillräckligt med yta så att en utbyggnad av Storgrundets vindkraftspark kan ha sin bas i Orrskär. Därefter

kan ytan tas i anspråk av trävaruindustrin.

Stugsundshamnen har klassats ner till ett lägre frigående djup. I den hamnutredning som gjorts indikeras att hamnen på sikt kan komma att läggas ner som industrihamn.

Branschen har även visat intresse för Långrörshamnen. Den används idag för bulkvaror och oljor. Möten med vindkraftsentreprenörer har skett och ambitioner finns att via Långrör skeppa in vindkraftsverk som är On Shore-baserade.

Utifrån revisionsrapporten 2010 som granskat kostverk-samheten, har ett samarbete med barn- och utbildningsförvaltningens rektorer inletts för att utveckla, förstärka och etablera strukturer för bättre samverkan/samarbete med skolan och förskolan.

Inom skärgårdsverksamheten har nytillskottet Rönn-skärs vandrarhem tagits i bruk fullt ut. Investeringsmedel har även ställts till förfogande för upprustning av "Vita huset" och vandrarhemmets avloppsanläggning. Samarbetet med Stenö havsbad och camping har fortsatt och fördjupats.

Arbetet inom ramen för det interregionala EU-projektet Baltic Climate har bedrivits under året och avslutningskonferens hölls i december. Arbetet fortsätter nu med att få så många som möjligt att använda den klimatverktygs-låda som blev projektets mest påtagliga resultat. En lokal klimat- och sårbarhetsanalys har även utarbetats finansierad via EU-medel

Sommaren 2011 infördes Söderhamn stadstrafik med 20 minuters trafik från centrum till Vågbro, Stugsund, Hällåsen och E-center, en ny bussomstigningsplats på Södra Hamngatan har tagit i bruk, samt att en gångbro för anslutning till city har installerats.

Fiskeutvecklingen bedrivs med en ny utgångspunkt där fiskevårdsområdena tar ett större ansvar. Fiskeriverkets förslag att inrätta ett område runt Storjungfrun med fiskeförbud har gett upphov till starka reaktioner hos organisationer och lokalbefolkning.

Under året har en stor del av restprodukterna från Bromsängs övertagandet hanterats.

Den 20 december 2011 inträffade en stor olycka vid hamnen vid hamnen i Långrör. 800 kubikmeter råttallolja rann ut i havet och ett stort saneringsarbete inleddes med kommunen som ansvarig på land och öar. Många anställda vid KUS-förvaltningen engagerades på heltid och det fortsatta arbetet kommer att sätta en särskild prägel på flera av våra verksamheter under 2012.

Sandarne skola, Björkbacka servicehus med flera har genomgått om- och tillbyggnation. Under 2011 har ca 10 mkr använts för planerat och övrigt underhåll.

Framåtblick

I Sverige finns den i särklass största potentialen för utbyggnad av vindkraft offshore längs Norrlandskusten. Detta innebär att anpassningar krävs för att möta de behov som finns på infrastruktur, hamnar, hanterings- och tillverkningsytor med mera. Den planerade placeringen av ett distributions- och supportcenter för havsbaserad vindkraft i Orrskärs hamn i Ljusne ger möjligheter till kostnadseffektiva investeringar. Här kan man med relativt små

medel skapa fysiska förutsättningar genom att anpassa befintliga fastigheter och bygga ut befintlig infrastruktur. I Söderhamns kommun och i hela regionen pågår ett arbete med att utveckla vindkraftsanläggningar både offshore och på land. Många samhällssektorer kommer att påverkas, nya företag bildats och arbetstillfällen skapas.

Många orter i Söderhamns kommun har genomgått stora strukturella förändringar. En majoritet av Söderhamnarna bor i egnahem. Drygt en fjärdedel bor i allmännyttans lägenheter tillhörande det kommunala bostadsbolaget. Sedan mitten på 90-talet har befolkningsminskning och förändrade finansieringsvillkor gjort att produktion av nya bostäder upphört. Överskottet på bostäder är betydande och utvecklingen pekar på en fortsatt ökning. Detta står i motsats till en utveckling där bostäder i attraktiva lägen efterfrågas. Kommuninvånarnas värderingar styr i dag valet av boendeform. Kommunen arbetar aktivt med att planera för landsbygdsutveckling i havsnära lägen.

Att få externa medel för projekt och då framför allt EU-medel är svårt och kräver att man deltar i olika nätverk. En strävan har varit att minska betydelsen av de regionala fonderna som hittills varit den viktigaste källan för EU-bidrag till förmån för interregionala fonder. Det är därför viktigt att försöka se var samverkanspartners finns inför nästa EU-programperiod.

Söderhamns kommuns mångåriga satsning på skärgården bygger på insikten om skärgårdens attraktivitet både för kommuninvånarna och som besöksmål för besökare. Hav, öar, båtar, fiskelägen med mera förmedlar bilder som är användbara i marknadsföring och som möter starka trender inom besöksnäringen. Ett viktigt utvecklingsområde har därför utgångspunkten i intresset att bygga nytt huvudsakligen i anslutning till vatten och i strandnära lägen samt arbetet med skärgården som utvecklingsprojekt och profilområde.

Arbetet med den nya statliga kulturpolitiken har påbörjats, i ett samarbete, mellan länets kommuner och Länsstyrelsen. Samordning och samsyn är två viktiga ledord i det arbetet.

Kultur- och fritidssektorn blir allt mer involverad i tillväxtfrågor och de materiella och immateriella värden som sektorn representerar får allt större betydelse inom andra områden som turism (ex idrottsturism) och näringsliv (ex kulturella och kreativa näringar).

Bibliotekens betydelse i skolan ökar i och med dagens individanpassade och entreprenöriella lärande där eleverna uppmanas att söka kunskap vid sidan av läroböckerna. Det moderna skolbiblioteket är ett verktyg för skolutveckling genom sin funktion av skolans medie- och informationscentrum, ett pedagogiskt centrum för både läslust och informationssökning som genomsyrar hela skolans arbete.

Kultur- och fritidssektorn är fortsättningsvis involverad i tillväxtfrågor kring idrottsturism och kulturutbud i samarbete med näringslivet. Den minskade befolkningen och då framför allt minskningen av barn och ungdomar får konsekvenser för kultur och fritidslivet. Föreningslivet har svårt att rekrytera ideella krafter vilket bland annat utmynnar i minskade aktiviteter.

Tillgänglighetsåtgärder

Kommunfullmäktige har beslutat att det ska upprättas ett bokslut för tillgänglighetsarbete. Kultur- och samhällsutvecklingsnämnden har dessutom beslutat att vid ordinarie hel- och delårsrapportering tydliggöra vilka åtgärder som genomförs inom tillgänglighetsområdet.

- Fortsatt verksamhet med projektet Boken kommer, lättlästa böcker och tidskrifter vid stadsbiblioteket.
- Stötta det lokala föreningslivet med tillgänglighetsarbete.
- Förvaltningshusets entré har utrustats med en dator för besökare och ytterdörren är numera olåst under lunchen.
- Fortsatt tillgänglighetsarbete med lekplatser.
- Alla ny- och ombyggnationer tillgänglighetsanpassas.
- Tillskapa fler tillgängliga gång- och cykelvägar enligt gång & cykelplanen och dess prioriteringar.
- Arbetet med att tillgänglighetsgöra busshållplatser fortgår.
- Anpassningar för funktionshindrade genomförs på idrottsanläggningar.

Nyckeltal

Nyckeltal	2007	2008	2009	2010	2011
Antal gästnätter i skärgården per år.	1400	1352	1871	2492	2336

Visar hur satsningen på skärgården utvecklas.

Kostverksamhetens tre kundkategorier, barn, elever och äldre

BYGG- OCH MILJÖNÄMNDEN

Ordförande: Lennart Gard (s)

Förvaltningschef: Sture Zetterberg

Nämndens ansvarsområde

Bygg- och miljönämnden ansvarar för livsmedelskontroll, miljöskyddstillsyn, hälsoskyddstillsyn, bygglov, bostadsanpassningsbidrag, konsumentvägledning samt energi- och klimatrådgivning.

Ekonomisk översikt

Nämnden redovisar en positiv budgetavvikelse med 0,4 mkr. Avvikelsen avser mindre bidrag till bostadsanpassning än budgeterat. Övriga verksamheter följer budget med mindre avvikelser.

Måluppfyllelse och viktiga händelser

Målen Kommunmedborgarnas nöjdhet och upplevelse av trygghet att leva och bo i Söderhamn har nämnden och förvaltningen arbetat med i ordinarie rådgivning, informations-, tillsyns-, kontroll- och tillståndsverksamhet.

Inom målet företagsklimatet har kundundersökning, "Insikt", bland 211 företag som haft ärenden för bygglov, miljö- och hälsoskyddstillsyn samt livsmedelskontroll genomförts av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) efter att bygg- och miljöförvaltningen sökt ut och lämnat kontaktuppgifter om företagen. Söderhamn hamnade på 54:e plats bland cirka 160 kommuner som deltog i mätningen.

SKL:s utbildning "Förenkla" har påbörjats och nio handläggare samt förvaltningschef har deltagit från bygg- och miljöförvaltningen tillsammans med två deltagare från kultur- och samhällsutvecklingsförvaltningen.

Rutin för hantering av tillståndspliktiga vindkraftärenden har utarbetats.

I regionalt mål "Överenskommelse kring åtgärdsarbetet för de regionala miljömålen" som avtalades mellan kommunen och länsstyrelsen år 2009 har bygg- och miljönämnden ansvar för flera åtgärder. Nämnden deltar i energieffektiviseringsprojektet, som bedrivs av kultur- och samhällsutvecklingsnämnden. Nämnden bedriver också klimat- och energirådgivning genom heltidstjänst som åter tillsattes i november. Hälften av tiden ska ägnas åt Bollnäs kommuns energi- och klimatrådgivning enligt samverkansavtal. Särskild uppföljning av årets verksamhet sker i rapport samt ekonomisk redovisning till Enerгимyndigheten.

Arbetet med enskilda avlopp pågår enligt den plan för inventering och åtgärder för enskilda avloppsanläggningar som bygg- och miljönämnden beslutade om i december 2010.

Bygg- och miljöförvaltningen deltar vid de länsträffar som länsstyrelsen anordnar om avloppssamverkan. Arbetet med radon i skolor och bostäder pågår kontinuerligt.

De flesta av beslutade åtgärder på grund av länsstyrelsens revision av livsmedelskontrollen och tillsynen enligt miljöbalken har vidtagits. Bland annat har ny timtaxa för livsmedelskontrollen beräknats och godkänts av bygg- och miljönämnden men inte av kommunfullmäktige som återremitterat ärendet. Kompetenskartläggning och utvecklingsplan har påbörjats men återstår att slutföra.

Ny plan- och bygglag trädde i kraft den 2 maj 2011. Ny taxa har antagits av kommunfullmäktige med anledning av den nya lagen. Mängden arbete per ärende enligt den nya lagen har

Resultat (mkr)	2011	2010	2009	2008
Intäkter	3,5	3,2	0,0	0,0
Kostnader	-12,8	-12,6	-1,2	-0,6
Nettokostnader	-9,2	-9,4	-1,2	-0,6
Budgetfram	-9,6	-9,4	-1,4	-0,6
Budgetavvikelse	0,4	0,0	0,1	0,0
Andel av nettokostnader	1%	0%	0%	0%
Nettokostnad per invånare (kronor)	365	368	48	21

ökat. Intäkter och kostnader per ärende har ökat i de flesta fall.

Handläggningen av ärenden enligt lag om brandfarlig och explosiv vara, lag om handel med vissa receptfria läkemedel samt tobakslagen handläggs sedan 1 januari 2011 av Kommunalförbundet Södra Hälsingland.

Inom energi- och klimatrådgivningen slutfördes tävlingen "Jordens chans" för skolelever (år 2010) genom att priset, en resa för vinnande årskurser till Tekniska museet i Stockholm som finansierades av bygg- och miljönämnden och barn- och utbildningsnämnden, genomfördes under våren.

Den 20 december inträffade ett stort läckage av råttalolja ur en cistern i Långrör, Sandarne, tillhörande industriföretaget Arizona Chemical AB. Råttalolja läckte ut både till mark och i havet med omfattande räddningsarbete och sanering. För bygg- och miljöförvaltningens del innebar det intensivt tillsynsarbete i ärendet, även i beredskap under julhelgen.

Framåtblick

Omklassning av livsmedelsverksamheter kommer att genomföras i början av året och kan påverka omfattningen av den offentliga livsmedelskontrollen.

Översyn av taxan för verksamheter som är föremål för planerad hälsoskyddstillsyn avses påbörjas under 2012.

En trainee som bygglovhandläggare/byggnadsinspektör avses anställas under hösten 2012 för en tid om 16 månader. 70 % av tjänstgöringen ska avse ordinarie handläggareuppgifter för bygglov med mera.

Tillsynsarbetet vid avfallssaneringen vid Bromsäng kommer att fortgå under 2012.

Tillsynsarbetet med saneringsplan för oljesanering i skärgården kommer att fortsätta liksom tillsynsarbetet vid cistern i Långrör, Sandarne, vilket kommer att ta personalresurser från den verksamhet som preliminärt inplanerats för 2012.

Tjänsten för konsumentvägledare utökas till heltid genom att denne även utövar tjänsten som budget- och skuldrådgivare vid socialförvaltningen.

Beslutet om nedläggning av flygplatsen kan komma innebära förändring i främst miljötillsynsarbetet.

BARN OCH UTBILDNINGSNÄMNDEN

Ordförande: Bo Wikström (S)

Förvaltningschef: Tomas Hartikainen

Nämndens ansvarsområde

Barn- och utbildningsnämnden ansvarar för förskola, dagbarnvårdare, förskoleklass, skolbarnomsorg, obligatorisk särskola, gymnasiesärskola, grundskola och gymnasieskola. Inom nämndens ansvarsområde ligger också att upprätta avtal med externa producenter av dessa verksamheter.

Ekonomisk översikt

Barn- och utbildningsförvaltningen redovisar en negativ budgetavvikelse med 2,4 mkr.

Kostnaderna för IT samt kostnaderna för personal i verksamheterna förskola, grundskola och fritidshem har varit högre än budgeterat, medan verksamheten administration visar en positiv avvikelse. Den lägre administrationskostnaden förklaras av lägre personalkostnader på grund av icke tillsatta tjänster, sjukdom och tjänstledighet.

Måluppfyllelse och viktiga händelser under året

Inriktningsmål avseende brukarnöjdhet är uppnått. Resultaten från mätningen som genomfördes under hösten 2009 visar att 90% av förskoleföräldrarna och 96% av föräldrar till barn i skolbarnomsorgen är nöjda med kommunens verksamhet. En ny mätning genomförs månadsskiftet december 2011- januari 2012.

Inriktningsmål avseende betygsmål för grundskolan visar på ett resultat för 2010 med 82% jämfört med 82,5% året innan. Inför vt-11 ställdes nämnden inför stora utmaningar då betygsresultaten för årets nior var oroväckande låga vt-10. Resultatet för vt-11 blev 76%. Detta resultat har analyserats i respektive ledningsgrupp, men ingen entydig förklaring har ännu upptäckts.

Andelen elever som efter gymnasiet uppnått grundläggande behörighet till högskola ligger kvar på samma nivå som från föregående års måluppfyllelse om 90%.

Detta mål nåddes redan 2007 och har sedan dess uppnåtts (utom 2009, 89%) för att 2010 ligga på 90%. 2010 skärptes behörighetsreglerna och riksgenomsnittet sjönk med drygt 3 %-enheter. Det betyder att 90% motsvarar nästan Staffangymnasiets rekord 2008 då resultatet var 94%.

Staffangymnasiet deltar i olika internationaliseringsprojekt. Under våren 2011 har tjugo elever och tre lärare från samhällsprogrammet, naturvetenskapsprogrammet samt omvårdnadsprogrammet genomfört ett projektutbyte med Ugo District i Sydafrika. Eleverna och medföljande lärare gjorde samverkansprojektet med elever i staden Port Shepston i Sydafrika. Tio elever samt två lärare därifrån kom till Staffangymnasiet i samma ärende i februari.

Under året har sju chefer och lärare deltagit i en studieresa, i regi av Den Globala skolan, till Uganda. Utgångspunkt för resan har varit FN:s millenniemål. Efter avslutad resa har gruppen formulerat ett framtidsdokument som beskriver hur arbetet i aktuella verksamheter inom förvaltningen ska kunna bedrivas utifrån "Hållbar utveckling" i ett internationellt perspektiv.

Under våren 2011 har 135 elever rest på Europaresa. Totalt har ca 850 elever deltagit i Europaresan sedan starten 2008.

Resultat (mkr)	2011	2010	2009	2008
Intäkter	47,7	48,4	42,3	41,2
Kostnader	-497,5	-495,2	-494,0	-488,3
Nettokostnader	-449,8	-446,9	-451,7	-447,1
Budgettram	447,4	-447,9	-454,3	-450,3
Budgetavvikelse	-2,4	1,0	2,7	3,2
Andel av nettokostnader	36%	36%	36%	37%
Nettokostnad per invånare (kronor)	17 762	17 429	17 525	17 205
Nettoinvestering	-2,4	-2,2	-1,9	-8,2

Utöver detta har 31 elever studerat i Schweiz på Ahlquistska stipendiet under sommaren och 18 elever gjort några veckors praktik någonstans i Europa.

Andelen elever som startar UF-företag ökar kontinuerligt. Antalet elever som driver UF-företag har ökat från 56 elever eller 18,5% av eleverna vid Staffangymnasiet 2006/2007 till 100 elever läsåret 2010/2011 vilket motsvarar ca 33 % av eleverna.

Vid årets regionala mässa lyckades flera av Staffangymnasiets UF-företag vinna priser. Två företag kvalificerade sig också för vidare tävling på den nationella mässan i Stockholm. UF-företaget "Step it up" på andra plats i klassen "Bästa affärsplan."

Vård- och omsorgscollege invigdes i Gävle den 21 februari, en kvalitetscertifiering som innebär att utbildningsanordnare och arbetsliv inom vård och omsorg samverkar på regional och lokal nivå. Söderhamns kommun är en av femton parter i samarbetet. Målet är att höja kvaliteten och statusen för yrken inom vård och omsorg.

Arbetet med gymnasiesamverkan i Hälsingland har pågått under perioden, och samverkansavtalet är underskrivet 2011 av alla kommuner.

Drivkraft Söderhamn, att utveckla entreprenörskap från förskola, vuxenutbildning, ingår från hösten 2011 t.o.m 2012 i ordinarie verksamhet. Väldigt mycket har hänt inom detta område under perioden. Elva lärare från Söderhamn har varit till Milano på en konferens för att berätta om sitt arbete och utbyta erfarenheter med andra lärare och pedagoger från bland annat Storbritannien och Italien. De blev antagna inom Lifelong learning programmet som Cómmentius stipendiater.

Modellen för samverkan mellan skola och arbetsliv har fortsatt och 2011 års mässor då åttorna presenterade sina företag och de lärdomar de dragit av praon höll hög kvalitet.

Om- och tillbyggnaden vid Sandarne skola för att inryma förskolan- var inflyttningsklart under senhösten 2011, och invigdes den 25 november 2011.

Samverkansavtal för Kulturskola Södra Hälsingland blev undertecknat och klart den 15 september 2011. Över 1200 elever har deltagit i skapande skola.

Framåtblick

Implementeringsarbetet av Lgr 11 (Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet), Gy 11 (Läroplan för gymnasieskolan) samt ny skollag pågår.

Kartläggning av behörigheter för personal inom förgrund- och gymnasieskola pågår, och detta är viktigt med tanke på införandet av lärarlegitimation.

Den 26-27 april 2012 kommer förvaltningen att anordna en stor internationell konferens ECEEC, Embedding a Culture of Enterprise and creativity in the Curriculum. Detta är ett EU projekt där Drivkraft Söderhamn är s.k. lead-partner och samverkar med Estland, Italien, Tjeckien och Storbritanien. Konferensen ska handla om Entreprenöriellt lärande och entreprenörskap i utbildningssystem, och planeringen är i full gång.

Arbetet med förberedelserna för att starta ett lokalt KomTek under 2012 pågår.

Foto: Pontus Orre

NÄMNDEN FÖR LÄRANDE OCH ARBETE

Ordförande: Ove Söderberg (s)

Förvaltningschef: Thomas Norgren

Nämndens ansvarsområde

Nämnden för lärande och arbete ansvarar för kommunens arbetsmarknads-, bemannings- och rehabiliteringsfrågor. Vuxenutbildning, sär vux, högskole- och uppdragsverksamhet, integrationsfrågor och daglig verksamhet enligt lagen om stöd och service (LSS) ingår även i nämndens verksamhetsområde.

Ekonomisk översikt

Nämnden för lärande och arbete redovisar en positiv budgetavvikelse med 1,0 mkr exklusive resultatenheter och en negativ budgetavvikelse med 1,6 mkr inklusive resultatenheter.

Den positiva budgetavvikelsen för nämnden exklusive resultatenheter beror främst på högre intäkter än beräknat för uppdragsverksamheten, högre statsbidrag avseende "Skapad anställning" inom verksamhet sysselsättningsbefrämjande åtgärder samt lägre kostnader för administrationen än beräknat. Förvaltningens positiva budgetavvikelse beror till stor del på extern finansiering.

Resultatenheter Bemanning och Bilpool redovisar en negativ budgetavvikelse med sammanlagt 2,7 mkr. Bemanningens negativa budgetavvikelse med 2,5 mkr beror på en planerad utebliven intäkt för administrationen. Kostnaden för administration av Bemanningen har inte debiterats då ackumulerat överskott fanns sedan tidigare. De båda resultatenheter visar sammanlagt en positiv ackumulerad budgetavvikelse med 2,6 mkr till och med 2011.

Resultat (mkr)	2011	2010	2009	2008
Intäkter	63,0	78,1	74,6	122,1
Kostnader	-125,7	-141,5	-138,3	-176,6
Nettokostnader	-62,8	-63,4	-63,7	-54,5
Budgetram exklusive projekt	64,5	67,1	63,9	64,2
Budgetram totalt	-64,5	-67,1	-63,9	-64,2
Resultatenheter				
Bemanningsenhet	2,6	1,9	-0,4	0,6
Bilpool	-0,8	0,5	1,0	2,0
Budgetavvikelse	-1,6	6,1	0,8	12,3
Andel av nettokostnader	5%	5%	5%	4%
Nettokostnad per invånare (kronor)	2 480	2 474	2 451	2 097
Nettoinvestering	0,0	0,0	-0,2	-0,6

Redovisning över perioden 2005-2010 för bilpool och bemanning

Resultatenheter	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	Ack res
Bemanning	0,4	-0,4	0,6	1,9	-0,4	1,9	-2,5	1,5
Bilpool	-0,1	-0,5	1,5	0,6	-0,5	0,4	-0,2	1,1
Summa	0,3	-0,9	2,0	2,5	-0,9	2,3	-2,7	2,6

Måluppfyllelse och viktiga händelser

Nya lokala och nationella och transnationella projekt har beviljats. Verksamheten har anpassats kontinuerligt utifrån förändrade regelverk och villkor.

När det gäller arbetsmarknadsinsatser har det under året varit ett ökat behov. Förändringar har skett och kommer att ske där omfattning och villkor för kommunen är osäkra. Måluppfyllelsen är god. Dock har den varierat när det gäller ungdomar men trenden är positiv tack vare den goda samverkan som finns mellan berörda aktörer, både internt och externt. Under året har samarbetet med socialförvaltningen intensifierats och fortsatt att utvecklas för personer med försörjningsstöd. Arbetet sker nu i en gemensam struktur tillsammans med Arbetsförmedlingen.

Bemanningen har utökat sitt uppdrag enligt beslut och hanterar nu all visstidsanställning inom angivna områden. Från Bemanningen har 18 personer övergått till tjänster inom omvårdnadsförvaltningen, motsvarande antal har rekryterats. Trenden att antalet uppdrag ökar fortsätter och

uppdragen har ökat från 35 087 uppdrag 2010 till 39 014 uppdrag 2011 det vill säga med ca 11 %. Kompetensutveckling har genomförts.

Rehsursens uppdrag att komma in i ett tidigare skede har gjort att målgruppen har förändrats till ca 50 % förebyggande, samtidigt som den ursprungliga målgruppen har minskat. Rehsursen deltar i det kommunövergripande arbetet med förebyggande arbetssätt för att förhindra sjukskrivning och har haft en aktiv och uppskattad del i personaldagarna (KUL-dagarna) under våren.

CFL:s (centrum för flexibelt lärande) projektverksamhet fortsätter att utvecklas. Övergångsfrekvensen till högre utbildning är fortsatt hög. Antalet projekt och projektpartners ökar kontinuerligt och CFL är en mycket välkänd projektpartner i Europa. Företagsbesöken intensifierades under året, delar av det gjordes genom projektet "För framtiden i Gävleborg" vilket har resulterat i etableringar av gymnasiala yrkesutbildningar. En fortsättning av kompetensutveckling hos företag har påbörjats genom projektet

BraFöre, Branschknuten Företagsnära Kompetensförsörjning i Gävleborg. Satsningen på yrkesutbildningar på gymnasienivå för vuxna, Yrkvux, har inneburit att ett antal utbildningar genomförts väl i nivå inom den tilldelade ramen. Lärlingsutbildning för vuxna samt SärvuxLärling har påbörjats under året. Tre nya yrkeshögskoleansökningar har skickats in, vindkraftstekniker, underhållstekniker och specialiserad undersköterska. Forskningsverksamheten har utvecklats positivt med ett påbörjat arbete för att bygga upp ett forskningsinstitut i Hälsingland samt flera följeforskningsuppdrag för forskarna.

SDV, Söderhamns dagliga verksamheter har flyttat från Utanhed (Åsberget) och Sunnanåker till nyrenoverade lokaler i Faxeskolan och Östansjö.

IME:s, Integrations- och Migrationsenheten, planeringsansvar för introduktionen mot en självförsörjning för nyanlända flyktingar har övertagits av Arbetsförmedlingen, men IME fortsätter att arbeta med mottagningsarbete, anskaffning av lägenheter, placering på skolor och hälsosamtal. Den nya lagstiftningen har inneburit ett ökat behov av samarbete mellan olika aktörer. Integrationsenheten(IME), svenska för invandrare vid CFL(SFI), resurscentrum(RC), socialförvaltningen(SOC) och arbetsförmedlingen(Af) har lokaliserat handläggare på arbetsförmedlingen som arbetar tillsammans för att underlätta etableringen av nyanlända.

Framåtblick

Viktiga områden framåt blir att ytterligare förstärka samverkan, inom förvaltningen, med andra förvaltningar och med organisationer nationellt och internationellt. Behovet av arbetsmarknadspolitiska insatser ökar, samarbetet har fortsatt att utvecklas för fler målgrupper än ungdomar. Trenden är att samarbetet mellan berörda kommer att utökas ytterligare. Riktade anställningar i samarbete med Socialförvaltningen och Arbetsförmedlingen fortsätter.

Efterfrågan på Bemanningen har ökat och det innebär en utmaning att hitta rätt nivå på antalet anställda i förhål-

landet tillsvidare/timanställda. Rollen att hantera personal som konverterar in till en tillsvidareanställning har blivit tydligare. Det går i linje med den höga personalomsättningen då flera av den ordinarie personalen går till anställningar inom andra förvaltningar.

Tydlig trend är att det förebyggande arbetet att motverka sjukskrivning ökar, och då har framförallt arbetet med arbetslag ökat. Kommunens hälsofrämjande arbete har tillkommit och planeras att fortsätta till juni 2013.

CFL fortsätter samarbetet med det lokala näringslivet. Det sker genom företagsbesök med fokus på forskning/näringsliv, anordnande av seminarier och deltagande i gemensamma projekt. CFL kommer att arbeta fram nya yrkeshögskoloutbildningar i samverkan med arbetslivet. CFL är drivande inom arbetet med att etablera ett forskningsinstitut tillsammans med övriga hälsingekommuner, ett institut vars framtid för närvarande är ovisst.

Inom ramen för olika projekt sker en stor satsning på att utveckla det flexibla lärandet, bland annat med hjälp av mobiltelefoner. Sociala medier nyttjas nu i undervisningen och framåt kommer användandet av sociala medier att öka kraftfullt. Det internationella arbetet kommer att fortsätta och utvecklas, och här har kontakterna med Sydafrika intensifierats och fler projekt har beviljats. Pedagogik och teknik kombineras och förbättrar möjligheterna till kompetensutveckling för individer och företag. Yrkesutbildningssatsningarna kommer även i fortsättningen att prioriteras, inte minst yrkeshögskoleutbildning, yrkesvux och lärlingsutbildning.

Fokus kommer att läggas på de övergripande integrationsfrågorna den närmaste perioden. Här har förvaltningen en viktig roll eftersom ansvaret att samordna ligger på Integrations- och Migrationsenheten.

Inom Söderhamns Dagliga Verksamhet ligger utmaningen i att kunna erbjuda meningsfulla aktiviteter till ungdomar och vuxna med nya förväntningar och krav.

Vi sätter människan i centrum

Foto: Pontus Orre

SOCIALNÄMNDEN

Ordförande: Mattias Benke (s)

Förvaltningschef: Karin Wiklander

Nämndens ansvarsområde

Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter enligt socialtjänstlagen (exkl omsorg om äldre personer och personer med funktionshinder), lagen om vård av unga, lagen om vård av missbrukare i vissa fall, föräldrabalken, alkohollagen och skuldsaneringslagen. Socialnämnden bedriver även familjerådgivning och medlingsverksamhet.

Ekonomisk översikt

Nämnden redovisar en negativ budgetavvikelse med 14,9 mkr. Nämnden har ett besvärligt ekonomiskt läge och Socialnämnden fattade beslut om en omfattande åtgärdsplan i maj i syfte att sänka nämndens kostnader. Åtgärdsplanen omfattar alla verksamheter inom nämndens ansvarsområde och har senare under året fyllts på med nya åtgärder.

Kostnaden för ekonomiskt bistånd i riket fortsätter att öka. Kostnaderna i Söderhamn har under året minskat med 0,4 mkr 2 % jämfört med 2010. Sista halvåret utbetalades 1,1 mkr mindre än motsvarande tid 2010. Positivt är att i åldergrupperna 18–24, 25–30, 31–40 år samt 65 år och äldre minskar kostnaderna under 2011. Kostnaden per invånare kvartal 1-3 i Söderhamn var 600 kronor, vilket är lägre än Gävleborgs läns 775 kronor.

För att hantera det ökade antalet ansökningar av försörjningsstöd och för att ingå i samverkan kring de arbetslösa i kommunen har försörjningsenheten utökats med 2,5 årsarbetare. 4,3 mkr av socialnämndens budget för försörjningsstödet har överförts till nämnden för lärande och arbete för finansiering av sysselsättningsåtgärder. Genom denna samverkan har nämndens kostnader för ekonomiskt bistånd minskat under 2011 jämfört med föregående år och skulle ha varit betydligt högre utan samverkan.

Den 1 december 2010 trädde den nya reformen för nyanlända invandrades etablering i arbets- och samhällslivet i kraft. Den innebär att kommunerna inte längre har samordningsansvaret för introduktionen utan detta har övertagits av arbetsförmedlingen. Från och med december 2010 kan kommunerna inte längre utbetala introduktionsersättning till nyanlända, utan det är försörjningsstöd (ekonomiskt bistånd) enligt socialtjänstlagen som ska tillgodose behovet av skälig levnadsnivå i de fall etableringsersättning från Försäkringskassan inte utgår. Under 2011 har 19 nyanlända hushåll, 21 vuxna och 21 barn, erhållit försörjningsstöd. Statsbidrag för utbetalt försörjningsstöd återsökts av socialnämnden efterföljande år.

Målet att minska antalet vårddygn vid hem för vård eller boende, HVB, för ungdomar är inte uppnått. Jämfört med 2007 har antalet vårddygn, exklusive placeringar av hela familjer, halverats. Ökningen av HVB-kostnader beror på placeringar av två familjer, totalt sju personer. Placeringar utifrån skyddsbehov på grund av hedersrelaterad problematik har ökat. Vissa av dessa kostnader täcks av statsbidrag.

Nämndens öppenvårdsresurser har omstrukturerats till att arbeta mer individinriktat utifrån socialtjänstens grunduppdrag. Uppgifter som inte direkt hänförs till so-

Resultat (mkr)	2011	2010	2009	2008
Intäkter	32,9	32,8	31,9	26,2
Kostnader	-115,2	-110,1	-108,4	-101,3
Nettokostnader	-82,3	-77,3	-76,5	-75,1
Budgetfram	-67,4	-71,3	-74,3	-73,6
Budgetavvikelse	-14,9	-6,0	-2,2	-1,5
Andel av nettokostnader	7%	6%	6%	6%
Nettokostnad per invånare (kronor)	3 250	3 015	2 968	2 890

cialtjänstens uppdrag har reducerats. Även om nämnden arbetar intensivt med långsiktiga hemmaplanslösningar kan ett fåtal personer bryta den positiva utvecklingen.

Antal placeringsdygn för HVB-placeringar för vuxna har ökat från förra året. Det kan vara betydande variationer av vårdbehoven år från år. Sammanlagt är det ett fåtal personer med höga kostnader, så kallade ytterfall, vilket betyder att 2–3 placeringar mer eller mindre utgör variationerna mellan åren. Nettokostnaden har ökat från 3,3 till 5,5 mkr mellan 2010 och 2011.

Vid Amicus, kommunens boende för ensamkommande flyktingbarn har under året platsantalet utökats från 24 till 29 platser. En utsluss startade i september med syfte att underlätta ungdomarnas integration i det svenska samhället. 77 personer har varit inskrivna sedan starten i december 2007. Av dem har 51 personer beviljats permanent uppehållstillstånd.

Måluppfyllelse och viktiga händelser

Kommunfullmäktige fattade under hösten 2010 ett antal beslut som handlade om socialnämndens ekonomi, budget- och besparingsavvikelser. Ett av besluten var att följa upp tidigare gjord IFO-utredning (individ- och familjeomsorg). Under våren 2011 lämnade PwC en rapport som visar ett antal områden som socialnämnden behöver vidta åtgärder inom. I maj fattade socialnämnden beslut om ett åtgärdsprogram vilket bland annat innehåller ändringar i delegationen för beslut i placeringsärenden, behovsinventering, riktlinjer för placeringar samt återinrätta befattning som controller. Socialnämndens samverkan med nämnden för lärande och arbete och Arbetsförmedlingen för att minska kostnaden för ekonomiskt bistånd ger effekt. Utan de förebyggande insatserna med anställningar och praktik skulle kostnaden vara betydligt högre. Under 2011 har 34 personer, som haft ekonomiskt bistånd lång tid, nått egen försörjning. Av dessa är 19 personer över 25 år och 15 unga vuxna, varav 6 är barnfamiljer med sammanlagt 10 barn. Sammanlagt har nu 103 personer, varav 33 barnfamiljer

med sammanlagt 63 barn gått från bistånd till egen försörjning sedan starten av samverkan 2009. Vid Högtrycket (ungdomssamverkan i Söderhamn) har under 2011 i snitt 11 ungdomar per vecka gått vidare till arbete, utbildning eller starta eget. Totalt under året har 488 ungdomar/unga vuxna fortsatt till arbete eller utbildning. Motsvarande antal var 469 under 2010.

Antalet anmälningar gällande barn som far illa har åter ökat från 449 st 2010 till 574 st 2011.

Kommunfullmäktige har beslutat att utöka mottagandet av ensamkommande asylsökande flyktingbarn från 24 till 29.

Bärplockarsäsongen har även i år medfört problem med strandsatta bärplockare. Också i år förekom uppgifter om misstänkt människohandel. Förutom att bidrag betalas ut har ansemlig arbetstid tagits i anspråk för att utreda eventuella rättigheter.

Framåtblick

I en rapport från Socialstyrelsen framkommer att arbetslöshet är den vanligaste orsaken för nästan fyra av tio biståndsmottagare i landet, och är därmed det klart vanligaste försörjningshindret. Det är viktigt att följa utvecklingen av arbetsmarknadsläget och effekterna av nämndens samverkan med nämnden för lärande och arbete och arbetsförmedlingen. I takt med utvecklingen på riksnivå och nya regler inom socialförsäkringssystemet måste kommunen hitta vägar för effektiva och flexibla samverkansformer. Här pågår ett arbete med att bjuda in även

Försäkringskassan till samverkan för de personer som är sjukskrivna utan ersättning.

Regeringen har fastställt en ny riksnorm för försörjningsstöd för 2012, som innebär en höjning för familjer med äldre barn och ungdomar mer än vad enbart inflationen motiverar.

Socialnämndens målmedvetna satsning på barnperspektivet i ekonomiskt bistånd lyfter fram barnens uppväxtvillkor. Barnens situation uppmärksammas också då vuxna ansöker om ekonomiskt bistånd. Särskilt fokus läggs på barn i familjer med långvarigt ekonomiskt bistånd. För att motverka barnfattigdom upprättar socialnämnden arbetsplaner för hur föräldrar ska uppnå självförsörjning och bevakar barns behov inom särskilt viktiga områden som boende, umgänge med föräldrar, hälsa, fritidsaktiviteter och ungdomars ferieinkomster.

Ett viktigt utvecklingsområde är förebyggande arbete för barn och unga och deras familjer. Satsningar på kvalitet och evidensbaserade metoder är prioriterat.

Den nu aktuella problematiken med utländska bärplockare som medfört ökade kostnader och nya arbetsuppgifter gör det svårt att bedöma båda framtida kostnader och arbetsinsatser. Det blir nödvändigt för socialnämnden att sätta sig in i hur EG-rätten får konsekvenser för socialtjänsten trots att socialtjänstlagen inte uttryckligen är den del av de politiska områden som EU vill samordna. Enligt uppgifter från polisen väntas antalet bärplockare öka sommaren 2012.

OMVÅRDNADSNÄMNDEN

Ordförande: Bengt-Olof Hedman (s)

Förvaltningschef: Else-Marie Nilsson

Nämndens ansvarsområde

Omvårdnadsnämndens verksamhet omfattar social omsorg och sjukvård i kommunens särskilda boendeformer för äldre, fysiskt/psykiskt funktionshindrade samt för utvecklingsstörda. Hit hör även dagverksamheter och korttidsboende för äldre. Därtill ansvarar nämnden för social omsorg till äldre och fysiskt/psykiskt funktionshindrade samt för utvecklingsstörda i ordinärt boende genom hemtjänst, trygghetslarm, korttidsboende, personlig assistans, ledsagarservice och kontaktpersoner.

Ekonomisk översikt

Omvårdnadsnämnden redovisar en positiv budgetavvikelse med 3,0 mkr jämfört med budget. Avvikelsen avser retroaktiv intäkt på fastighetsskatten för kommunens särskilda boendeformer för äldre med 2,9 mkr. På totalnivån redovisar nämnden i övrigt ett nollresultat för 2011 års verksamhet i förhållande till budget.

Inom särskilda boendeformer redovisar de flesta enheter en positiv budgetavvikelse, främst inom handikappomsorg och socialpsykiatri. Verksamheten hemtjänst redovisar däremot kraftigt ökade kostnader under året och en negativ budgetavvikelse med 5,4 mkr. Den faktiska kostnadsökningen uppgår till 8,7 mkr jämfört med 2010 (+14%). Även om antalet vårdtagare inom hemtjänst ökat något under året, så motsvarar den på inget sätt den kraftiga kostnadsökningen inom verksamheten. Det är snarare fler köpta vårdtygn på sjukhus (en ökning från 0,4 till 2,7 mkr), ett ökat antal beviljade hemtjänststimmar per vårdtagare och ökat behov av dubbelbemanning, som föranlett kostnadsutvecklingen. Med anledning av den uppkomna situationen inleder omvårdnadsförvaltningen ett analysarbete för att söka orsaker till utvecklingen och framtagande av åtgärdsförslag.

Måluppfyllelse och viktiga händelser

Omvårdnadsnämnden redovisar för 2011 en hög grad av måluppfyllelse. Brukaruppföljningar inom hemtjänst, äldreboende och handikappomsorg visar att den uppnår inriktningsmålet om 90% nöjda brukare med bred marginal. Inom äldreboende är 96% som helhet nöjda eller mycket nöjda med sin tjänst. Inom hemtjänsten är 98% nöjda/mycket nöjda och inom handikappomsorgens boendeformer 94% respektive insatser i eget boende 100%. Förutom goda resultat på totalnivån har stora förbättringar skett inom olika delområden jämfört med föregående brukaruppföljning, t ex inom kontaktmannaskap, måltidssituation, sjukvårdsinsatser och sociala aktiviteter.

Medborgarundersökningen visar att allmänhetens förtroende för verksamheten äldreomsorg ökat något från 2007 och 2009, men att ytterligare aktiviteter behöver genomföras inom marknadsföring mm. För 2011 finns även en tilläggsfråga om inställningen till kommunens handikappomsorg, som får ett något lägre betyg än äldreomsorgen. Ingen jämförelse över tid kan dock göras.

Resultat (mkr)	2011	2010	2009	2008
Intäkter	158,8	149,3	147,1	156,8
Kostnader	-577,8	-552,0	-545,8	-555,3
Nettokostnader	-419,1	-402,7	-398,8	-398,5
Budgetfram	-422,1	-410,1	-402,9	-400,6
Budgetavvikelse	3,0	7,4	4,1	2,1
Andel av nettokostnader	33%	32%	33%	32%
Nettokostnad per invånare (kronor)	16 549	15 706	15 336	13 974
Nettoinvestering	0,0	-0,2	0,0	-0,4

Av årets medarbetarundersökning framgår att nöjdheten åter förbättrats bland nämndens medarbetare. Totalt anger 90,2% av alla medarbetare inom omvårdnadsnämnden att man är nöjd eller mycket nöjd att arbeta inom kommunen. De största förbättringsområdena sedan 2007 är att kunna rekommendera kommunen som arbetsgivare, kännedom om lönekriterier och nämndens mål, förtroende för förvaltningsledningen och delaktighet i utvecklingsarbetet.

Framåtblick

Omvårdnadsnämnden kommer att analysera kostnadsutvecklingen inom hemtjänsten och se vilka åtgärder som kan vidtas för att uppnå en bättre vårdkedja och minska behoven av platsköp på sjukhus. Under våren kommer 16 platser på Enri-set att omvandlas till gruppboendeform för att möjliggöra för personer med stora vårdbehov att bo på enheten. Under planeringsperioden behöver översynen omfatta fler av kommunens äldreboenden. En särskild översyn behöver genomföras avseende stöd och utbud av platser i boendeformer inom socialpsykiatri, eftersom aktuella vårdbehov inte kan verkställas inom ramen för befintliga resurser.

Under hösten har Regionstyrelsen fattat ett inriktningsbeslut om kommunalisering av hemsjukvården i länet. Beslutsunderlag kommer att lämnas till respektive kommun och landstinget inom kort, med målsättningen av verksamheten ska övergå till kommunerna från 2013-01-01.

Omvårdnadsnämnden fortsätter utveckla det förebyggande arbetet i kommunen. En enhetschefstjänst har inrättats för det förebyggande arbetet, med ansvar att vidareutveckla uppsökande verksamhet, anhörigstöd, stöd till frivilligorganisationer och aktiviteter vid sociala träffpunkter mm.

Omvårdnadsnämnden har ansökt och beviljats stimulansmedel för att utveckla lokala värdighetsgarantier. Inom förvaltningen pågår sedan tidigare ett värdegrundsarbete genom reflektionsgrupper mm. Stora utbildningsinsatser kommer under 2012 att genomföras inom social dokumentation, demensvård mm.

Äldre par på Eklunda ålderdomshem

Revisionsberättelse 2011

Vi, av kommunfullmäktige valda revisorer, har granskat kommunstyrelsens och nämndernas verksamhet under år 2011. Vi har också genom utsedda lekmanrevisorerna granskat verksamheten i de kommunägda bolagen. Vår granskning har, vad avser kommunstyrelse och nämnder utförts i enlighet med kommunallagens krav, god revisionssed och det av kommunfullmäktige fastställda revisionsreglementet.

Enligt kommunallagen ska vi som revisorer pröva om verksamheten skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi ska även granska om den interna kontrollen är tillräcklig. Granskningens omfattning och inriktning framgår av bilaga till denna revisionsberättelse.

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Revisorerna ska utifrån lagstiftningen om god ekonomisk hushållning bedöma om resultatet i bokslutet är förenligt med de mål som fullmäktige fastställt. För det enskilda året bedömer vi att två av de fyra finansiella målen uppnåtts. Sett över målperioden, 2008-2011, bedöms att tre av fyra finansiella mål uppnåtts. Genom att resultatet uppgår till 11,5 mnkr återställs tidigare års underskott (0,6 mnkr) enligt reglerna om balanskrav.

Vad avser de av fullmäktige fastställda verksamhetsmålen för perioden 2008-2011 framgår att sex av elva inriktningsmål inte uppnåtts. Tre av dessa sex mål har någon gång under målperioden varit uppfyllt men inte vid den slutliga mättpunkten.

Ansvarsprövning

Vi tillstyrker att kommunstyrelsen, nämnderna och de enskilda förtroendevalda i dessa organ beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2011.

Årsredovisningen 2011

Vi tillstyrker att årsredovisningen godkänns.

Söderhamn den 4 april 2012

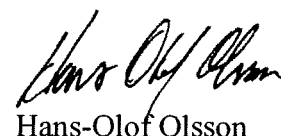

Nils Westling

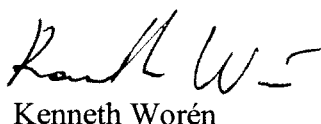

Stig Nerell

Leif Jonsson

Olov Sundin

Olle Bengtsson

Hans-Olof Olsson

Kenneth Worén

Bilagor till revisionsberättelsen:
Revisorernas redogörelse
Lekmanrevisorernas rapporter

SÖDER HAMN!

FÖR MER INFORMATION:

Kommunalråd, Sven-Erik Lindestam (s), 0270-753 16

Kommunchef, Margareta Högberg 0270- 750 57
Ekonomichef, Carl-Göran Ericsson 0270-753 20

Söderhamns kommun | 826 80 Söderhamn | Tel 0270- 750 00
Fax 0270-411 60 | E-post kommunstyrelsen@soderhamn.se